

11 Förfarandet

11.1 Inledning

I familjeåterförordningsdirektivet och i direktivet om varaktigt bosatta finns krav på hur ansökningar om uppehållstillstånd eller om att få ställning som varaktigt bosatt skall hanteras bl.a. beträffande tidsfrister, beslutsmotivering och beslutsunderlag. Vidare uppställs krav på att prövningsförfarandet håller viss standard vid t.ex. beslut om avslag och utvisning.

I utredningens delbetänkande har förslag lämnats till hur direktivens krav skall genomföras i svensk rätt. Förslaget är, på grund av regeringens direktiv till utredningen, begränsat till att avse ärenden där båda parter är tredjelandsmedborgare. För att åstadkomma en enhetlig reglering bör emellertid reglerna förändras så att alla ärenden oavsett medborgarskap hos de inblandade hanteras på samma sätt.

11.2 Handläggning av ärenden om uppehållstillstånd m.m.

11.2.1 Bakgrund

I utredningens delbetänkande föreslås att vissa tidsfrister för handläggningen skall införas i utlänningslagen. För familjeåterförordning mellan tredjelandsmedborgare skall sökanden få underrättelse om det beslut varigenom ärendet avgörs senast inom *nio månader* från det att ansökningen lämnades in. I ärenden om att få ställning som varaktigt bosatt skall underrättelse om beslut ske senast inom *sex månader*. I ärenden där en varaktigt bosatt i annan EU-stat ansökt om att få uppehållstillstånd skall underrättelse ske inom *fyra månader*. Fyramånersfristen skall också gälla i ärenden om uppehållstillstånd för anhöriga till sådan varaktigt bosatt. I alla ärenden skall gälla att

underrättelsen skall vara *skriftlig*. För samtliga ärendetyper föreslår utredningen att tvisten får förlängas om det föreligger särskilda skäl.

De olika tidsfristerna följer av familjeåterföreningsdirektivet och direktivet om varaktigt bosatta.

11.2.2 Pågående förändring

Sedan utredningens betänkande varit ute på remiss har förslagen beretts inom regeringskansliet. Vid denna beredning har föreslagits att bestämmelsen om niomånadersfristen görs oberoende av medborgarskap.

11.2.3 Överväganden

Bedömning: De förslag till förändringar som tagits fram inom regeringskansliet innebär enligt utredningen att en ändamålsenlig och enhetlig lagstiftning åstadkoms. Utredningen ansluter sig därför till förslagen.

De förslag till förändringar som tagits fram inom regeringskansliet innebär enligt utredningen att en ändamålsenlig och enhetlig lagstiftning åstadkoms. Förslaget innebär dock att bestämmelsen om tidsfrister måste införas i utlänningsförordningen i stället för – som utredningen föreslog – i utlänningslagen. Utredningen finner inte tillräckliga skäl för att ifrågasätta en sådan reglering av frågan. Enligt utredningens bedömning saknas anledning till ytterligare förändringar.

11.3 Överprövning av beslut om uppehållstillstånd m.m.

11.3.1 Bakgrund

Utredningen har i sitt delbetänkande konstaterat att den möjlighet som för närvarande finns för beslutande myndighet att enligt 7 kap. 11 § UtlL överlämna ärenden om uppehållstillstånd, avvisning eller utvisning direkt till högre instans kan innebära att ett ärende blir prövat i endast en instans. En prövning av om utvisning skall ske enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll (LSU) innebär också en prövning i endast en instans. Utredningen påtalade i del-

betänkandet att detta innebär att Sverige inte uppfyller kravet i artikel 18 i familjeåterföreningsdirektivet om att det skall finnas möjlighet att ansöka om rättslig prövning.

I övrigt fann utredningen att svensk lagstiftning uppfyller kraven på förfarandegarantier som uppställs i familjeåterföreningsdirektivet.

11.3.2 Överväganden

Bedömning: När det gäller beslut om avvisning eller utvisning, avslag på en ansökan om uppehållstillstånd, eller återkallelse av uppehållstillstånd står bestämmelserna i nya utlänningslagen i huvudsak i överensstämmelse med familjeåterföreningsdirektivets krav på att det skall finnas en rätt att ansöka om rättslig prövning.

Den reglering som finns i den nya utlänningslagen innebär att ordningen med en prövning i enbart en instans tas bort. När det gäller beslut om avvisning eller utvisning, avslag på en ansökan om uppehållstillstånd, eller återkallelse av uppehållstillstånd får Migrationsverkets beslut överklagas till migrationsdomstol (14 kap. 3 § NUtlL). Detta förfarande står i överensstämmelse med familjeåterföreningsdirektivets krav på att det skall finnas en rätt att ansöka om rättslig prövning.

I fråga om säkerhetsärenden och utvisningsärenden enligt lagen (1991:572) om särskild utlänningskontroll skall emellertid särskilda regler gälla (14 kap. 11 § NUtlL, 2 a § LSU). Dessa innebär att Migrationsverkets beslut får överklagas till regeringen. Eftersom det alltså i dessa ärenden är regeringen och inte en domstol som har att slutligt avgöra överklagandet ställer utredningen sig något tveksam till om kravet på ”rättslig prövning” är uppfyllt.

Mot bakgrund av att regeringen genom den nya utlänningslagen och ändringen i LSU just infört denna nya ordning anser utredningen dock att det inte är ändamålsenligt att lämna förslag till författningsändringar som berör instansordningen i utlänningsärenden. Det kan även anmärkas att regeringen nyligen tillsatt en utredning, Utredningen om förfarandet för att bevilja eller återkalla flyktingstatus (UD 2005:05) som bl.a. fått i uppgift att utreda handläggningen av säkerhetsärenden (dir 2005:88).

12 Genomförandefrågor

12.1 Ekonomiska konsekvenser

Bedömning: Föreslagna förändringar får effekt på antalet uppehållstillstånd beviljade för föräldrar, vuxna barn och andra nära anhöriga utanför kärnfamiljen. Det är framför allt anhöriga i de övre åldersgrupperna som kommer att öka i antal. En analys har utförts av extern konsult. Enligt bedömningen i konsultrapporten kommer antalet anhöriginvandrare att öka varaktigt med 800 personer om året om utredningens förslag genomförs utan försörjningskrav. Med ett försörjningskrav (riktat både mot snabbanknytningsfall och anhöriga utanför kärnfamiljen) görs bedömningen att antalet anhöriginvandrare kommer att minska varaktigt med ca 1 650 personer årligen jämfört med dagens nivå. Minskningen bedöms framför allt beröra snabbanknytningsfallen, dvs. främst personer i yrkesverksam ålder. Ett alternativ utan försörjningskrav innebär, enligt rapporten, ett förväntat offentligfinansiellt underskott på drygt 170 miljoner kr årligen under tre år. Därefter minskar det årliga underskottet till ca 65 miljoner kr. Med ett försörjningskrav (som riktar sig både mot snabbanknytningsfall och anhöriga utanför kärnfamiljen) beräknas underskottet uppgå till 135 miljoner kr respektive ca 45 miljoner kr årligen.

Bedömningarna i rapporten framstår inte som orimliga. Om man bortser från förväntade intäkter (vilka finns med i konsultens beräkning) och enbart ser till de förväntade kostnaderna blir resultatet dock annorlunda. Den varaktiga kostnaden per år skulle bli drygt 100 miljoner kr och den årliga kostnaden de första tre åren skulle bli ca 300 miljoner kr. Det finns emellertid anledning att framhålla att kostnadsbedömningen av utredningens förslag är förknippad med flera grova uppskattningar och osäkerhetsfaktorer och får därför ses som ett grovt riktmärke.

12.1.1 Utgångspunkter för kostnadsberäkningarna

Utredningen föreslår att villkoren för utlänningars möjligheter att kunna få uppehållstillstånd i Sverige för familjeåterförening ändras. De föreslagna villkorsändringarna varierar beroende på vilken anhörigkategori det rör sig om.

För medlemmar inom kärnfamiljen, dvs. make (varmed också avses registrerad partner), sambo och minderåriga barn, förutses ingen eller en försumbart ökad invandring. Föreslagna förändringar innebär visserligen att anhöriga inom denna krets *skall* ha rätt till uppehållstillstånd, dock att undantag från huvudregeln kan medges under vissa betingelser. Nuvarande regler innebär att uppehållstillstånd *får* ges. Därutöver finns villkor om att make och sambo i etablerade förhållanden stadigvarande skall ha bott tillsammans utomlands och, för minderåriga barn, att de är eller har varit hemmavarande. Men med hänsyn till att nuvarande praxis innebär en principiell rätt till familjeåterförening för medlemmar inom kärnfamiljen bedömer utredningen att antalet uppehållstillstånd inte kommer att öka för dessa kategorier. För de s.k. snabba anknytningarna skall även i fortsättningen gälla en uppskjuten invandringsprövning. Någon villkorsändring föreslås inte som lär inverka på antalet nya uppehållstillstånd eller invandringen inom denna krets på ett märkbart sätt.

De ändringar utredningen föreslår i förutsättningarna för att föräldrar och vuxna barn skall få uppehållstillstånd leder däremot enligt utredningens bedömning till en ökad invandring. Det nuvarande kravet på att referenspersonen och den anhörige skall ha ingått i samma hushåll föreslås bli ändrat till ett krav på att ett beroendeförhållande skall finnas vid ansökan om uppehållstillstånd. (Se kap. 8 för innebörden av förslagen).

För kretsen annan nära anhörig än föräldrar och vuxna barn, t.ex. syskon, far- eller morföräldrar, fastrar eller mostrar, föreslår utredningen att det skall krävas att synnerliga skäl föreligger för att dessa skall få uppehållstillstånd för familjeåterförening. Jämfört med det nuvarande kravet på hushållsgemenskap gör utredningen bedömningen att något fler kan uppfylla villkoren för att få uppehållstillstånd i Sverige. Ökningen bedöms dock totalt sett inte omfatta fler än en liten grupp människor.

När det gäller hur många flera som förutses ansöka om uppehållstillstånd och invandra till Sverige finns prognoser i en konsultrapport, bilaga 5. Prognoserna i rapporten grundar sig på hur många personer som kan förväntas komma ur en viss ålderskategori och är

inte relaterade till respektive anhörigkategori. Kretsen föräldrar antas därför tillhöra de äldre åldersklasserna, 65 år och uppåt. Bland dessa finns emellertid också andra äldre anhöriga ur kategorin övriga nära anhöriga. Ålderskategorin 55–64 år rymmer troligen också föräldrar. I åldersklasserna 19–54 finns make och sambo i såväl etablerade som nyetablerade förhållanden samt vuxna barn.

I konsultrapporten finns beräkningar av de ekonomiska effekterna med hänsyn tagen både till att något försörjningskrav inte införs och att ett sådant krav införs för vissa angivna anhörigkategorier, dvs. make eller sambo i nyetablerade förhållanden, föräldrar, vuxna barn och övriga nära anhöriga.

12.1.2 Kostnadseffekter för det allmänna

Bedömningar i konsultrapporten

Utredningen har i enlighet med kommittédirektiven givit en extern konsultfirma i uppdrag att beräkna de ekonomiska effekterna av olika förslag avseende anhörginvandring. Konsultens rapport finns som bilaga 5 till detta betänkande.

Sammantaget utmynnar beräkningarna i konsultrapporten i att vissa åldersgrupper totalt förväntas generera ett finansiellt överskott. Det gäller invandrare i yrkesverksam ålder. Invandrare som är över 65 år, liksom barn och ungdomar, antas innebära ett finansiellt underskott.

Som redan nämnts får föreslagna förändringar effekt på antalet uppehållstillstånd beviljade för föräldrar, vuxna barn och andra nära anhöriga utanför kärnfamiljen. Det är framför allt anhöriga i de övre åldersgrupperna som kommer att öka i antal. Sålunda indikerar beräkningarna offentligfinansiella underskott.

I rapporten förväntas den sammantagna effekterna på nettokostnaden av ett försörjningskrav vara liten. De samlade effekterna av ett försörjningskrav förväntas trots detta bli märkbara på grund av att ett införande av försörjningskrav förväntas minska *antalet* beviljade uppehållstillstånd. Minskningen förväntas till stor del träffa de ”produktiva” åldrarna vilket gör att det offentligfinansiella underskottet inte uppvisar några dramatiska minskningar när ett försörjningskrav införs.

Rapporten utgår ifrån att det finns ett ackumulerat behov av anhöriginvandring. Effekterna av detta bedöms bli påtagliga under de tre första åren efter ett införande av nya regler.

Vid bedömningen av antalet tillkommande anhöriginvandrare har man i konsultrapporten initialt utgått ifrån situationen före 1997 då striktare regler infördes. Antalet beviljade uppehållstillstånd till anhöriga utanför kärnfamiljen har under de senaste åren legat på nivån ca 300 årligen jämfört med drygt 1 000 uppehållstillstånd per år före 1997. Efter vissa korrigeringar görs bedömningen att antalet anhöriginvandrare kommer att öka varaktigt med drygt 800 personer om året om förslaget genomförs utan försörjningskrav. Med ett försörjningskrav (riktat både mot snabbanknytningsfall och anhöriga utanför kärnfamiljen) görs bedömningen att antalet anhöriginvandrare kommer att minska varaktigt med ca 1 650 personer årligen jämfört med dagens nivå (den totala invandringen av anhörigskäl har under tiden 1997–2003 varit i genomsnitt 21 889 personer per år). Minskningen bedöms framför allt beröra snabbanknytningsfallen, dvs. främst personer i yrkesverksam ålder. Antalet snabbanknytningar har under de tre senaste åren varit ca 15 000 personer per år.

Ett alternativ utan försörjningskrav innebär, enligt rapporten, ett förväntat offentligfinansiellt underskott på drygt 170 miljoner kr årligen under tre år. Därefter minskar det årliga underskottet till ca 65 miljoner kr. Med ett försörjningskrav (som riktar sig både mot snabbanknytningsfall och anhöriga utanför kärnfamiljen) beräknar konsulten underskottet till 135 miljoner kr respektive ca 45 miljoner kr per år.

I rapporten framhålls att genomförda beräkningar innehåller en betydande osäkerhet. I flera fall saknas faktamässiga underlag för beräkningarna och erfarenhetsmässiga bedömningar har därför behövt göras.

Utredningens bedömning

Utredningen har fått i uppdrag att göra en grundlig analys av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra. Utredningen konstaterar inledningsvis att det innebär avsevärda svårigheter att göra den efterfrågade bedömningen eftersom flera betydande osäkerhetsfaktorer ingår. När det gäller beräkningen av intäkter och kostnader per anhöriginvandrare i olika åldersgrupper är det exempelvis svårt att uppskatta hur lång

tid det kommer att ta för personer med utländsk bakgrund att komma in på arbetsmarknaden och i vilken utsträckning de alls inte gör det. Det är också förknippat med svårigheter att avgöra hur stor andel av referenspersonerna som skulle uppfylla ett eventuellt försörjningsvillkor. När det gäller uppskattningarna av hur många individer som kan tänkas komma finns flera osäkerhetsfaktorer. Det är fråga om att uppskatta hur många det är som har en anhörig i Sverige och som också uppfyller exempelvis kriteriet att vara beroende av referenspersonen. Antalet beviljade uppehållstillstånd före 1997 kan tjäna som ledning. Då var reglerna generösare än i dag. Utredningens förslag är emellertid inte tänkta att vara lika generösa. Å andra sidan finns det i dag fler personer i Sverige med utländsk bakgrund och ett ackumulerat behov av familjeåterförening.

Den beräkning som konsulten gjort av intäkter och kostnader per anhöriginvandrare i olika åldersgrupper skall ses mot denna bakgrund. Utredningen anser att det kan finnas skäl att diskutera flera av de gjorda antagandena och uppskattningarna. Eftersom beräkningarna bygger på flera led av antaganden och uppskattningar blir resultatet högst osäkert. Trots dessa tveksamheter och osäkerhetsfaktorer väljer utredningen emellertid att använda sig av underlaget i rapporten eftersom utredningen bedömer det vara omöjligt att komma fram till något annat än väldigt osäkra beräkningar.

När det gäller beräkningarna av kostnadseffekterna bör även påpekas att konsulten inte enbart beaktat kostnader utan även förväntade intäkter. Om man enbart ser till de förväntade kostnaderna blir resultaten självklart annorlunda. Den varaktiga kostnaden per år skulle bli drygt 100 miljoner kr att jämföra med den av konsulten beräknade nettokostnaden på ca 65 miljoner kr per år. Den årliga kostnaden de första tre åren skulle bli ca 300 miljoner kr i stället för 170 miljoner kr.

När det gäller frågan om hur stor ökad invandring förändringarna kommer att leda till delar utredningen konsultens uppfattning att det finns anledning att göra en jämförelse med förhållandena före 1997. Det förhållandet att det nu finns fler invandrare i Sverige påverkar förstås antalet anhöriga. Det är vidare så att de invandrare som nu finns i Sverige delvis har annat ursprung än de som fanns i landet före 1997. Detta kan påverka bedömningen eftersom familjestrukturer och medelålder skiljer sig åt i olika länder. Vilken riktning denna påverkan får och den sammantagna effekten är synnerligen svårt att bedöma.

Att den huvudsakliga ökningen sker bland personer över 55 år är enligt utredningen ett rimligt antagande. Att det kan bli fråga om en ökning av antalet i den storleksordning som konsultrapporten antar är inte ett orimligt antagande.

Sammantaget finner utredningen att det finns anledning att framhålla att en kostnadsbedömning av utredningens förslag är förknippad med flera grova uppskattningar och osäkerhetsfaktorer och får därför ses som ett grovt riktmärke.

12.1.3 Kostnadseffekter för företag och andra enskilda

Till anhörigkommitténs betänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) har som bilaga 3 fogats en konsekvensanalys utförd av universitetslektorerna Mats Hammarstedt och Jonas Månsson, Växjö universitet. I den konsultrapport som bifogas detta betänkande, bilaga 5, har konsulten anslutit sig till den bedömning som gjorts i den förstnämnda analysen rörande invandringens effekter på lönestruktur, relativa faktorpriser och ekonomisk tillväxt. Bedömningen är att invandringens effekt på såväl lönestrukturen som relativa faktorpriser (kvoten mellan vinster och löner) och ekonomisk tillväxt är liten. Konsultens beräkningar av de ekonomiska effekterna har därför koncentrerats till offentlig sektor.

Utredningen finner inte anledning att göra någon annan bedömning när det gäller denna fråga.

12.1.4 Finansiering

Som redovisats ovan kan utredningens förslag förväntas leda till ökade kostnader för det allmänna. Det är framför allt kostnaden för äldre-försörjningsstöd som förväntas öka. Förslaget kommer dessutom att föranleda ökade kostnader för t.ex. bostadsbidrag, pensioner och andra skattepliktiga bidrag. Med utgångspunkt i den kalkyl som tagits fram av konsulten, se bilaga 5, kan kostnaden för äldreförsörjningsstödet förväntas öka med drygt 27 miljoner kr per år.

Migrationsverkets ökade hanteringskostnader kan delvis finansieras med ansökningsavgifter. Vissa andra kostnader torde rymmas inom befintliga budgetramar. När det gäller de stora utgiftsposterna såsom exempelvis äldreförsörjningsstöd, ekonomiska bidrag och sjukvårds-

kostnader kan utredningen inte se annan lösning än en motsvarande ökning av anslagen.

Det kan konstateras att en del av de ökade kostnaderna kommer att drabba kommunerna och det kan övervägas om staten bör gå in med kompensationsåtgärder för detta.

12.2 Andra konsekvenser

Bedömning: Om ett försörjningskrav införs får det konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män. I övrigt antas inte utredningens förslag ge några väsentliga konsekvenser av det slag som anges i kommittéförordningen.

Med ett undantag gör utredningen bedömningen att förslagen inte i övrigt får några väsentliga konsekvenser av det slag som anges i 15 § kommittéförordningen (1998:1474), dvs. inga konsekvenser för den kommunala självstyrelsen, för brottsligheten och det brottsförebyggande arbetet, för sysselsättning och offentlig service i olika delar av landet eller för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförhållanden eller villkor i övrigt i förhållande till större företags.

Undantaget gäller konsekvenserna för jämställdheten mellan kvinnor och män. Om ett försörjningskrav skulle införas kan det antas att kvinnors möjligheter att här återförenas med en släkting från ett annat land blir mindre än mäns. Detta hänger samman med att kvinnors och mäns olika arbetskraftsdeltagande, sysselsättning och lönenivåer.

I konsultrapporten anges att Integrationsverket uppgett att en marginell ökning av invandringen inte kommer få någon tydlig påverkan på verkets kostnader. Utredningen gör mot denna bakgrund bedömningen att utredningens förslag (som inte leder till en stor ökad invandring sett i relation till den totala invandringen i Sverige) inte heller får några direkta effekter för möjligheterna att nå de integrationspolitiska målen.

12.3 Ikraftträdande

Bedömning: Förslagen bör kunna träda i kraft den 1 januari 2007

Ett införande av förslagen utan försörjningskrav bör kunna ske utan särskilda förberedelser. Med ett försörjningskrav krävs vissa förberedelser avseende riktlinjer m.m. Det är ändå utredningens bedömning att förslagen kan träda i kraft den 1 januari 2007.

13 Alternativa förslag

13.1 Bakgrund

Enligt tilläggsdirektiv till utredningen (Dir 2005:81) skall utredningen presentera olika alternativ för en förändring av anhörigreglerna. Vidare skall utredningen lämna förslag till de författningsändringar som bedöms nödvändiga för de olika alternativen samt göra en bedömning av vilka kostnader de olika författningsförslagen kan komma att medföra.

I det följande redovisas olika alternativ till det förslag som utredningen har lagt fram i det föregående. Det bör redan inledningsvis liksom i föregående kapitel påpekas att kostnadseffekterna av olika alternativ föranleder flera grova uppskattningar och osäkerhetsfaktorer och därför får ses som synnerligen grova riktmärken.

Beräkningarna i konsultrapporten, bilaga 5, har använts som grund även vid bedömningarna i detta kapitel. Dessa beräkningar har, som framgått redan i kapitel 12, tagit hänsyn inte enbart till beräknade kostnader utan även beräknade intäkter i form av skatter och socialförsäkringsavgifter. I det följande görs beräkningar både med och utan hänsyn till dessa intäkter. Vissa av utredningens beräkningar återges i bilaga 6.

Alternativen i detta kapitel berör enbart anhöriga utanför kärnfamiljen. Villkoren avseende kärnfamiljen styrs av familjeåterföreningsdirektivet och för dessa fall är det enbart ett eventuellt försörjningskrav som kan varieras. Denna fråga har behandlats ovan i kapitel 10. Några ytterligare alternativ avseende villkoren för kärnfamiljen bör inte bli aktuella.

13.2 Behålla nuvarande villkor

Som ett första alternativ till de förslag som utredningen lämnat i det föregående är att inte göra någon förändring av nuvarande villkor avseende anhöriga utanför kärnfamiljen. Detta formuleras i den nya utlänningslagen på följande sätt.

Uppehållstillstånd får ges till en utlänning som på något annat sätt än som (make, sambo eller barn) är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det föreligger ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som förelåg redan i hemlandet.

I konsultrapporten finns en beräkning av intäkter och kostnader per anhöriginvandrare i olika åldersgrupper (rapporten avsnitt 4, tabell 4.1). Med dessa uppgifter som grund och med uppgiften från Migrationsverket om hur många uppehållstillstånd som beviljats för olika åldersgrupper de senaste åren (rapporten avsnitt 2.1, tabell 2.1.2) kan man beräkna en ungefärlig nettokostnad per år. Den genomsnittliga kostnaden för anhöriginvandring (hänförlig till anhöriga utanför kärnfamiljen) under tiden 1997–2004 blir då drygt 13 miljoner kr per år. Om man bortser från förväntade intäkter blir kostnaden drygt 25 miljoner kr. Totalt beviljades ca 290 uppehållstillstånd per år avseende denna kategori. Dessa belopp kan jämföras med den totala kostnaden för anhöriginvandringen beräknad på motsvarande sätt som uppgår till ca 600 miljoner kr per år eller 1,5 miljarder kr om man bortser från förväntade intäkter. Totalt beviljades ca 21 900 uppehållstillstånd per år (rapporten avsnitt 2.1, tabell 2.1.8).

13.3 Ändrade villkor för föräldrar

Ensamstående föräldrar som är sista länken

Det som vid olika tillfällen har anförts som negativt med nuvarande villkor är att kravet på hushållsgemenskap och beroendeförhållande redan i hemlandet gör att uppehållstillstånd nekas i fall då ett beroendeförhållande uppstått efter referenspersonen flyttat till Sverige. Det kan exempelvis vara fråga om en förälder som vid tiden då referenspersonen bodde kvar i hemlandet hade ett eget hushåll och kunde försörja sig men som sedan blir gammal, förlorar sin make och nu inte har några barn kvar i hemlandet.

För att möjliggöra att uppehållstillstånd skall kunna beviljas i dessa situationer kan man tänka sig en lagtext med följande lydelse.

Uppehållstillstånd får ges till en utlänning som på något annat sätt än (som make, sambo eller barn) är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (referenspersonen) om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen, och det föreligger ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som förelåg redan i hemlandet.

Uppehållstillstånd får härutöver ges till en utlänning som är förälder till referenspersonen om föräldern är ensamstående och det föreligger ett beroendeförhållande mellan släktingarna.

Med uttrycket beroendeförhållande avses då att föräldern är ensam kvar i hemlandet och inte klarar sig själv.

För att bedöma effekterna av en sådan förändring gör utredningen följande överväganden. Liksom konsulten väljer utredningen att göra jämförelser med anhöriginvandringen före 1997. Föräldrar som uppfyller villkoren torde i huvudsak tillhöra ålderskategorin över 45 år. Före 1997 då villkoren för anhöriga utanför kärnfamiljen var mildare beviljades ca 1 000 uppehållstillstånd per år till personer över 45 år. I denna grupp ingick inte enbart ensamstående föräldrar. Inte heller togs hänsyn till om den anhörige hade andra släktingar i sitt hemland. Migrationsverket har gjort bedömningen att i gruppen fanns ca 100 parförhållanden. Om man hade haft ett villkor som innebar att enbart ensamstående skulle få uppehållstillstånd skulle således i vart fall 200 personer färre beviljats uppehållstillstånd. Ytterligare ett antal skall räknas bort på grund av att de inte skulle uppfylla ett krav på att vara sista länken. Efter diskussioner med företrädare för Migrationsverket gör utredningen bedömningen att det här rör sig om ca hälften av gruppen ensamstående. Dessa antaganden leder till slutsatsen att ca 400 personer uppfyllde villkoret att vara ensamstående och sista länken ($([1\ 000-200] \cdot 0.2 = 400)$).

Sedan 1997 har det tillkommit invandrare i Sverige vilket leder till att det finns fler här i dag som kan tänkas vilja återförenas med anhöriga. Konsulten har antagit att ökningen varaktigt hamnar fem procent över den genomsnittliga nivån 1994–1996. Detta leder till att 420 personer årligen skulle antas uppfylla kriterierna för familjeåterförening enligt detta alternativ. De senaste åren har i genomsnitt 99 uppehållstillstånd per år beviljats till personer över 45 år. En förändring i enlighet med det nu diskuterade skulle alltså leda till ca 320 fler uppehållstillstånd per år.

Med detta antal som grund har utredningen gjort en fördelning i de olika åldersgrupperna över 45 år i enlighet med hur antalen genomsnittligt fördelade sig före 1997. Utredningen har därefter använt sig av de beräkningar av intäkter och kostnader i olika åldersgrupper som konsulten tagit fram. Beräkningen leder fram till att en ökning av antalet med 320 per år resulterar i ökade kostnader för samhället uppgående till i storleksordningen 26 miljoner kr per år.

De första åren skulle emellertid antalet och kostnaderna vara högre på grund av att det finns ett uppdämt behov sedan 1997. En beräkning av detta som följer principerna i konsultrapporten leder till följande. Med utgångspunkt i att ytterligare ca 320 personer per år skulle ha velat få uppehållstillstånd och antagandet att nya regler kan träda i kraft 2007 (dvs. tio år efter åtstramningen) kan man beräkna att 3 200 personer kan tänkas vilja söka uppehållstillstånd om villkoren förändras (320 personer x 10 år). Konsulten har vid sin motsvarande beräkning antagit att anhöriginvandring fortfarande är aktuell för 60 procent av denna grupp. I detta fall alltså ca 1 920 personer (0,6 x 3 200). Utredningen ansluter sig till konsultens antagande att uppehållstillstånd till dessa personer kommer att beviljas under de tre första åren, dvs. 640 per år (1 920 personer ./ 3 år). Om man, liksom konsulten, fördelar antalet i åldersgrupperna i enlighet med principerna ovan kan den årliga kostnaden de första tre åren förväntas uppgå till ca 50 miljoner kr.

Det skall slutligen påpekas att de nu utförda beräkningarna som bygger på konsultens metoder inte enbart tar hänsyn till kostnader utan även de intäkter som en ökad invandring kan leda till. Om man utesluter dessa intäkter blir resultaten följande. En ökning på 320 personer per år fördelade i åldersintervallen över 45 år leder till ökade kostnader på ca 40 miljoner kr per år (jfr 25 miljoner kr ovan). De första tre åren skulle kostnaderna dock uppgå till ca 80 miljoner kr (jfr 50 miljoner kr ovan).

Föräldrapar som är sista länken

En annan variant är att när det är fråga om sista länken-fall med ett beroendeförhållande som uppkommit först efter det att referenspersonen bosatt sig i Sverige tillåta inte enbart ensamstående förälder utan även föräldrapar uppehållstillstånd. Detta kan åstadkommas genom att i författningsförslaget ovan stryka orden "föräldern är ensamstående och".

Det kan diskuteras om det är korrekt att tala om sista länken i dessa fall då det alltså rör sig på två personer. Sista länken har emellertid i tidigare förarbeten definierats som ”en person (undantagsvis flera) vars samtliga nära släktingar är bosatta i Sverige” (prop. 1999/97:25 s. 105). Utredningen använder sig i detta sammanhang av begreppet sista länken för att beskriva det förhållandet att *paret* har samtliga släktingar i Sverige.

I det föregående redovisades att det uppskattningsvis rörde sig om 100 parförhållanden per år före 1997, eller med andra ord 200 personer. Efter diskussion med företrädare från Migrationsverket görs bedömningen att 150 av dessa skulle uppfyllt kriteriet att vara sista länken. Tillsammans med de ensamstående skulle det alltså röra sig om 570 personer per år eller ca 470 fler än nuvarande nivå. Om detta antal fördelas i de olika åldersgrupperna i enlighet med hur antalen genomsnittligt fördelade sig före 1997 leder en ungefärlig beräkning till ökade kostnader uppgående till knappt 40 miljoner kr.

En beräkning enligt samma principer som ovan skulle leda till följande avseende de första tre åren.

Ytterligare ca 470 personer per år skulle ha velat få uppehållstillstånd. Om nya regler kan träda i kraft 2007 (dvs. tio år efter åtstramningen) kan man beräkna att 4 700 personer kan tänkas vilja söka uppehållstillstånd om villkoren förändras (470 personer x 10 år). Konsulten har vid sin motsvarande beräkning antagit att anhöriginvandring fortfarande är aktuell för 60 procent av denna grupp. I detta fall alltså ca 2 820 personer (0,6 x 4 700). Utredningen ansluter sig till konsultens antagande att uppehållstillstånd till dessa personer kommer att beviljas under de tre första åren, dvs. 940 per år (2 820 personer ./ 3 år). Om man, liksom konsulten, fördelar antalet i åldersgrupperna i enlighet med principerna ovan kan den årliga kostnaden de första tre åren beräknas uppgå till ca 75 miljoner kr.

Även för detta alternativ kan man naturligtvis göra beräkningar som enbart tar hänsyn till kostnader. En ökning på 470 personer per år fördelade i åldersintervallen över 45 år leder till ökade kostnader på ca 60 miljoner kr per år (jfr knappt 40 miljoner kr ovan). De första tre åren skulle kostnaderna dock ungefärligen uppgå till drygt 120 miljoner kr (jfr 75 miljoner kr ovan).

Försörjningskrav

När det gäller förändrade villkor för föräldrar skall slutligen redogöras för utfallet om villkoren ovan förenas med ett försörjningskrav. Lagtexten kan i dessa alternativ kompletteras med följande mening.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får enbart beviljas om utlänningens försörjning är tryggad.

Innebörden av försörjningskravet bör vara detsamma som i utredningens huvudförslag (se kap. 10). Som framhållits där innebär ett försörjningskrav att färre uppfyller kraven för att få uppehållstillstånd. Däremot beräknas inte kostnaderna för den som väl beviljats uppehållstillstånd påverkas av att det finns ett försörjningskrav.

Konsulten har vid motsvarande beräkningar utgått ifrån att andelen inrikes födda som inte skulle klara ett försörjningskrav är fyra procent och att andelen bland de utrikes födda är 20 procent. Vid de följande beräkningarna väljer utredningen att genomgående anta att antalet beviljade uppehållstillstånd skulle minska med 20 procent om det för familjeåterförening uppställs ett försörjningskrav och att minskningen är jämnt fördelad i ålderskategorierna.

Med dessa utgångspunkter kan man räkna med att vid en förändring som innebär att ensamstående föräldrar som är sista länken skall kunna få uppehållstillstånd skulle antalet uppehållstillstånd öka med 256 stycken ($0,8 \times 320$) jämfört med dagens nivå på i genomsnitt 99 personer per år. Kostnaden skulle uppgå till ca 20 miljoner per år ($0,8 \times 25$).

För alternativet med föräldrapar blir antalet 376 ($0,8 \times 470$) och kostnaden ca 30 miljoner kr ($0,8 \times 40$).

Akkumulerad effekt

De beräkningar som nu gjorts har gett en grov uppskattning av det ökade antalet uppehållstillstånd under ett år och därmed sammanhängande kostnader. Nästkommande år kan lika många uppehållstillstånd förväntas tillkomma. Kostnaden för dem som fick uppehållstillstånd året före kvarstår då till stor del. För de äldre kan antas att de innebär en kostnad för samhället varje år livet ut. Konsulten har, beträffande sina antaganden om förväntat ökat antal, gjort en simulering av denna effekt sett på 20 år (se bilaga 5 avsnitt 4 och underbilagorna 6 och 7).

Med tanke på att de kostnadseffekter och antal som utredningen använt sig av är synnerligen osäkra gör utredningen bedömningen att det skulle kunna bli direkt missvisande att göra en motsvarande beräkning beträffande antagandena i detta kapitel.

13.4 Ändrade villkor för vuxna barn

Även för vuxna barn har det hävdats att kravet på hushållsgemenskap och beroendeförhållande i hemlandet i vissa situationer är ett alltför strängt krav. En förändring av lagtexten på motsvarande sätt som för föräldrar skulle kunna öppna en möjlighet att bevilja uppehållstillstånd i fler fall för vuxna barn.

Uppehållstillstånd får ges till en utlänning som på något annat sätt än (som make, sambo eller barn) är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (referenspersonen) om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det föreligger ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som förelåg redan i hemlandet.

Uppehållstillstånd får härutöver ges till en utlänning som är ogift barn över 18 år till referenspersonen om det föreligger ett beroendeförhållande mellan barnet och föräldern.

Vuxna barn kan förväntas tillhöra åldersgruppen 19–44 år med en tyngdpunkt på de yngre av dessa ålderskategorier. Kravet på att det skall finnas ett beroendeförhållande kan i vissa fall leda till att det är personer med hälsoproblem som kommer. En inte ovanlig grupp i kategorin vuxna barn är äldre barn i en syskonskara. En familj kan exempelvis både ha barn som är under 18 och sådana som fyllt 18. Den som nyligen flyttat hemifrån men som skulle bli ensam kvar i hemlandet om uppehållstillstånd vägras bör kunna komma i fråga för uppehållstillstånd.

När det gäller vuxna barn visar en jämförelse mellan nuvarande förhållanden och dem före år 1997 att antalen alls inte minskat efter att den restriktivare regleringen infördes utan i stället är högre. Det är huvudsakligen i åldersgruppen 19–24 som ökningen skett medan antalet i övriga ålderskategorier är ungefär desamma. Förklaringen kan enligt företrädare för Migrationsverket vara att invandringen under senare år kommit från andra länder än tidigare och att det i familjer från dessa länder (exempelvis Somalia, Irak och Afghanistan) är vanligare att det finns hemmavarande barn i 20-årsåldern (som alltså uppfyller dagens strängare villkor).

Under perioden 1994–1996 kom i genomsnitt 89 personer årligen i ålderskategorin 19–44 år. Motsvarande siffra för år 2003 är 116.

Förhållandena före 1997 kan på grund av det anförda inte tjäna till ledning för bedömningen på samma sätt som i föregående avsnitt. Utan annan ledning för att göra bedömning av den förväntade effekten på antalet om kravet på hushållsgemenskap tas bort är det inte möjligt att göra någon meningsfull bedömning.

Man bör emellertid kunna utgå ifrån att gruppen vuxna barn tillhör yrkesverksamma ålderskategorier. Även om hänsyn tagits till arbetslöshet inom gruppen har det i konsultrapporten gjorts bedömningen att dessa ålderskategorier i genomsnitt bidrar till ett statsfinansiellt överskott. De som förväntas komma på grund av hälsoproblem kan förstås inte beräknas bidra på samma sätt som en genomsnittlig person i samma ålder utan bör i stället räknas som en kostnad för samhället. De som får komma för att de är äldre barn i en syskonskara kan däremot inte på sikt ses som en kostnad för samhället. Att öppna för möjligheten att bevilja fler uppehållstillstånd för vuxna barn skulle därför totalt sett inte föranleda några ökade kostnader för samhället. Man bör dock vara försiktig med att anta att en ökad invandring från denna grupp kommer att leda till ett statsfinansiellt överskott. Dessutom bör man hålla i minnet att det kanske inte alls leder till en påtaglig förändring av antalet uppehållstillstånd för denna grupp.

Inledningsvis bör man dock räkna med att varje anhöriginvandrare från denna grupp innebär utgifter för samhället. Dessa bör dock inte vara betydande med hänsyn till att det varken före eller efter 1997 totalt sett rör sig om ett stort antal, relativt sett. En mindre ökning kan därför inte innebära något större antal.

13.5 Ändrade villkor för andra nära anhöriga

En förändring beträffande andra nära anhöriga skulle kunna formuleras på följande sätt.

Uppehållstillstånd får ges till en utlänning som på något annat sätt än (som make, sambo eller barn) är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige (referenspersonen) om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det föreligger ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som förelåg redan i hemlandet.

Uppehållstillstånd får härutöver ges till en utlänning som är anhörig till referenspersonen om det föreligger synnerliga skäl.

Även vid en förändring av villkoren för anhöriga utanför kretsen kärnfamilj, föräldrar och vuxna barn bör det ändå enbart vara i undantagsfall som dessa beviljas uppehållstillstånd i Sverige på grund av anknytning. Syskon hör till denna grupp men i övrigt är det fråga om mera avlägsna släktingar, exempelvis faster, farbror, moster, morbror och kusiner.

Anhöriga i denna kategori kan tillhöra alla olika ålderskategorier men utredningen gör bedömningen att de, om de är i yrkesverksam ålder, trots detta kan ha något svårare än den genomsnittlige anhöriginvandraren att försörja sig själv. Det är vidare enligt utredningens bedömning sannolikt att det främst är personer i äldre ålderskategorier som har skäl att komma till Sverige.

Totalt gör utredningen bedömningen att en ökning av invandringen från denna kategori leder till ökade kostnader men med hänsyn till de stora osäkerhetsfaktorerna som är knutna till gruppen går det inte att bedöma hur stor kostnaden blir. Det blir under alla förhållanden inte fråga om något stort antal personer.

Om man exempelvis antar att det under ett år rör sig om 50 personer i ålderskategorin 65–74 skulle det leda till en kostnad på ca 8 miljoner kr.

13.6 Avslutande anmärkningar

När de statistiska uppgifterna studeras kan man fästa sig vid att det enligt Migrationsverkets statistik finns barn (0–18 år) som ingår i tabellerna avseende anhöriga utanför kärnfamiljen. Vid en närmare granskning av år 1995 har företrädare för Migrationsverket uppmärksammat att en stor del av dessa barn utgörs av barn som faktiskt ingår i kärnfamilj men som givits felaktig klassificering. Detta förhållande påverkar dock inte resonemangen i detta kapitel.

Utredningen vill också anmärka att indelningen i åldersintervall i vissa fall skiljer sig åt i Migrationsverkets statistik avseende antalet och konsultens beräkningar av kostnader (16–18, 19–24 respektive 16–19, 20–24). Vid de antaganden och beräkningar som gjorts i detta kapitel har dessa grupper dock jämförts med hänsyn till att beräkningarna, som redan framhållits, ändå är synnerligen grova.

14 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen

Utredningen har redan i sitt delbetänkande lämnat förslag till ändringar i utlänningslagen. Med anledning av den uppdelning av utredningens arbete som följer av regeringens direktiv till utredningen innehåller förslagen i detta slutbetänkande vissa ändringar i förhållande till vad som föreslogs i delbetänkandet. I de fall förslagen i delbetänkandet skiljer sig från nu lämnade förslag skall delbetänkandets förslag ses som en tillfällig ordning i syfte att uppfylla familjeåterföreningsdirektivets krav. För att inte bara uppfylla familjeåterföreningsdirektivets krav utan också uppnå en enhetlig och ändamålsenlig lagstiftning bör en förändring göras i enlighet med förslagen i detta slutbetänkande.

Med hänsyn till att en ny utlänningslag (NUtL) skall träda i kraft den 31 mars 2006 är förslagen utformade som förslag till ändringar i den nya lagen.

Författningsförslagen har anpassats till de förslag som regeringskansliet tagit fram vid beredningen av utredningens delbetänkande. Vid den tidpunkt då detta slutbetänkande skickas till tryckning har regeringen ännu inte fattat beslut om en lagrådsremiss. Utredningen har emellertid haft tillgång till ett utkast till en lagrådsremiss om genomförandet av EG-direktivet om rätt till familjeåterförening samt vissa frågor om handläggning och DNA-analys vid familjeåterförening (nedan benämnt utkast till lagrådsremiss).

5 kap.

3 §

I paragrafen slås kärnfamiljens rätt till familjeåterförening fast. En motsvarande bestämmelse föreslogs i utredningens delbetänkande. Den som nu föreslås är anpassad till att avse även andra än tredjelandsmedborgare. Den är även utformad i enlighet med motsvarande bestämmelse i utkast till lagrådsremiss.

3 a §

Utredningens förslag till förändring av 5 kap 3 § NUtL innebär en särskild reglering avseende referenspersonens kärnfamilj. Villkoren för övriga anhöriga återfinns i förslaget till 5 kap. 3 a §. Liksom i nuvarande 5 kap 3 § UtL används uttrycks sättet *uppehållstillstånd fåres*.

Punkt 1

Blivande makar eller sambor skall liksom nu kunna få uppehållstillstånd i Sverige om förhållandet framstår som seröst och särskilda skäl inte talar mot att bevilja tillstånd. Bestämmelsen i punkt 1 motsvarar 5 kap. 3 § första stycket 6 NUtL. Om en sådan blivande make eller sambo har barn skall detta också kunna få uppehållstillstånd, se andra stycket. Om barnet också är barn till referenspersonen faller det in under förslaget 5 kap. 3 § första stycket 2 och har därmed en självständig rätt till uppehållstillstånd.

Punkt 2

I andra punkten regleras villkoren för att föräldrar eller vuxna barn till referenspersonen skall få uppehållstillstånd. Bestämmelsen skiljer sig från motsvarande bestämmelse i gällande lag och motsvarande bestämmelse i utkast till lagrådsremiss.

För både föräldrar och vuxna barn krävs att det finns ett beroendeförhållande av ekonomiskt eller personligt slag mellan referenspersonen och den anhörige. Frågan behandlas i avsnitt 8.5. Som framhålls där skall det vid prövningen av om ett beroende finns, beaktas om den anhöriges behov kan tillgodoses på annat sätt i det land där han eller hon är bosatt. Behoven förutsätts då närmast kunna bli tillgodo-

sedda av annan familjemedlem i den anhöriges bosättningsland. Ett beroende, framför allt ett ekonomiskt sådant, kan dock tänkbart tillgodoses i bosättningslandet på annat sätt än av släktingar där. Om de anhöriga är föräldrar uppbär dessa kanske pension. Prövningen av vilket stöd som finns i bosättningslandet bör därför inte inskränkas enbart till det som släktingar kan ge. Personliga, känslomässiga beroenden lär dock knappast kunna tillgodoses på annat sätt än av en nära familjemedlem. Men någon gång är det tänkbart att en nära vän i utlandet kan fylla ett sådant behov. Om föräldrarnas eller det vuxna barnets behov kan tillgodoses på annat sätt, t.ex. av en släkting, är dessa inte att anse som beroende av referenspersonen i Sverige.

När det gäller föräldrar torde i första hand en ensamstående förälder komma att uppfylla villkoret om att anses beroende av referenspersonen. Föräldrapar lär i större utsträckning kunna tillgodose varandras behov av både ekonomiskt och personligt slag. Har en ensamstående förälder annat barn i hemlandet bör man i de flesta fall också kunna utgå ifrån att behoven kan tillgodoses där av det barnet.

Om grunden för ansökan om familjeåterförening är försörjningsberoende blir utfallet olika beroende på förhållandena i det enskilda fallet. Har referenspersonen själv låga inkomster eller lever av ekonomiskt bistånd av samhället, kan föräldrar eller ett vuxet barn inte i något fall anses vara försörjningsberoende av just den referenspersonen. Det saknar därvid betydelse om det finns möjligheter att tillgodose den anhöriges behov i hemlandet eller inte. Finns inte heller något känslomässigt beroende skall inte uppehållstillstånd ges. Det kan exempelvis vara fallet om referenspersonen under längre tid inte haft någon kontakt alls, eller enbart i mindre omfattning, med den anhörige. I en sådan situation kan föräldrar eller ett vuxet barn inte sägas vara beroende av referenspersonen, varken ekonomiskt eller känslomässigt.

En tänkbar situation är att den anhörige, föräldrar eller vuxna barn, är försörjningsberoende och utsikter finns att sammantaget få behovet tillgodosett av både släktingar i hemlandet och referenspersonen här. Referenspersonen eller släktingen i hemlandet kan dock inte var för sig tillgodose hela behovet. Inte heller i detta fall skall den anhörige anses försörjningsberoende av referenspersonen, trots att behovet inte kan tillgodoses i hemlandet. Här finns nämligen möjligheter för referenspersonen att bidra till den anhöriges försörjning genom ekonomiska bidrag till utlandet.

Den vanligaste situationen där bestämmelsen kan förutses få tillämpning är beskriven i de ovan angivna exemplen, nämligen att

referenspersonen är ett vuxet barn och utomlands boende föräldrar önskar uppehållstillstånd i Sverige. Bestämmelsen omfattar emellertid också att beroendeförhållandet är det omvända. Ett härvarande vuxet barn (referenspersonen) kan göra gällande ett beroendeförhållande av föräldrarna på grund av ekonomiska och/eller personliga skäl, t.ex. ohälsa. I dessa fall torde större utrymme finnas för att inte anse villkoret om beroende uppfyllt eftersom behoven bör kunna tillgodoses på annat sätt här i Sverige. Den som här i landet drabbas av inkomstbortfall på grund av sjukdom lär kompenseras på ett eller annat sätt av allmänna medel. Något försörjningsberoende föreligger därmed inte. Även fysisk omvårdnad vid sjukdom kan mestadels tillhandahållas av samhället. Det sist nämnda motsäger att ett personligt beroende föreligger.

När det gäller minderåriga barn som är flyktingar eller skyddsbehövande i övrigt och utan medföljande vuxen, föreslår utredningen att deras föräldrar skall ha en obligatorisk rätt att få uppehållstillstånd. För barn under 18 år som inte faller under nämnda kategori gäller i stället förevarande bestämmelse. En prövning skall göras av om det finns ett beroendeförhållande av något slag mellan det härvarande minderåriga barnet (referenspersonen) och föräldrar i utlandet. Utgångspunkten vid bedömningen skall, i likhet med vad som gäller enligt nuvarande praxis, vara att barnet skall återförenas med sina föräldrar i utlandet (se avsnitt 8.4.1 och där anmärkt praxis från Utlänningsnämnden). Det gäller i första hand ensamkommande barn. Barnets försörjningsberoende eller känslomässiga beroende bör nämligen mestadels kunna tillgodoses på det sättet. Något behov av att bevilja föräldrarna uppehållstillstånd i Sverige kan därför enligt huvudregeln inte anses föreligga. I dessa fall blir det alltså inte fråga om att bedöma förutsättningarna att få barnets behov tillgodosedda i bosättningslandet, nämligen Sverige. I stället får beaktas att barnet kan få sina behov tillgodosedda av föräldrarna i deras hemland.

Bestämmelsen är tillämplig även när det gäller utomlands boende ogifta, myndiga barns rätt till uppehållstillstånd för familjeåterförening. Normalt torde det då bli fråga om att ett vuxet barn av hälsoskäl anser sig beroende av sina föräldrar här i Sverige. Utrymmet för att anse dessa kunna få sina behov, ekonomiska eller personliga, tillgodosedda på annat sätt i sitt hemland torde vara mindre än för föräldrar i motsvarande situation. Ett vuxet barn är – i motsats till utomlands boende föräldrar som har barn även där – hänvisade till syskon eller andra avlägsnare släktingar i hemlandet.

Punkt 3

Villkoren för att annan nära anhörig skall få uppehållstillstånd regleras i tredje punkten. Frågan behandlas i avsnitt 9.3. Synnerliga skäl för att uppehållstillstånd skall meddelas kan t.ex. anses föreligga när det är fråga om sista länken. Det förhållandet att den anhörige ingått i samma hushållsgemenskap kan också utgöra ett synnerligt skäl för att uppehållstillstånd skall beviljas.

Punkterna 4–5

Punkterna 4–5 motsvarar 5 kap 3 § första stycket punkterna 7–8 NUtIL.

Andra stycket

Andra stycket innebär en kodifiering av gällande praxis, nämligen att uppehållstillstånd får beviljas ett barn till en person som avser att ingå äktenskap eller att inleda ett samboförhållande med någon som är bosatt i Sverige.

Tredje stycket

Stycket är nytt och utformat i enlighet med motsvarande bestämmelse i utkast till lagrådsremiss.

Fjärde stycket

Stycket motsvarar 5 kap 3 § andra stycket NUtIL.

Femte och sjätte stycket

Styckena är nya och saknar motsvarighet i nuvarande lagstiftning. De är satta inom parentes för att markera att utredningen inte tagit ställning till om försörjningskrav skall införas eller inte. I utredningsuppdraget har enbart legat att utreda möjligheten att införa ett försörjningskrav. Bestämmelser av motsvarande innebörd finns i det lagförslag som utredningen presenterade i delbetänkandet avseende villkor för att få ställning som varaktigt bosatt i Sverige.

Frågorna kring försörjningskrav behandlas utförligt i kapitel 10.

När det gäller det underlag som bör presenteras för att visa att försörjningskravet är uppfyllt kan – beroende på vem i det enskilda fallet som har att visa på ekonomisk förmåga – referensperson eller anhörig som är anställd visa upp anställningsbevis som anger arbetslagare, arbetsgivare, anställningstid och övriga villkor. Den som är egenföretagare kan ge in F-skattesedel eller registreringsbevis för rörelsen. I vissa fall behövs bevis om tidigare erfarenheter och kompetens eller hyreskontrakt för rörelselokal. Om referenspersonen eller den anhörige inte är förvärvsaktiv måste kontanter eller intyg om banktillgodohavanden, värdepapper eller fastigheter visas upp som intygar att det finns tillräckligt med tillgodohavanden så att den anhöriges löpande försörjning går att klara av under överskådlig tid. Det bör inte räcka med att lämna skriftlig försäkran om att det finns tillräckliga medel för försörjningen. Tanken är nämligen att den anhöriges försörjning faktiskt skall vara ordnad så att denne eller, i vissa fall, referenspersonen inte kommer att ligga det sociala bidragssystemet till last.

3 b §

Paragrafen är ny men reglerar bara uttryckligen det förhållandet som redan gäller i dag. Av EG-rätten följer att eftersom sambo till svensk medborgare kan få uppehållstillstånd i Sverige så skall sambo till unionsmedborgare också kunna få det

8 §

Bestämmelsen innebär att i de s.k. snabbanknytningsfallen skall ett tidsbegränsat uppehållstillstånd ges vid första beslutstillfället. Bestämmelsen är utformad i enlighet med motsvarande bestämmelse i utkast till lagrådsremiss.

16 och 17 §§

Paragraferna har enbart ändrats på så sätt att hänvisningarna till tidigare paragrafer har justerats.

17 a §

Den nya konstruktionen av rätten till familjeåterförening innebär att de situationer då uppehållstillstånd trots allt får vägras måste framgå i en särskild bestämmelse. En sådan föreslogs redan i utredningens delbetänkande (då som 2 kap. 4 a § UtlL). Den görs nu tillämplig vid alla fall av familjeåterförening oavsett parternas medborgarskap och har anpassats så att den överensstämmer med motsvarande bestämmelse i utkast till lagrådsremiss.

Att ett uppehållstillstånd får vägras om sökanden utgör ett hot mot allmän ordning eller säkerhet föreslogs i delbetänkandet (då som 2 kap 4 c § UtlL).

18 §

Paragrafen har enbart ändrats på så sätt att hänvisningarna till tidigare paragrafer har justerats.

Kommittédirektiv

Familjeåterförening

Dir.
2003:181

Beslut vid regeringssammanträde den 11 december 2003.

Sammanfattning av uppdraget

En särskild utredare skall ta ställning till hur rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (EUT L 251, 03.10.2003, s. 12) skall genomföras i Sverige. I uppdraget ingår också att utreda hur förslagen i Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) förhåller sig till bestämmelserna i direktivet. Utredaren skall lägga fram förslag på de författningsändringar som bedöms nödvändiga.

Utredaren skall slutligen göra en grundlig analys av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra samt lämna förslag till finansiering. Uppdraget skall redovisas senast den 31 juli 2004.

Bakgrund

Nuvarande bestämmelser

I 2 kap. 4 § utlänningslagen (1989:529, UtlL) regleras i vilka fall uppehållstillstånd får ges till en utlänning som är anhörig till någon som är bosatt i Sverige eller har fått uppehållstillstånd för bosättning här. Sedan den 1 januari 1997 är de anhöriga som omfattas enligt paragrafens första stycke 1–3 make/maka och sambo, minderåriga ogifta barn till anknytningspersonen i Sverige, om de är eller har varit hemmavarande hos anknytningspersonen samt annan anhörig som ingått i samma hushåll som anknytningspersonen. Paragrafens första stycke 4 föreskriver att tillstånd får ges till en utlänning som på annat sätt har särskild anknytning till Sverige. Uppehållstillstånd kan med stöd av den punkten ges bl.a. till anhöriga som inte helt uppfyller kraven för tillstånd enligt de föregående punkterna.

I propositionen Svensk migrationspolitik i globalt perspektiv (prop. 1996/97:25) sägs att vissa anhöriga har en principiell rätt till uppehållstillstånd. Bestämmelsen i 2 kap. 4 § UtlL är emellertid utformad så att uppehållstillstånd *får* beviljas. Undantag hade annars fått göras i lag, t.ex. genom möjlighet att beakta särskilda skäl som talar emot tillstånd. I en rad situationer är det inte alltid rimligt att ge uppehållstillstånd. Hänsyn kan exempelvis behöva tas till rikets säkerhet. Undantag har i praxis gjorts för situationer med månggifte och vid äktenskap mellan minderåriga liksom när det framstår som sannolikt att det rör sig om skenförhållanden. Uppehållstillstånd ges inte heller när det är sannolikt att det uppgivna släktskapet inte stämmer. I paragrafens fjärde stycke anges uttryckligen att vid prövningen av en ansökan om uppehållstillstånd skall ställning tas till om utlännningen kan förväntas föra en hederlig vandel.

Att ett vuxet barn ingått i föräldrarnas hushåll i hemlandet kan göra att uppehållstillstånd kan beviljas för ett sådant barn. Motsvarande gäller för föräldrar som i hemlandet tagits om hand av något barn. För de släktingar som kan komma i fråga för uppehållstillstånd på grund av tidigare hushållsgemenskap krävs dessutom att det finns någon form av beroendeförhållande, som gör det svårt för släktingarna att leva åtskilda (prop. 1996/97:25 s. 113). För anhöriga är huvudregeln att permanent uppehållstillstånd ges direkt. För nyligen etablerade förhållande tillämpas en ordning med s.k. uppskjuten invandringssprövning (se nedan). Homosexuella förhållanden är jämställda med heterosexuella. Så kallade arrangerade äktenskap godtas, om de har sin grund i ursprungslandets tradition och kulturmönster.

Den 1 juli 2000 trädde vissa lagändringar i kraft som rör fall med anknytning genom make/maka eller sambo (prop. 1999/2000:43). En utlänning som vill komma till Sverige för att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande utan att parterna tidigare sammanlevt, kan beviljas uppehållstillstånd med stöd av 2 kap. 4 § andra stycket UtlL. Regleringen motsvarar vad som tidigare gällt i praxis. En förutsättning för att tillstånd skall beviljas på grund av anknytning genom make/ maka eller sambo i ett förhållande som inte är etablerat sedan tidigare är att förhållandet bedöms som seriöst och att särskilda skäl inte talar emot att tillstånd ges. I dessa fall tillämpas en ordning med s.k. uppskjuten invandringssprövning. En person som beviljas uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning genom ett sådant nytt förhållande skall, liksom personens barn under 18 år, ges ett tidsbegränsat uppehållstillstånd (2 kap. 4 d §). Det tidsbegränsade uppe-

hållstillståndet kan efter två år, eller tidigare om det finns särskilda skäl, bli permanent (2 kap. 4 e §).

Det finns slutligen en möjlighet att bevilja en utlänning med s.k. uppskjuten invandringsprövning uppehållstillstånd, trots att det tillståndsgrundande förhållandet upphört, på grund av att utlänningen – eller hans eller hennes barn – utsatts för våld eller annan kränkning. När ett förhållande upphört får fortsatt uppehållstillstånd ges också om andra starka skäl talar för detta (2 kap. 4 e § tredje stycket 3).

EES-avtalet, som trädde i kraft den 1 januari 1994, innebär bl.a. att särskilda regler för uppehållstillstånd gäller för utlänningar som omfattas av avtalet (dvs. medborgare i en EU-stat, Island, Liechtenstein eller Norge). Den fria rörligheten för personer ger rätt för medborgare i en EES-stat att ta anställning, starta egen verksamhet, tillhandahålla eller ta emot tjänster, studera eller leva av egna medel i en annan EES-stat. För andra EES-medborgare än nordbor krävs uppehållstillstånd för vistelse längre än tre månader. En make eller maka till en utlänning som fått ett sådant uppehållstillstånd i Sverige ges samma typ av tillstånd som EES-medborgaren oavsett vilket medborgarskap maken eller maken själv har. Detsamma gäller barn under 21 år och andra familjemedlemmar under vissa villkor. Sedan den 1 juni 2001 gäller enligt ett avtal mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater och Schweiz att personer som är medborgare i Schweiz kan arbeta och vistas i Sverige under i allt väsentligt samma förutsättningar som de som är medborgare i ett EES-land.

Direktivet om rätt till familjeåterförening

Europeiska unionens råd antog den 22 september 2003 direktivet 2003/86/EG om rätt till familjeåterförening (EUT L 251, 03.10.2003, s. 12). Direktivet skall vara genomfört i nationell rätt senast den 3 oktober 2005. Det har följande huvudsakliga innehåll.

Tillämpningsområde (artikel 3)

Direktivet är tillämpligt på tredjelandsmedborgare som har ett uppehållstillstånd med en giltighetstid på minst ett år och har välgrundade utsikter att få ett varaktigt uppehållstillstånd. Vissa kategorier är undantagna från direktivets tillämpningsområde bl.a. personer som fått tillfälligt skydd.

Minimiregler (artikel 3.5)

Direktivet innehåller endast minimiregler. Det gör det möjligt för medlemsstaterna att införa eller behålla mer förmånliga villkor när det gäller familjeåterförening.

Familjemedlemmar (artikel 4)

Skyldigheten att bevilja familjeåterförening omfattar endast make/maka och minderåriga, ogifta barn. Två undantag finns från huvudregeln om att barn under 18 år har en principiell rätt till familjeåterförening. Det ena undantaget möjliggör för de stater som redan har en sådan lagstiftning, att pröva om barnet uppfyller ett integrationskrav då det fyllt tolv år. Detta undantag gäller inte barn till flyktingar och inte om barnet anländer tillsammans med föräldrarna. I dessa fall gäller 18 år. Det andra undantaget tillåter att en stat kräver att ansökan om familjeåterförening skall göras före 15 års ålder, om landets lagstiftning redan möjliggör detta. Om ansökan görs efter 15 års ålder skall dock uppehållstillstånd ges på andra grunder.

Föräldrar får beviljas uppehållstillstånd förutsatt att de är beroende av den som bor i unionen för sin försörjning och att ett familjemässigt stöd saknas i ursprungslandet. Ett myndigt, ogift barn kan få uppehållstillstånd om det av hälsoskäl inte kan försörja sig själv.

Medlemsstaterna får tillåta familjeåterförening för en ogift partner eller registrerad partner. Medlemsstaterna får behandla registrerade partner på samma sätt som makar.

Inlämnande och prövning av ansökan (artikel 5)

Medlemsstaterna skall själva bestämma om ansökan skall lämnas in av personen som befinner sig i medlemsstaten eller av familjemedlemmen. Enligt huvudregeln skall ansökan lämnas in när familjemedlemmen befinner sig utanför medlemsstaten. Beslut i ärendet skall delges sökanden senast nio månader efter det att ansökan lämnats in, såvida inte synnerliga skäl föranleder en längre handläggningstid. Vid prövningen av ansökan skall hänsyn tas till barnets bästa.

Vandelsprövning (artikel 6)

Medlemsstaterna får avslå en ansökan om inresa och vistelse för en familjemedlem eller återkalla ett uppehållstillstånd av hänsyn till allmän ordning, allmän säkerhet eller allmän hälsa.

Försörjningskrav (artikel 7)

Medlemsstaterna får kräva bevis av den här bosatte personen om att han eller hon förfogar över lämplig bostad, sjukförsäkring och tillräckliga tillgångar. Medlemsstaterna får även kräva att personen följer vissa integrationsåtgärder.

Krav på vistelsetid och hänsyn till medlemsstatens mottagningskapacitet (artikel 8)

Medlemsstaterna får kräva att den här bosatte personen skall ha vistats lagligen i landet under en period som inte får överstiga två år innan han eller hon får återförenas med sin familj. Om en medlemsstats befintliga lagstiftning beaktar mottagningskapaciteten i landet får medlemsstaten ha en väntetid på högst tre år.

Flyktingar (artikel 9–12)

När det gäller familjeåterförening för flyktingar skall särskilda bestämmelser beaktas enligt direktivet. Flyktingars rätt till familjeåterförening regleras av mer förmånliga villkor. Medlemsstaterna får t.ex. enligt huvudregeln inte kräva att flyktingen skall styrka att han eller hon uppfyller villkoren i fråga om bostad, sjukförsäkring och tillräckliga tillgångar för sig och sin make/maka eller minderåriga barn. En medlemsstat får heller inte kräva att flyktingen skall ha vistats i landet under en viss tid innan han eller hon får återförenas med sin familj.

Längden på uppehållstillståndet (artikel 13)

Den som har rätt till familjeåterförening skall få ett första uppehållstillstånd som är giltigt minst ett år. Tillståndet skall gå att förnya. En familjemedlems uppehållstillstånd skall i princip inte ha längre

giltighetstid än uppehållstillståndet för den person som familjemedlemmen återförenar sig med.

Tillträde till arbetsmarknaden (artikel 14)

Den som beviljats uppehållstillstånd som anhörig skall ha samma rätt som referenspersonen att få tillträde till utbildning, anställning och vidareutbildning. Medlemsstaterna får begränsa tillträde till arbetsmarknaden under högst ett år av hänsyn till situationen på arbetsmarknaden.

“Självständigt” uppehållstillstånd (artikel 15)

Ett s.k. självständigt uppehållstillstånd, dvs. ett tillstånd som är oberoende av referenspersonens tillstånd, skall beviljas senast efter fem år förutsatt att familjebanden består.

Avslag och återkallelse (artikel 16)

Medlemsstaterna får avslå en ansökan om uppehållstillstånd eller återkalla tillståndet bl.a. om detta erhållits genom förfalskning, bedrägeri eller genom skenäktenskap eller skenadoption.

Humanitära hänsyn (artikel 17)

Innan en ansökan om familjeåterförening avslås eller tillståndet återkallas eller beslut om utvisning fattas skall hänsyn tas till familjeband, varaktigheten av vistelsen i medlemsstaten samt anknytningen till ursprungslandet.

Rättslig prövning (artikel 18)

Ett beslut om att avslå en ansökan om familjeåterförening eller återkalla ett tillstånd eller besluta om utvisning av en person skall kunna prövas rättsligt.

Översynsklausul (artikel 19)

Denna bestämmelse har införts som en motvikt till de bestämmelser som ännu ger en avsevärd flexibilitet till medlemsstaterna. Kommissionen skall göra en översyn efter två år av i första hand bestämmelserna i artiklarna 3, 4, 7, 8 och 13.

Utredningsuppdraget

Utredaren skall ta ställning till hur rådets direktiv om rätt till familjeåterförening skall genomföras i Sverige.

Familjemedlemmar

Enligt 2 kap. 4 § UtlL får uppehållstillstånd ges till make/maka, sambo, ogifta barn under 18 år om de är eller har varit hemmavarande, samt annan anhörig som ingått i samma hushåll som anknytningspersonen. Direktivet föreskriver en skyldighet att bevilja familjeåterförening för makar och minderåriga, ogifta barn. Vidare får medlemsstaterna ge uppehållstillstånd till föräldrar och myndiga, ogifta barn om de är beroende av den här bosatte för sin försörjning. Direktivet ger slutligen möjlighet att bevilja familjeåterförening för en ogift eller registrerad partner. Utredaren skall ta ställning till vilka åtgärder som behövs för att den svenska lagstiftningen skall vara förenlig med direktivets bestämmelser.

Inlämnande och prövning av ansökan

Sverige tillämnar ordningen att den som önskar komma hit och bosätta sig skall ansöka om uppehållstillstånd. Enligt huvudregeln i 2 kap. 5 § UtlL skall tillståndet vara ordnat före inresan i landet. De svenska reglerna torde överensstämja med direktivets bestämmelser i denna del. I utlänningslagen finns inga tidsfrister angivna när det gäller handläggning av ett ärende. Enligt förvaltningslagen (1986:223) skall dock ett ärende handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Enligt direktivet skall beslut i ärendet delges sökanden senast nio månader efter det att ansökan lämnats in, såvida inte synnerliga skäl föranleder en längre handlägg-

ningstid. Utredaren skall göra en bedömning av om det finns något behov av regeländringar i detta avseende.

Enligt 1 kap. 1 UtlL skall i fall som rör ett barn särskilt beaktas vad hänsynen till barnets hälsa och utveckling samt barnets bästa i övrigt kräver. Den svenska lagstiftningen torde uppfylla direktivets bestämmelse att hänsyn skall tas till barnets bästa vid prövningen av ansökan om familjeåterförening. Detta behöver därför inte utredas närmare.

Vandelsprövning

Enligt 2 kap. 4 § fjärde stycket UtlL finns möjlighet att avslå en ansökan om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning om den berörde inte kan förväntas föra en hederlig vandel. Ett uppehållstillstånd får återkallas om det finns allvarliga anmärkningar mot personens levnadssätt enligt 2 kap. 11 § UtlL. En sådan återkallelse får dock endast ske om personen har varit bosatt i landet kortare tid än tre år. Direktivet anger att en ansökan om familjeåterförening får avslås eller ett tillstånd återkallas av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa. Utredaren skall ta ställning till om de svenska reglerna överensstämmer med direktivet eller om det finns ett behov av ändringar i regelverket.

Försörjningskrav

Enligt svensk lag uppställs inga krav på försörjning eller integration för att en tredjelandsmedborgare som har permanent uppehållstillstånd skall få återförenas med anhöriga. Direktivet föreskriver att medlemsstaterna får begära att den här bosatte personen har bostad, sjukförsäkring och försörjningen ordnad. Medlemsstaterna får även kräva att personen följer vissa integrationsåtgärder. Utredaren skall undersöka vilka möjligheter det finns att införa försörjningskrav när det är fråga om invandring av andra anhöriga än makar och sambor i etablerade förhållanden samt minderåriga barn. Utredaren skall i detta arbete särskilt beakta Anhörigkommitténs förslag i delbetänkandet *Vår anhöriginvandring* (SOU 2002:13).

Krav på vistelsetid och hänsyn till medlemsstatens mottagningskapacitet

Enligt direktivet får en medlemsstat föreskriva en väntetid innan den här bosatte personen får återförenas med sin familj. I Sverige tillämpas inte denna ordning varför utredaren inte behöver uppehålla sig närmare vid denna frågeställning.

Flyktingar

Enligt utlänningslagen får uppehållstillstånd beviljas till anhöriga till någon som är bosatt i Sverige oavsett av vilken anledning den här bosatte fick sitt tillstånd. Regeringen konstaterar i prop. 1996/97:25 att flyktingar och andra skyddsbehövande i regel inte har möjlighet att besöka sitt hemland. I undantagsfall, när det finns synnerliga skäl, bör det därför finnas möjlighet för dem att få förena sig här i landet med en nära anhörig som stått dem särskilt nära även om de inte ingått i samma familjegemenskap (prop. 1996/97:25 s. 113 f.). Direktivet föreskriver att särskilda, mer förmånliga villkor skall gälla flyktingars rätt till familjeåterförening när det gäller makar och minderåriga barn. Utredaren skall ta ställning till om nuvarande regelverk uppfyller direktivets bestämmelser i detta avseende.

Längden på uppehållstillståndet

När det är fråga om ett nytt förhållande, tillämpas en ordning med s.k. uppskjuten invandringsprövning enligt 2 kap. 4 d § UtlL. I dessa fall skall ett tidsbegränsat uppehållstillstånd ges om förhållandet bedöms som seriöst och särskilda skäl inte talar emot att tillstånd ges. Enligt praxis beviljas normalt ett tillstånd på ett år i taget. Undantagsvis ges tillstånd för sex månader. Direktivet föreskriver att den som har rätt till familjeåterförening skall få ett uppehållstillstånd som är giltigt minst ett år. Utredaren skall klarlägga hur svensk rätt överensstämmer med direktivets krav.

Tillträde till arbetsmarknaden

En person som beviljas uppehållstillstånd i Sverige har i allt väsentligt rätt till utbildning och tillträde till arbetsmarknaden på samma sätt som andra bosatta i landet. Enligt direktivet skall den som be-

viljats uppehållstillstånd ha samma rätt som den härvarande att få tillträde till utbildning, anställning och vidareutbildning. De svenska reglerna torde vara förenliga med dessa krav. Utredaren skall dock bedöma om så är fallet och annars presentera förslag till eventuella ändringar eller förtydliganden som behöver göras för att genomföra direktivet.

“Självständigt” uppehållstillstånd

I Sverige är huvudregeln att permanent uppehållstillstånd beviljas direkt. Tidsbegränsade uppehållstillstånd beviljas dock normalt under en två-årsperiod när det är fråga om nyligen etablerade förhållanden. Enligt direktivet skall ett s.k. självständigt uppehållstillstånd, dvs. ett tillstånd som är oberoende av referenspersonens tillstånd, beviljas senast efter fem år förutsatt att familjebanden kvarstår. Härmed uppfyller det svenska regelverket direktivets krav varför frågan inte behöver utredas närmare.

Avslag och återkallelse

Enligt 2 kap. 9 och 11 §§ UtlL får ett uppehållstillstånd återkallas om utlänningen medvetet har lämnat oriktiga uppgifter som varit av betydelse för att få tillståndet eller medvetet förtigit omständigheter av sådan betydelse eller det finns allvarliga anmärkningar mot dennes levnadssätt. Vidare skall ett permanent uppehållstillstånd återkallas om bosättningen i Sverige upphört (2 kap. 12 § UtlL). Direktivet föreskriver att en ansökan om familjeåterförening får avslås eller ett tillstånd återkallas, om vissa villkor inte längre är uppfyllda, såsom försörjningskravet eller då tillståndet beviljats på felaktiga grunder. Utredaren skall göra en bedömning av om ändringar behöver göras i utlänningslagstiftningen för att genomföra direktivet.

Humanitära hänsyn

Enligt 2 kap. 9 § tredje stycket UtlL skall vid bedömningen av om ett uppehållstillstånd bör återkallas hänsyn tas till utlänningens anknytning till det svenska samhället och till humanitära skäl. I 4 kap. 3 § UtlL anges att en utlänning får utvisas om utlänningen uppehåller sig här efter det att uppehållstillståndet löpt ut eller återkallats.

Direktivet anger att när en medlemsstat överväger att avslå en ansökan om familjeåterförening, återkalla tillståndet eller besluta om utvisning av referenspersonen eller familjemedlemmarna skall hänsyn tas till personens familjeband och varaktigheten av vistelsen i medlemsstaten samt anknytning till ursprungslandet. Utredaren skall ta ställning till hur de svenska bestämmelserna förhåller sig till direktivets kriterier.

Rättslig prövning

Migrationsverkets beslut i fråga om avvisning eller utvisning samt om avslag på en ansökan om uppehållstillstånd eller om återkallelse av ett uppehållstillstånd får av utlänningen överklagas till Utlänningsnämnden (7 kap. 3 § UtlL). Under vissa förhållanden kan ärenden överlämnas till regeringen för avgörande (7 kap. 11 § UtlL). Migrationsverket kan enligt samma bestämmelse överlämna ärenden till Utlänningsnämnden under vissa omständigheter. Det finns även bestämmelser om utvisning av utlänningar i annan lagstiftning. Direktivet föreskriver att ett avslagsbeslut eller återkallelse av ett uppehållstillstånd eller beslut om utvisning skall kunna få en rättslig prövning. Utredaren skall klargöra om de svenska reglerna stämmer överens med direktivets bestämmelser. I detta ligger även att analysera om bestämmelser om utvisning av utlänningar som finns i annan lagstiftning omfattas av direktivets tillämpningsområde och, om så är fallet, överväga om de uppfyller direktivets krav eller om författningsändringar är nödvändiga.

Utredningsbehovet i övrigt

Utredningsbehovet omfattar direktivets konsekvenser och behovet av regeländringar inte bara med avseende på utlänningslagstiftningen utan även andra berörda regelverk.

Utredaren skall, utöver vad som ovan närmare beskrivits, ta ställning till om det fordras några ytterligare åtgärder för direktivets genomförande i den svenska ordningen. Utredaren skall lägga fram förslag på de författningsändringar som bedöms nödvändiga och andra åtgärder, t.ex. vad beträffar myndigheternas handläggningsrutiner, som direktivet ger anledning till.

Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13)

Utredaren skall utreda hur förslagen i Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) förhåller sig till bestämmelserna i direktivet. Om Anhörigkommitténs förslag i något eller några hänseenden inte är förenliga med direktivet skall utredaren klargöra hur de kan bringas i överensstämmelse med direktivet.

Kostnadsanalys

Utredaren skall slutligen göra en grundlig analys av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra samt lämna förslag på finansiering i enlighet med bestämmelserna i kommittéförordningen (1998:1474). Utgångspunkten skall vara att förslag och författningsändringar som utredaren föreslår, inte skall bidra till ökade kostnader på aktuella utgiftsområden. Utredaren skall göra en särskild kostnadsberäkning av Anhörigkommitténs förslag när det gäller att utvidga kretsen av anhöriga som kan få uppehållstillstånd i Sverige (SOU 2002:13). Kostnadsberäkningen skall täcka såväl situationen där ett försörjningskrav ställs upp som ett alternativ utan försörjningskrav. Utredaren bör tillkalla en särskild expert för detta ändamål.

Redovisning av uppdraget

Uppdraget skall redovisas senast den 31 juli 2004.

(Utrikesdepartementet)

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till utredningen om uppehållstillstånd för familjeåterförening och varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare (UD 2004:01)

**Dir.
2004:171**

Beslut vid regeringssammanträde den 9 december 2004.

Förlängd tid för uppdraget

Regeringen beslutade den 11 december 2003 att en särskild utredare skall ta ställning till hur rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (EUT L 251, 3.10.2003, s. 12, Celex nr 32003L0086) skall genomföras i Sverige. I uppdraget ingår också att utreda hur förslagen i Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) förhåller sig till bestämmelserna i direktivet. Utredaren skall lägga fram förslag på de författningsändringar som bedöms nödvändiga.

I tilläggsdirektiv beslutade den 18 mars 2004 utvidgades utredningen till att även ta ställning till hur rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning (EUT L 16, 23.01.2004, s. 44, Celex nr 32003L0109) skall genomföras i svensk rätt. Enligt detta direktiv skall utredaren lägga fram förslag på de författningsändringar som bedöms nödvändiga samt göra en bedömning av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra samt lämna förslag till finansiering. I tilläggsdirektiven beslutades att uppdraget skulle redovisas senast den 31 oktober 2004.

Utredningstiden förlängs och redovisningen av uppdraget delas upp på ett delbetänkande och ett slutbetänkande.

I delbetänkandet skall utredaren lägga fram förslag på de författningsändringar och andra åtgärder som är obligatoriska för direktivens genomförande. Utredaren skall även göra en bedömning av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra samt lämna förslag till finansiering.

Utredaren skall redovisa denna del av uppdraget senast den 15 mars 2005.

I slutbetänkandet skall utredaren behandla frågan om hur förslagen i Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) förhåller sig till bestämmelserna i rådets direktiv om rätt till familjeåterförening. Här skall dessutom övriga författningsändringar och förslag till andra åtgärder redovisas som kan behövas med anledning av direktiven för en ändamålsenlig och enhetlig lagstiftning. Även i denna del skall utredaren göra en bedömning av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra samt lämna förslag till finansiering. Utredaren skall redovisa sitt uppdrag i ett slutbetänkande senast den 30 juni 2005.

(Utrikesdepartementet)

Kommittédirektiv

Tilläggsdirektiv till Utredningen om uppehållstillstånd för familjeåterförening och för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare (UD 2004:01)

**Dir.
2005:81**

Beslut vid regeringssammanträde den 7 juli 2005.

Sammanfattning av uppdraget

Utredningen om uppehållstillstånd för familjeåterförening och för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare (UD 2004:01) skall utöver vad som angivits i tidigare direktiv presentera olika alternativ för en förändring av anhörigreglerna. Utredningstiden förlängs till den 1 december 2005.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 11 december 2003 att en särskild utredare skulle ta ställning till hur rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (EUT L 251, 3.10.2003, s 12, Celex nr 32003L0086) skulle genomföras i Sverige. I uppdraget ingick också att utreda hur förslagen i Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) förhåller sig till bestämmelserna i direktivet. Utredaren skulle lägga fram förslag på de författningsändringar som bedömdes nödvändiga.

I tilläggsdirektiv beslutade den 18 mars 2004 utvidgades utredningen till att även ta ställning till hur rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning (EUT L 16, 23.01.2004, s 44, Celex nr 32003L0109) skulle genomföras i svensk rätt. Enligt detta direktiv skulle utredaren lägga fram förslag på de författningsändringar som bedömdes nödvändiga samt göra en bedömning av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kunde komma att medföra samt lämna förslag till finansiering. I tilläggsdirektiven beslutades att uppdraget skulle redovisas senast den 31 oktober 2004.

I tilläggsdirektiv beslutade den 9 december 2004 förlängdes utredningstiden och redovisningen av uppdraget delades upp på ett delbetänkande och ett slutbetänkande. I delbetänkandet skulle utredaren lägga fram förslag på de författningsändringar och andra åtgärder som är obligatoriska för direktivens genomförande. Utredaren skulle även göra en bedömning av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kunde komma att medföra samt lämna förslag till finansiering. Utredaren överlämnade delbetänkandet den 17 mars 2005 (SOU 2005:15).

I slutbetänkandet skall utredaren behandla frågan om hur förslagen i Anhörigkommitténs delbetänkande Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13) förhåller sig till bestämmelserna i rådets direktiv om rätt till familjeåterförening. Här skall dessutom övriga författningsändringar och förslag till andra åtgärder redovisas som kan behövas med anledning av direktiven för en ändamålsenlig och enhetlig lagstiftning. Även i denna del skall utredaren göra en bedömning av vilka kostnader som föreslagna författningsändringar och andra åtgärder kan komma att medföra samt lämna förslag till finansiering.

Uppdraget

I slutbetänkandet skall utredaren, utöver vad som angivits i tidigare direktiv, beskriva nuvarande och eventuella framtida regler för anhöriginvandringen i övriga relevanta EU-länder. Utredaren skall vidare presentera olika alternativ för en förändring av anhörigreglerna. Utredaren skall också bedöma effekterna på kort och lång sikt av förändrade anhörigregler.

Utredaren skall lämna förslag till de författningsändringar som bedöms nödvändiga för de olika alternativen. Utredaren skall även göra en bedömning av vilka kostnader de olika författningsförslagen kan komma att medföra samt lämna förslag till finansiering. Utredningstiden förlängs till den 1 december 2005.

(Utrikesdepartementet)

RÅDETS DIREKTIV 2003/86/EG

av den 22 september 2003

om rätt till familjeåterförening

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA
DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 63.3 a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,¹

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,²

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,³ och

med beaktande av Regionkommitténs yttrande,⁴ och av följande skäl:

- (1) För att gradvis inrätta ett område med frihet, säkerhet och rättvisa föreskrivs i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen dels att det skall vidtas åtgärder som syftar till att säkerställa den fria rörligheten för personer, och i samband därmed direkt relaterade stödåtgärder avseende kontroller vid yttre gränser, asyl och invandring, dels att det skall vidtas åtgärder som rör asyl, invandring och skydd av rättigheter för tredjelandsmedborgare.

---

¹ EGT C 116 E, 26.4.2000, s. 66, och EGT C 62 E, 27.2.2001, s. 99.

² EGT C 135, 7.5.2001, s. 174.

³ EGT C 204, 18.7.2000, s. 40.

⁴ EUT C 73, 26.3.2003, s. 16.

- (2) Åtgärderna avseende familjeåterförening bör antas i överensstämmelse med den skyldighet att skydda familjen och att respektera familjelivet som har stadfäst i en rad folkrättsliga instrument. Detta direktiv respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (3) Europeiska rådet erkände vid sitt särskilda möte i Tammerfors den 15 och 16 oktober 1999 behovet av tillnärmning av nationell lagstiftning om villkoren för rätt till inresa och vistelse för tredjelandsmedborgare. I detta sammanhang fastslog Europeiska rådet särskilt att Europeiska unionen bör säkerställa en rättvis behandling av tredjelandsmedborgare som lagligen vistas på medlemsstaternas territorium, och att en mer kraftfull integrationspolitik bör syfta till att ge dem rättigheter och skyldigheter som är jämförbara med EU-medborgarnas. Europeiska rådet uppmanade därför rådet att, på grundval av förslag från kommissionen, snabbt anta rättsliga instrument. Behovet av att uppnå de mål som fastställdes i Tammerfors bekräftades av Europeiska rådet i Laeken den 14 och 15 december 2001.
- (4) Familjeåterförening är ett nödvändigt medel för att möjliggöra familjelivet. Familjeåterförening bidrar till att skapa en social och kulturell stabilitet som underlättar tredjelandsmedborgarnas integrering i medlemsstaterna, som även främjar den ekonomiska och sociala sammanhållningen, vilket är ett av gemenskapens grundläggande mål enligt fördraget.
- (5) Medlemsstaterna bör sätta i kraft bestämmelserna i detta direktiv utan diskriminering med avseende på kön, ras, hudfärg, etniskt eller socialt ursprung, genetiska egenskaper, språk, religion eller övertygelse, politiska eller andra åsikter, tillhörighet till en nationell minoritet, förmögenhet, födelseort, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.
- (6) För att säkerställa skyddet för familjen och bevarandet eller skapandet av familjelivet, bör de materiella villkoren för utövandet av rätten till familjeåterförening fastställas enligt gemensamma kriterier.
- (7) Medlemsstaterna bör ha möjlighet att tillämpa detta direktiv även om alla familjemedlemmar anländer tillsammans.
- (8) Situationen för flyktingar bör ges särskild uppmärksamhet med anledning av de skäl som tvingat dem att fly från sitt

land och hindrar dem från att leva ett normalt familjeliv där. Deras rätt till familjeåterförening bör därför regleras av förmanligare villkor.

- (9) Familjeåterförening bör under alla omständigheter gälla medlemmarna i kärnfamiljen, det vill säga make/maka och underåriga barn.
- (10) Det är upp till medlemsstaterna att avgöra huruvida de önskar tillåta familjeåterförening för släktingar i rakt uppstigande led, ogifta myndiga barn, ogifta eller registrerade partners samt, när det gäller polygama hushåll, underåriga barn till ytterligare en make/maka och referenspersonen. Att en medlemsstat beviljar familjeåterförening för dessa personer skall inte påverka möjligheten för de medlemsstater som inte godkänner familjeband i de fall som täcks av denna bestämmelse att inte bevilja dessa personer behandling som familjemedlemmar när det gäller rätten till vistelse i en annan medlemsstat, enligt definitionen i relevant EG-lagstiftning.
- (11) Rätten till familjeåterförening bör utövas i överensstämmelse med de värden och principer som medlemsstaterna erkänner, i synnerhet beträffande kvinnors och barns rättigheter, vilket motiverar att restriktiva åtgärder kan införas mot återförening av familjemedlemmar i polygama hushåll.
- (12) Möjligheten att begränsa rätten till familjeåterförening för barn över tolv års ålder, vars primära bostad är en annan än referenspersonens, är avsedd att avspegla barnens förmåga till integrering i tidig ålder och skall garantera att de förvärvar den utbildning och de språkkunskaper som krävs i skolan.
- (13) Det bör inrättas ett system med förfaranderegler för prövning av ansökan om familjeåterförening och för familjemedlemmars inresa och vistelse. Dessa förfaranden bör vara effektiva och genomförbara i förhållande till den normala arbetsbelastningen vid medlemsstaternas myndigheter, samt tillåta insyn och vara rättvisa för att ge de berörda personerna adekvat rättssäkerhet.
- (14) Familjeåterförening får vägras på vederbörligen motiverade grunder. I synnerhet bör den person som önskar åtnjuta familjeåterförening inte utgöra ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Begreppet allmän ordning får inbegripa fällande dom för allvarligt brott. Det bör i detta sammanhang noteras att begreppet allmän ordning och säkerhet även omfattar fall då en tredjelandsmedborgare tillhör en sammanslutning som

- stöder internationell terrorism, stöder en sådan sammanslutning eller har extremistiska sympatier.
- (15) Familjemedlemmarnas integrering bör främjas. De bör därför få en självständig ställning som är oberoende av referenspersonen, särskilt vid upplösning av familjeband och partnerskap, och de bör få tillträde till undervisning, anställning och yrkesutbildning på samma villkor som den person med vilken de återförenas, i enlighet med relevanta villkor.
  - (16) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att införa en rätt till familjeåterförening för tredjelandsmedborgare som skall utövas enligt gemensamma regler, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar, bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
  - (17) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning, och utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4 i nämnda protokoll, deltar dessa medlemsstater inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt i dem.
  - (18) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning deltar Danmark inte i antagandet av detta direktiv, som inte är bindande för eller tillämpligt i Danmark.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syftet med detta direktiv är att fastställa villkor för utövandet av rätten till familjeåterförening för tredjelandsmedborgare som vistas lagligen på medlemsstaternas territorier.

Artikel 2

I detta direktiv avses med

- a) *tredjelandsmedborgare*: personer som inte är unionsmedborgare enligt artikel 17.1 i fördraget,
- b) *flykting*: tredjelandsmedborgare eller statslösa personer som beviljats flyktingstatus enligt Genèvekonventionen av den 28 juli 1951 angående flyktingars rättsliga ställning, ändrad genom New York-protokollet av den 31 januari 1967,
- c) *referensperson*: en tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i en medlemsstat och som ansöker om familjeåterförening, eller vars familjemedlemmar ansöker om familjeåterförening för att förenas med honom/henne,
- d) *familjeåterförening*: inresa och vistelse i en medlemsstat för familjemedlemmar till en tredjelandsmedborgare som vistas lagligen i den medlemsstaten, för att upprätthålla familjeenheten, oavsett om familjebanden knutits före eller efter referenspersonens inresa,
- e) *uppehållstillstånd*: varje tillstånd som utfärdas av myndigheterna i en medlemsstat och som ger en tredjelandsmedborgare rätt att vistas lagligt på den medlemsstatens territorium i enlighet med bestämmelserna i artikel 1.2 a i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredje land,⁵
- f) *underårig utan medföljande vuxen*: tredjelandsmedborgare eller statslös person som är yngre än arton år och som anländer till

---

⁵ EGT L 157, 15.6.2002, s. 1.

medlemsstaternas territorier utan medföljande vuxen som enligt lag eller sedvana ansvarar för den underårige, så länge som denne inte faktiskt tas om hand av en sådan vuxen, eller en underårige som lämnas utan medföljande vuxen efter att ha anlänt till medlemsstaternas territorier.

Artikel 3

1. Detta direktiv skall tillämpas när referenspersonen innehar ett uppehållstillstånd med en giltighetstid på minst ett år som utfärdats av en medlemsstat och har välgrundade utsikter att få ett varaktigt uppehållstillstånd, om hans eller hennes familjemedlemmar är tredjelandsmedborgare, oberoende av deras rättsliga ställning.

2. Detta direktiv skall inte tillämpas när referenspersonen

- a) ansöker om att beviljas flyktingstatus och vars ansökan ännu inte har lett till ett slutligt beslut,
- b) har tillstånd att vistas i en medlemsstat med stöd av ett tillfälligt skydd eller som ansöker om tillstånd att vistas i medlemsstaten i avvaktan på ett beslut om sin ställning,
- c) har tillstånd att vistas i en medlemsstat på grundval av alternativa skyddsformer enligt internationella förpliktelser, nationell lagstiftning eller praxis i medlemsstaterna, eller som har ansökt om uppehållstillstånd av denna anledning och som avvaktar ett beslut om sin ställning.

3. Detta direktiv skall inte tillämpas på familjemedlemmar till unionsmedborgare.

4. Detta direktiv skall inte påverka tillämpningen av förmånligare bestämmelser i

- a) bilaterala och multilaterala avtal mellan gemenskapen eller gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och tredje länder å andra sidan,
- b) Europeiska sociala stadgan av den 18 oktober 1961, den reviderade Europeiska sociala stadgan av den 3 maj 1987 och den europeiska konventionen om migrerande arbetstagares rättsställning av den 24 november 1977.

5. Detta direktiv skall inte påverka medlemsstaternas möjligheter att anta eller behålla förmånligare bestämmelser.

KAPITEL II

FAMILJEMEDLEMMAR

Artikel 4

1. Medlemsstaterna skall, enligt detta direktiv och med iakttagande av villkoren i kapitel IV och i artikel 16, tillåta inresa och vistelse för följande familjemedlemmar:

- a) Referenspersonens make/maka.
- b) Underåriga barn till referenspersonen och dennes make/maka, inbegripet barn som har adopterats i enlighet med ett beslut som har fattats av den berörda medlemsstatens behöriga myndighet eller ett beslut som är automatiskt verkställbart enligt den medlemsstatens internationella förpliktelser, eller som måste erkännas enligt internationella förpliktelser.
- c) Underåriga barn, inbegripet adopterade barn, till referenspersonen om denne har vårdnaden och barnen är beroende av honom/henne för sin försörjning. Medlemsstaterna får tillåta familjeåterförening för barn som står under gemensam vårdnad, under förutsättning att den andra vårdnadshavaren har lämnat sitt medgivande.
- d) Underåriga barn, inbegripet adopterade barn, till maken/makan om denne har vårdnaden och barnen är beroende av honom/henne för sin försörjning. Medlemsstaterna får tillåta familjeåterförening för barn som står under gemensam vårdnad, under förutsättning att den andra vårdnadshavaren har lämnat sitt medgivande.

Underåriga barn enligt denna artikel får inte ha uppnått myndighetsålder enligt den berörda medlemsstatens lagstiftning och får inte vara gifta.

När ett barn är över tolv år och anländer på egen hand utan resten av sin familj, får medlemsstaterna med avvikelse från ovanstående, innan de ger barnet tillstånd till inresa och vistelse enligt detta direktiv, pröva om barnet uppfyller kriteriet för integrering, om deras lagstiftning vid den tidpunkt då detta direktiv genomförs föreskriver en sådan prövning.

2. Medlemsstaterna får i lag eller annan författning, enligt detta direktiv och med iakttagande av villkoren i kapitel IV, tillåta inresa och vistelse för följande familjemedlemmar:

- a) Släktingar i rakt uppstigande led av första graden till referenspersonen eller dennes make/maka, om släktingarna är beroende av referenspersonen eller dennes make/maka för sin försörjning och saknar annat nödvändigt familjemässigt stöd i ursprungslandet.
- b) Ogifta myndiga barn till referenspersonen eller dennes make/maka, om barnen av hälsoskäl bevisligen inte kan försörja sig själva.

3. Medlemsstaterna får i lag eller annan författning, enligt detta direktiv och med iakttagande av villkoren i kapitel IV, tillåta inresa och vistelse för en ogift partner som är tredjelandsmedborgare och som har ett vederbörligen styrkt varaktigt förhållande med referenspersonen eller för en tredjelandsmedborgare som har familjeband med referenspersonen i form av ett registrerat partnerskap enligt artikel 5.2 samt för ogifta underåriga barn, även adopterade barn, samt ogifta myndiga barn som av hälsoskäl bevisligen inte kan försörja sig själva, till dessa personer.

Medlemsstaterna får besluta att registrerad partner skall behandlas som make/maka i fråga om familjeåterförening.

4. När det gäller polygama hushåll där referenspersonen redan bor tillsammans med en make/maka på en medlemsstats territorium, skall den berörda medlemsstaten inte tillåta familjeåterförening för en ytterligare make/maka.

Med avvikelse från punkt 1 c får medlemsstaterna begränsa familjeåterförening av underåriga barn till ytterligare en make/maka och referenspersonen.

5. För att garantera en bättre integration och förhindra tvångsäktenskap får medlemsstaterna kräva att referenspersonen och dennes make/maka skall ha uppnått en viss lägsta ålder, och högst 21 år, innan maken/makan kan återförenas med referenspersonen.

6. Med avvikelse från ovanstående får medlemsstaterna begära att ansökningar om familjeåterförening för underåriga barn skall lämnas innan barnet har fyllt 15 år, så som föreskrivs i deras gällande lagstiftning vid datumet för genomförandet av detta direktiv. Om

ansökan lämnas in efter det att barnet har fyllt 15 år, skall de medlemsstater som beslutar att tillämpa detta undantag tillåta inresa och vistelse för sådana barn av andra skäl än familjeåterförening.

KAPITEL III

INLÄMNANDE OCH PRÖVNING AV ANSÖKAN

Artikel 5

1. Medlemsstaterna skall avgöra om en ansökan till de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten om inresa och vistelse för familjeåterförening skall lämnas in av referenspersonen eller av dennes familjemedlemmar.

2. Ansökan skall åtföljas av skriftliga bevis för familjebanden och för att villkoren i artiklarna 4 och 6 och, i förekommande fall, artiklarna 7 och 8 är uppfyllda, samt bestyrkta kopior av familjemedlemmarnas resehandlingar.

Om det är lämpligt för att styrka familjebanden, får medlemsstaterna hålla samtal med referenspersonen och dennes familjemedlemmar och göra de utredningar som bedöms nödvändiga.

Vid prövningen av en ansökan avseende referenspersonens ogifta partner skall medlemsstaterna vid bedömningen av om det finns ett varaktigt förhållande beakta omständigheter som att det finns ett gemensamt barn, ett tidigare samboende, ett registrerat partnerskap eller andra tillförlitliga bevis.

3. Ansökan skall lämnas in och behandlas när familjemedlemmarna vistas utanför den medlemsstat på vars territorium referenspersonen vistas.

Med avvikelse från denna bestämmelse får en medlemsstat i lämpliga fall godta en ansökan som lämnas in när familjemedlemmarna redan befinner sig på dess territorium.

4. Så snart som möjligt och under alla omständigheter senast nio månader efter det att ansökan har lämnats in, skall medlemsstatens behöriga myndigheter skriftligen underrätta den person som har lämnat in ansökan om beslutet.

Om prövningen av ansökan är av komplicerad natur, får tidsfristen i första stycket i undantagsfall förlängas.

Ett beslut om avslag skall motiveras. Samtliga följder av att ett beslut inte har fattats när tidsfristen i första stycket löper ut skall regleras i den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning.

5. Vid prövningen av ansökan skall medlemsstaterna ta vederbörlig hänsyn till att underåriga barns bästa skall komma i främsta rummet.

KAPITEL IV

VILLKOR FÖR UTÖVANDET AV RÄTTEN TILL FAMILJEÅTERFÖRENING

Artikel 6

1. Medlemsstaterna får avslå en ansökan om inresa och vistelse för en familjemedlem av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa.

2. Medlemsstaterna får återkalla uppehållstillstånd eller avslå en ansökan om förnyelse av uppehållstillstånd för en familjemedlem av hänsyn till allmän ordning, säkerhet och hälsa.

När medlemsstaten fattar relevant beslut skall den beakta, förutom artikel 17, allvaret i eller typen av brott mot allmän ordning eller säkerhet som familjemedlemmen begått, eller den fara som denna person utgör.

3. Den berörda medlemsstatens behöriga myndighet får inte avslå en ansökan om förnyelse av ett uppehållstillstånd eller utvisa någon från territoriet endast på grund av sjukdom eller invaliditet som har uppkommit efter det att uppehållstillståndet utfärdades.

Artikel 7

1. När ansökan om familjeåterförening lämnas in får den berörda medlemsstaten kräva att den person som har lämnat in ansökan lägger fram bevis för att referenspersonen har

- a) en bostad som anses normal för en familj av jämförbar storlek i samma område och som uppfyller medlemsstatens gällande allmänna bestämmelser om säkerhet och sanitära förhållanden,

- b) en sjukförsäkring avseende alla risker som de egna medborgarna i den berörda medlemsstaten normalt omfattas av, och som omfattar referenspersonen och hans eller hennes familjemedlemmar,
- c) stabila och regelbundna försörjningsmedel som är tillräckliga för att försörja referenspersonen och hans eller hennes familjemedlemmar utan hjälp från systemet för socialt bistånd i den berörda medlemsstaten. Medlemsstaterna skall bedöma dessa försörjningsmedel med hänsyn till vilken typ av medel det rör sig om och inkomsternas regelbundenhet, och får beakta nivån för minimilöner och -pensioner samt antalet familjemedlemmar.

2. Medlemsstaterna får kräva att tredjelandsmedborgare följer integrationsåtgärderna i enlighet med nationell lagstiftning.

Beträffande de flyktingar och/eller flyktingars familjemedlemmar som avses i artikel 12 får de integrationsåtgärder som avses i första stycket inte tillämpas förrän de berörda personerna har beviljats familjeåterförening.

Artikel 8

Medlemsstaterna får kräva att referenspersonen skall ha vistats lagligen på deras territorium under en period som inte får överstiga två år innan han eller hon kan återförenas med sina familjemedlemmar.

Om en medlemsstats gällande lagstiftning på området för familjeåterförening vid den tidpunkt då direktivet antas beaktar medlemsstatens mottagningskapacitet, får medlemsstaten med avvikelse från första stycket införa en väntetid på högst tre år mellan inlämnandet av en ansökan om familjeåterförening och utfärdandet av uppehållstillstånd för familjemedlemmarna.

KAPITEL V

FAMILJEÅTERFÖRENING FÖR FLYKTINGAR

Artikel 9

1. Detta kapitel skall tillämpas på familjeåterförening för sådana flyktingar som erkänns av medlemsstaterna.

2. Medlemsstaterna får begränsa tillämpningen av detta kapitel till flyktingar vilkas familjeband har etablerats före inresan.
3. Detta kapitel skall inte påverka regler om beviljande av flyktingstatus för familjemedlemmar.

Artikel 10

1. Artikel 4 skall tillämpas på definitionen av familjemedlemmar, med undantag av artikel 4.1 tredje stycket som inte skall tillämpas på barn till flyktingar.
2. Medlemsstaterna får tillåta familjeåterförening för andra familjemedlemmar än de som anges i artikel 4, om de är beroende av flyktingen för sin försörjning.
3. Om en flykting är underårig utan medföljande vuxen
  - a) skall medlemsstaterna tillåta inresa och vistelse i familjeåterföreningssyfte för hans eller hennes släktingar i rakt uppstigande led av första graden utan att tillämpa villkoren i artikel 4.2 a,
  - b) får medlemsstaterna tillåta inresa och vistelse i familjeåterföreningssyfte för hans eller hennes legala vårdnadshavare eller varje annan familjemedlem, om flyktingen inte har några släktingar i rakt uppstigande led eller om de inte går att spåra.

Artikel 11

1. Vad gäller inlämnandet och prövningen av ansökan skall artikel 5 tillämpas, med förbehåll för punkt 2 i den här artikeln.
2. Om en flykting inte kan styrka sina familjeband med offentliga handlingar, skall medlemsstaten beakta andra bevis för att sådana band föreligger enligt nationell lagstiftning. Ett beslut om avslag på ansökan får inte uteslutande bygga på avsaknad av skriftlig bevisning.

Artikel 12

1. Med avvikelse från artikel 7 får medlemsstaterna i samband med ansökningar som rör sådana familjemedlemmar som avses i artikel 4.1 inte kräva att flyktingen och/eller dennes familjemedlemmar skall styrka att flyktingen uppfyller villkoren i artikel 7.

Utan att internationella åtaganden åsidosätts, får medlemsstaterna, om familjeåterförening är möjlig i ett tredje land med vilket referenspersonen och/eller familjemedlemmen har särskild anknytning, kräva de uppgifter som avses i första stycket.

Medlemsstaterna får kräva att flyktingen uppfyller villkoren i artikel 7.1 om ansökan om familjeåterförening inte lämnas in inom tre månader efter det att flyktingstatus har beviljats.

2. Med avvikelse från artikel 8 får medlemsstaterna inte kräva att flyktingen skall ha vistats på deras territorium under en viss tid innan han eller hon kan återförenas med sina familjemedlemmar.

KAPITEL VI

INRESA OCH VISTELSE FÖR FAMILJEMEDLEMMAR

Artikel 13

1. Så snart ansökan om inresa för familjeåterförening har godkänts, skall den berörda medlemsstaten ge familjemedlemmarna tillstånd till inresa. Den berörda medlemsstaten skall därvid på alla sätt underlätta för dessa personer att erhålla de viseringar som krävs.

2. Den berörda medlemsstaten skall för familjemedlemmarna utfärda ett första uppehållstillstånd med minst ett års giltighetstid. Detta uppehållstillstånd skall kunna förnyas.

3. Giltighetstiden för familjemedlemmens eller familjemedlemmarnas uppehållstillstånd får i princip inte sträcka sig längre än till och med det datum då referenspersonens uppehållstillstånd löper ut.

Artikel 14

1. Referenspersonens familjemedlemmar skall ha samma rätt som referenspersonen att få tillträde till

- a) utbildning,
- b) anställning eller egen företagsverksamhet,
- c) yrkesvägledning, yrkesutbildning, fortbildning och omskolning.

2. Medlemsstaterna får enligt sin nationella lagstiftning besluta på vilka villkor familjemedlemmar får utöva verksamhet som anställda eller som egenföretagare. I dessa villkor skall det anges en tidsgräns som i inget fall får överskrida tolv månader, inom vilken medlemsstaterna får undersöka situationen på sin arbetsmarknad, innan familjemedlemmar beviljas tillstånd att utöva verksamhet som anställda eller som egenföretagare.

3. Medlemsstaterna får begränsa tillträdet till anställning eller egen företagsverksamhet för sådana släktingar i rakt uppstigande led av första graden eller ogifta myndiga barn som omfattas av artikel 4.2.

Artikel 15

1. Senast efter fem års vistelse, och under förutsättning att familjemedlemmen inte har beviljats uppehållstillstånd av andra skäl än familjeåterförening, har make/maka eller ogift partner samt barn som har uppnått myndig ålder rätt till att efter ansökan, om så krävs, få eget uppehållstillstånd som är oberoende av referenspersonens uppehållstillstånd.

Medlemsstaterna får inskränka beviljandet av det uppehållstillstånd som avses i första stycket till make/maka eller ogift partner vid upplösning av familjebanden.

2. Medlemsstaterna får bevilja eget uppehållstillstånd för myndiga barn och sådana släktingar i direkt uppstigande led som omfattas av artikel 4.2.

3. Om personer som rest in i medlemsstaten för familjeåterförening blir änklingar/änkor, skiljer sig, separerar eller om deras släktingar i direkt upp- eller nedstigande led av första graden avlider, får de, efter ansökan, om så krävs, beviljas eget uppehållstill-

stånd. Medlemsstaterna skall anta bestämmelser som garanterar att oberoende uppehållstillstånd utfärdas i särskilt ömmande fall.

4. Villkoren för beviljande av eget uppehållstillstånd och för giltighetstiden för eget uppehållstillstånd skall fastställas enligt nationell lagstiftning.

KAPITEL VII

PÅFÖLJDER OCH RÄTTSMEDEL

Artikel 16

1. Medlemsstaterna får avslå en ansökan om inresa och vistelse för familjeåterförening eller, i förekommande fall, återkalla ett uppehållstillstånd eller avslå en ansökan om förnyelse av uppehållstillstånd för en familjemedlem i följande fall:

- a) Om villkoren i detta direktiv inte är uppfyllda eller inte längre är uppfyllda.
Om referenspersonens tillgångar vid förnyelse av uppehållstillståndet inte räcker till utan hjälp från den berörda medlemsstatens socialbidragssystem enligt artikel 7.1 c skall medlemsstaten beakta familjemedlemmarnas bidrag till hushållets inkomst.
- b) Om referenspersonen och dennes familjemedlemmar inte eller inte längre lever som gifta eller har ett fullständigt familjeliv.
- c) Om det kan konstateras att referenspersonen eller dennes ogifta partner är gift med eller har ett varaktigt förhållande med en annan person.

2. Medlemsstaterna får även avslå en ansökan om inresa och vistelse för familjeåterförening, återkalla ett uppehållstillstånd eller avslå en ansökan om att förnya uppehållstillståndet om det är fastställt

- a) att falska eller vilseledande uppgifter eller falska eller förfälskade handlingar har använts, eller att tillstånd har erhållits genom vilseledande eller på andra olagliga sätt,
- b) att ett äktenskap eller partnerskap har ingåtts eller en adoption har utförts uteslutande för att ge den berörda personen möjlighet att resa in och vistas i en medlemsstat.

När medlemsstaterna gör en bedömning som gäller denna

punkt får de särskilt ta hänsyn till det faktum att äktenskapet eller partnerskapet ingicks eller att adoptionen gjordes efter det att uppehållstillståndet utfärdades för referenspersonen.

3. Medlemsstaterna får återkalla ett uppehållstillstånd eller avslå en ansökan om förnyat uppehållstillstånd för en familjemedlem om referenspersonen inte längre vistas i medlemsstaten och familjemedlemmen ännu inte har rätt till eget uppehållstillstånd enligt artikel 15.

4. Medlemsstaterna får utföra särskilda kontroller när det finns välgrundade misstankar om vilseledande eller skenäktenskap, skenpartnerskap eller skenadoption enligt definitionen i punkt 2. Särskilda kontroller får även utföras när familjemedlemmars uppehållstillstånd förnyas.

Artikel 17

Om en ansökan om familjeåterförening avslås, om ett uppehållstillstånd återkallas eller inte förnyas, eller om det beslutats att referenspersonen eller dennes familjemedlemmar skall utvisas, skall medlemsstaterna ta vederbörlig hänsyn till arten och stabiliteten av den berörda personens familjeband och varaktigheten av vistelsen i medlemsstaten samt förekomsten av familjemässig, kulturell eller social anknytning till ursprungslandet.

Artikel 18

Om en ansökan om familjeåterförening avslås, om ett uppehållstillstånd återkallas eller inte förnyas, eller om utvisning beslutas, skall medlemsstaterna se till att referenspersonen och/eller dennes familjemedlemmar har rätt att ansöka om rättslig prövning.

Formerna och behörigheten för utövandet av den rätt som avses i första stycket skall fastställas av de berörda medlemsstaterna.

KAPITEL VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 19

Kommissionen skall med jämna mellanrum, och första gången senast den 3 oktober 2007, rapportera till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av detta direktiv i medlemsstaterna, och vid behov föreslå nödvändiga ändringar. Dessa ändringsförslag skall vara prioriterade enligt artiklarna 3, 4, 7, 8 och 13.

Artikel 20

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 3 oktober 2005. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 21

Detta direktiv träder i kraft den samma dag som det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 22

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna i enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdat i Bryssel den 22 september 2003.

På rådets vägnar

F. Frattini
Ordförande

Kostnader förknippade med en utökad anhöriginvandring

Andreas Endrédi
Gunnar Uhlin

Ernst & Young AB
2005-05-13

*(Rapporten återges här i en version som bearbetats för att kunna tryckas
i SOU-format.)*

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Ernst & Young har av Utredningen om uppehållstillstånd för familjeåterförening och för varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare (UD 2004:01) fått i uppdrag att beräkna ekonomiska konsekvenser av olika förslag beträffande utökad anhöriginvandring. De olika förslagen skall beräknas såväl med som utan införande av försörjningskrav.

Beräkningarna skall avse de ekonomiska konsekvenserna för samhället (stat, kommun och landsting) när det gäller intäkter av skatter och avgifter och kostnader för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, för socialförsäkringen, t.ex. äldreförsörjningsstöd, sjukvård och bostadsbidrag, för barnomsorg, skola eller äldreomsorg samt ekonomiska konsekvenser för företag och andra enskilda.

Ett av alternativen har presenterats i en särskild rapport överlämnad 22 december 2004. Den rapporten berör i första hand den invandring som kan bli följden av EG-direktivet 2003/109/EG. I denna rapport hanteras och kostnadsberäknas tre ytterligare alternativ.

1.2 Syfte

Syftet med detta uppdrag är att presentera tydliga kalkyler för olika alternativ av en utökad anhöriginvandring. Kalkylerna skall, med hänsyn tagen till detta kunskapsområdes beskaffenhet, hålla en godtagbar säkerhet. Beräkningarna skall utformas för att fånga de, ur kostnadssynpunkt, viktigare åldersgrupperna.

1.3 Metod

Vi har i vårt arbete tagit del av tidigare publicerat material kring anhöriginvandring, bl.a. Anhörigkommitténs delbetänkande och särskilt den ekonomiska beräkning som presenterades i delbetänkandets bilaga 3.

I de delar antaganden måste göras i kalkylerna har dessa utarbetats i samråd med eller stämts av med sakkunniga inom respektive område.

För att erhålla aktuella underlag till faktorinkomster och transfereringar har en specialbearbetning av statistiska data beställts från Statistiska Centralbyrån. I övrigt har dataunderlagen hämtats från

Svenska Kommunförbundets årliga publikation: ”Vad kostar verksamheten i din kommun?”, från Landstingsförbundet har grunddata hämtats beträffande totala sjukvårdskostnader. Vi har även i stor omfattning sökt information själva via de öppna databaser som finns tillgängliga på hemsidor hos främst SCB, Migrationsverket, Integrationsverket, Kommunförbundet och Landstingsförbundet.

För att erhålla en bild av vilka kostnader och intäkter som uppkommer i samband med anhöriginvandring har intervjuer skett, eller kontakter tagits, med företrädare för:

- Botkyrka kommun
- Stockholms läns landsting, Socialmedicinska enheten
- Migrationsverket
- Integrationsverket
- Riksförsäkringsverket

2 Bedömning av antalet tillkommande anhöriginvandrare

Inledning

I arbetet med att beräkna kostnader för anhöriginvandring är bedömningar av antalet beviljade uppehållstillstånd en kritisk del. För att få underlag till bedömningen har vi kontaktat sakkunniga inom Migrationsverket vilka delat med sig av dataunderlag, sina erfarenheter och i vissa fall sina bedömningar inom detta område. Materialet i detta avsnitt har grupperats i konsekvens med de alternativ som följer av detta uppdrag.

2.1 Anhörigkommitténs förslag i delbetänkandet Vår anhöriginvandring (SOU 2002:13)

Anknytningspersonen kan i detta förslag vara svensk medborgare, tredjelandsmedborgare eller, i vissa fall, en EES- eller Schweizmedborgare. Den *anhörige* kan vara en tredjelandsmedborgare eller en EES- eller Schweizmedborgare. Personkretsen är således vid och omfattar, såväl avseende anhöriga som anknytningspersoner, nästan samtliga möjliga fall av medborgarskap för anhöriga och medborgarskap för anknytningspersoner. Undantaget är att för referenspersoner från EU/EES eller Schweiz, är anhörigkretsen som omfattas begrän-

sad till sambo och övriga anhöriga utanför kärnfamiljen. Vi kommer inledningsvis att bortse ifrån detta för att i ett senare skede korrigera för de som skall frånräknas med anledning av denna begränsning.

Eftersom Anhörigkommitténs förslag, jämfört med gällande regler, främst påverkar anhöriga utanför kärnfamiljen kommer våra beräkningar att koncentreras till denna krets av anhöriga.

Utan försörjningskrav

Initialt görs en beräkning av hur antalet beviljade uppehållstillstånd kan förändras utifrån Anhörigkommitténs förslag utan ett införande av försörjningskrav.

Antalet beviljade tillstånd till anhöriga utanför kärnfamiljen har under de senaste åren legat på nivån ca 300 årligen sett över alla åldersgrupper. Före 1997 låg nivån betydligt högre, drygt 1 000 personer fick då årligen uppehållstillstånd. De striktare regler som infördes 1997 innebar att ett krav infördes på att den anhörige (i det ursprungliga hemlandet) skulle ha ingått i samma hushållsgemenskap som sin släkting i Sverige. Effekterna av detta syns tydligt i tabellen nedan. Minskningen av antalet beviljade uppehållstillstånd ligger främst i åldersgrupperna över 44 år. En viss minskning kan även noteras för de två yngsta åldersgrupperna. Samtidigt framgår att antalet ökat något i åldersgrupperna 16–18 och 19–24 år. Uppgifterna i tabellen för 2004 avser januari t.o.m. oktober.

Tabell 2.1.1

Beviljade uppehållstillstånd till anhöriga utanför kärnfamiljen 1994-2004

Åldersgrupper	År											Totalt
	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
0-6	23	25	14	7	17	17	21	12	16	16	9	177
7-15	41	64	23	27	34	49	40	31	48	31	25	413
16-18	11	16	10	28	34	28	52	30	65	51	24	349
19-24	40	29	28	45	42	91	67	69	65	76	35	587
25-34	38	35	34	21	22	21	22	28	20	19	17	277
35-44	29	13	20	19	15	23	15	25	17	21	17	214
45-54	83	95	69	19	19	33	12	31	19	18	16	414
55-64	305	350	359	29	42	45	27	50	37	18	12	1274
65-74	234	362	415	30	32	55	22	43	39	25	21	1278
75-w	84	123	145	4	6	16	10	14	19	12	9	442
	2	1			1							4
Totalt	890	1113	1117	229	264	378	288	333	345	287	185	5429

Källa: Migrationsverket

Med de regler som föreslås av Anhörigkommittén bedöms situationen till stor del kunna liknas med den som gällde före 1997. Vi utgår därför initialt ifrån att ovanstående underlag kan ge en indikation om vilka förändringar som kan förväntas. En anpassning av modellen behöver dock göras för åldersgrupperna i intervallet 16–24 år. Jämförelsen visar att en minskning skett efter 1996 i de yngsta åldersgrupperna och i åldersgrupperna över 25 år. Däremot har en tydlig ökning skett för åldersgrupperna i intervallet 16–24 år.

Tabell 2.1.2

Åldersgrupper	Medel	Medel	Skillnad
	1994-1996	1997-2004	
0-6	21	15	-6
7-15	43	36	-6
16-18	12	40	28
19-24	32	63	30
25-34	36	22	-14
35-44	21	19	-1
45-54	82	21	-61
55-64	338	33	-305
65-74	337	34	-303
75-w	117	11	-106
Totalt	1039	295	-744

Vi måste således korrigera den initiala modellen för åldersgrupperna 16–24 år. Den initiala modellen utgår ifrån att antalet uppehållstillstånd som kan förväntas med anledning av Anhörigkommitténs regler kan likställas med det antal som gällde före 1997. För ungdomar och unga vuxna (16–24 år) utgår vi istället ifrån det medelvärde som gällt under senare år. Dessa åldersgrupper har inte i första hand minskat till följd av de skärpta regler som infördes 1997 och det är inte heller dessa grupper som primärt omfattas av de nya reglerna. Vi menar därför att den nuvarande situationen (bedömd genom medelvärdet under senare år) kan användas för att bedöma antalet uppehållstillstånd för åldersgrupperna i intervallet 16–24 år.

Nedan sammanförs dessa två utgångspunkter i en tabell:

Tabell 2.1.3

Aldersgrupper	Utgångspunkt förväntat antal uppehållstillst.
0-6	21
7-15	43
16-18	40
19-24	63
25-34	36
35-44	21
45-54	82
55-64	338
65-74	337
75-w	117
Totalt	1097

Fördelningen i ovanstående tabell skulle således kunna vara en utgångspunkt för att bedöma hur många uppehållstillstånd som kan förväntas efter att Anhörigkommitténs förslag blir gällande. Följande tre förhållanden måste dock beaktas innan en slutlig bedömning görs:

- För referenspersoner från EU/EES eller Schweiz, är anhörigkretsen som omfattas begränsad till sambo och övriga anhöriga utanför kärnfamiljen.
- Det finns sannolikt ett ackumulerat behov eftersom reglerna sedan 1997 varit striktare än tidigare.
- Invandring leder till ökad anhöriginvandring. Antalet invandrare i Sverige har ökat sedan 1997, detta innebär att antalet ”möjliga” anhöriginvandrare också har ökat.

Begränsad anhörigkrets för referenspersoner från EU/EES eller Schweiz

För referenspersoner från EU/EES eller Schweiz, är anhörigkretsen som omfattas begränsad till sambo och övriga anhöriga utanför kärnfamiljen. Detta är en delmängd av de 1 097 ytterligare anhörigtillstånd som beräknats enligt ovan.

För att beräkna hur mycket den initiala beräkningen skall minskas behöver vi först känna till hur stora de olika grupperna med referenspersoner är.

I kontakter med företrädare för Migrationsverket har besked erhållits om att det inte sker någon registrering av referenspersonens medborgarskap i samband med anhöriginvandring. Statistik kring detta saknas således. För att ändå kunna göra denna beräkning har i samråd med sakkunniga inom Migrationsverket en erfarenhetsmässig, men ändå grov, skattning gjorts av den sannolika fördelningen av anhöriginvandrare med avseende på referenspersonens medborgarskap. Skattningen framgår av följande tabell:

Tabell 2.1.4

Medborgarskap för anhöriginvandrades referenspersoner

Medborgarskap	Andel
Svenskt	25%
EU/EES & Schweiz	5%
Tredjeland	70%

Källa: Migrationsverket (OBS – grov skattning)

Vi utgår således ifrån att den totala gruppen med referenspersoner från EU/EES eller Schweiz uppgår till 5% av antalet i den ursprungliga beräkningen, dvs. 55 personer ($5\% \cdot 1\,097$).

I statistik från Migrationsverket framgår att under perioden 2002–2004 var i genomsnitt 66% av anhöriginvandrarna i kategorin snabbanknytning. Sakkunniga vid Migrationsverket gör dessutom skattningen (här saknas statistiska uppgifter) att ca 30% av snabbanknytningarna avser sambo. Antalet som avser sambo kan då beräknas till $55 \cdot 0,66 \cdot 0,3 \approx 11$ personer¹.

Av Migrationsverkets statistik framgår också att 14% av samtliga anhöriginvandrare är av kategorin ”övriga anhöriga utanför kärnfamiljen”. Antalet kan då beräknas till $55 \cdot 0,14 \approx 8$ personer.

Sammantaget berörs alltså utifrån den initiala beräkningen endast 19 personer årligen. Antalet i den tidigare beräkningen skall således minska med $55 - 19 = 36$ personer eller drygt 3%.

Efter anpassning till att anhörigkretsen för referenspersoner från EU/EES eller Schweiz, är begränsad till sambo och övriga anhöriga utanför kärnfamiljen blir antalet tillkommande anhörigtillstånd i den initiala beräkningen $1\,097 - 36 = 1\,061$.

¹ I denna beräkning ska förutom de som är i kategorin ”snabbanknytning” även ingå sambor i etablerade förhållanden. Uppgifter om detta saknas dock. Det kan antas att antalet endast marginellt ökar om dessa medräknas, vi väljer därför att bortse ifrån detta.

De 36 personer som skall frånräknas hör främst till kategorierna snabbanknytning (exklusive sambo), barn och föräldrar. Eftersom dessa kategorier representerar samtliga åldersgrupper görs en proportionerlig frånräkning utgående ifrån hur stor andel som respektive åldersgrupp representerar av totalen. Den bedömning som fortsättningsvis används blir således:

Tabell 2.1.5

Åldersgrupper	Utgångspunkt	Korrigerad	Redu- cering
	förväntat antal uppehållstillst.	utgångspunkt förväntat antal uppehållstillst.	
0-6	21	20	1
7-15	43	41	1
16-18	40	39	1
19-24	63	61	2
25-34	36	34	1
35-44	21	20	1
45-54	82	80	3
55-64	338	327	11
65-74	337	326	11
75-w	117	113	4
Totalt	1097	1061	36

Akkumulerat behov

För att bedöma storleken på det ackumulerade behovet kan följande beräkning göras: Under åren 1994–1996 beviljades i medeltal 1 039 uppehållstillstånd årligen. Därefter har nivån legat på ca 300 per år. Skillnaden på ca 740 uppehållstillstånd årligen ligger nästan uteslutande i de fyra äldsta åldersgrupperna. En uppskattning av det maximala antalet personer som skulle ha beviljats uppehållstillstånd under perioden 1997–2005 (vi antar här att nya regler kan bli gällande från 2006) om inte de striktare reglerna införts kan då göras genom att multiplicera 740 med det antal år som förflutit ($740 * 9 = 6\,660$). Maximalt skulle då ca 6 660 personer kunna tänkas vilja söka när reglerna i stort sett återgår till de som gällde före 1997. Från det maximala antalet bör, innan vi gör en slutlig bedömning, frånräknas en del personer för vilka en anhöriginvandring inte längre är aktuell. Ett antal individer har avlidit (såväl anhöriga som referenspersoner), referenspersoner kan ha återvänt till sitt ursprungliga hemland eller flyttat till annat land. Trots att dessa sammantaget bör utgöra en

betydande andel menar vi att huvuddelen av de 6 660 personerna kvarstår i "kön" för att få återförenas med sina anhöriga. Vi saknar ett faktaunderlag för att avgöra hur stor denna andel är men gör utifrån ovanstående resonemang antagandet att 60%, eller ca 4 000 personer ingår i gruppen som har ett ackumulerat behov av att återförenas med sina anhöriga. Vi antar dessutom att uppehållstillstånd till dessa 4 000 personer kommer att beviljas under de tre första åren efter att de nya reglerna börjat gälla.

Innvandring leder till ökad anhöriginvandring

Den varaktiga förändring som kan förväntas innebär att fler uppehållstillstånd beviljas än under perioden 1994–1996 till följd av att det idag finns fler invandrare i Sverige än det fanns före 1997. Ökningen kan antas ligga främst i åldersgrupperna över 24 år och de två yngsta åldersgrupperna barn. För de två åldersgrupperna i intervallet 16–24 år innebär vår initiala beräkning att antalet redan anpassats till "dagsaktuell" nivå.

Vi saknar faktamässigt underlag för att bedöma storleksordningen på ökningen jämfört med perioden före 1997 för åldersgrupperna över 24 år och de två yngsta åldersgrupperna barn.

Ökningen antas "varaktigt" hamna 5% över den genomsnittliga nivån 1994–1996 för alla åldersgrupper utom 16–24 år. Nivån har diskuterats med företrädare för Migrationsverket men får trots detta betraktas som en grov skattning.

Den slutliga bedömningen av antalet beviljade uppehållstillstånd (varaktigt) efter införande av Anhörigkommitténs förslag blir enligt tabellen nedan:

Tabell 2.1.6

Förväntat antal anhörigtillstånd årligen, varaktigt

Åldersgrupper	Korrigerad	Ökning	Slutlig
	utgångspunkt förväntat antal uppehållstillst.	pga. invand- ring	
0-6	20	5%	21
7-15	41	5%	43
16-18	39	0%	39
19-24	61	0%	61
25-34	34	5%	36
35-44	20	5%	21
45-54	80	5%	84
55-64	327	5%	343
65-74	326	5%	342
75-w	113	5%	119
Totalt	1061		1109

Ökning de första åren efter införande av nya regler

I den tidigare beskrivningen gjordes bedömningen att det finns ett ackumulerat behov av anhörigåterförening på ca 4 000 personer och att detta skulle realiseras under de tre första åren efter ett införande av nya regler. Årligen för åren 1–3 fördelas därför 1 333 beviljade tillstånd till de åldersgrupper (de fyra äldsta) som berörs. Fördelningen utgår ifrån respektive åldersgrupps andel av det totala antalet i åldrarna 45–w år.

I följande tabell sammanfattas våra bedömningar. Kolumnerna ”Slutlig bedömning...” uttrycker det totala antalet uppehållstillstånd som förväntas beviljas för anhöriga utanför kärnfamiljen efter ett införande av Anhörigkommitténs förslag. I de två kolumnerna med rubrik ”Ökning...” framgår det tillkommande antalet uppehållstillstånd (utöver dagens nivå) som förväntas beviljas för anhöriga utanför kärnfamiljen efter ett införande av Anhörigkommitténs förslag.

Tabell 2.1.7

Aldersgrupper	Medel 1997-2004	Slutlig bedömning varaktigt	Ackumu- lerat behov	Slutlig bedömning per år, år 1 - 3	Ökning fr.o.m. år 4	Ökning per år, år 1 - 3
0-6	15	21		21	6	6
7-15	36	43		43	7	7
16-18	40	39		39	-1	-1
19-24	63	61		61	-2	-2
25-34	22	36		36	15	15
35-44	19	21		21	2	2
45-54	21	84	126	209	62	188
55-64	33	343	515	859	310	825
65-74	34	342	514	856	308	822
75-w	11	119	179	298	108	287
Totalt	295	1 109	1 333	2 443	815	2 148

Som framgår av tabellen förväntas antalet uppehållstillstånd minska något för åldersgrupperna 16–18 och 19–24 år. Detta sammanhänger med begränsningen i anhörigkretsen då referenspersonen är medborgare i EU/EES eller Schweiz. Vi valde att fördela det ”reducerade antalet” (sammanlagt 36 personer) till samtliga ålderskategorier. Detta slår igenom som en marginell minskning för åldersgrupperna 16–18 och 19–24 år.

Sammantaget är vår bedömning att ökningen de tre första åren kommer att ligga på nivån ca 2 150 ytterligare beviljade uppehållstillstånd per år. Den varaktiga nivån (fr.o.m. år 4) bedöms hamna drygt 800 över dagens nivå på antalet beviljade uppehållstillstånd.

Med försörjningskrav

Ett införande av försörjningskrav innebär att anknytningspersonen i Sverige skall stå för den anhöriges levnadsomkostnader (mat, kläder och boende). Försörjningskravet planeras gälla under de två första åren efter ankomsten till Sverige. De anhöriga som omfattas är:

- make, maka, registrerad partner, sambo i snabbanknytningsförhållande
- förälder
- vuxna – ogifta barn
- annan anhörig utanför kärnfamiljen

Tabellen nedan innehåller den förväntade totala anhöriginvandringen om Anhörigkommitténs förslag införs utan försörjningskrav (d.v.s. enligt de utgångspunkter och antaganden som presenteras i avsnittet "Utan försörjningskrav ovan" men där samtliga anhörigkategorier medräknats).

Tabell 2.1.8

Total förväntad invandring av anhörigskäl (utan försörjningskrav)

Åldersgrupper	Medel	Årlig	Årlig	Totalt	Totalt
	1997- 2003	ökning år 1 - 3	ökning fr.o.m. år 4	årligt antal år 1 - 3	årligt antal fr.o.m. år 4
0-6	4 736	6	6	4742	4742
7-15	2 764	7	7	2771	2771
16-18	1 013	-1	-1	1012	1012
19-24	3 567	-2	-2	3566	3566
25-34	6 116	15	15	6130	6130
35-44	2 506	2	2	2508	2508
45-54	816	188	62	1004	878
55-64	247	825	310	1072	557
65-74	103	822	308	925	411
75-w	22	287	108	308	129
Totalt	21 889	2 148	815	24037	22704

Ökningarna i tabellen ovan avser enligt beräkningarna i detta avsnitt endast anhöriga utanför kärnfamiljen. Gruppen anhöriga utanför kärnfamiljen utgör således en mycket liten del av den totala anhöriginvandringen. Andelen beräknas till ca 5% (1 109 / 22 704). Av de kategorier som kan komma att beröras av ett försörjningskrav antas "föräldrar", "vuxna – ogifta barn" och "övriga anhöriga" fångas in i genomförda beräkningar. Maximalt kan då 1 109 uppehållstillstånd från dessa tre kategorier bli föremål för försörjningskrav. Det som främst inte fångas i ovanstående skattning är kategorin "snabbanknytningar".

Beträffande make, maka, registrerad partner, sambo i snabbanknytningsförhållande finns följande statistik:

Tabell 2.1.9

Biviljande tillstånd, snabbanknytning 2002-2004

Ålders- grupp	2002	2003	2004	Genom- snitt per år
0-6	1 064	767	685	839
7-15	1 371	1 009	912	1 097
16-18	493	444	415	451
19-24	3 309	3 987	3 674	3 657
25-34	5 443	6 391	6 554	6 129
35-44	1 894	2 219	2 340	2 151
44-54	660	651	705	672
55-64	164	134	155	151
65-74	65	19	27	37
75-w	21	4	7	11
			1	0
Summa	14 484	15 625	15 475	15 195

Källa: Migrationsverket

Det något märkliga utfallet i tabellen – att även barn finns med i statistiken över snabbanknytning – förklaras av att även barn till en vuxen som beviljas uppehållstillstånd enligt snabbanknytning räknas till denna kategori.

Antalet snabbanknytningar har under de tre senaste åren således legat på nivån 15 195 personer per år. I nedanstående tabell lägger vi till de som tidigare har beräknats beröras av ett försörjningskrav:

Tabell 2.1.10

Totalt antal som berörs av ett försörjningskrav

Alders- grupp	Snabb- anknytningar	Övriga anhörig- kategorier	Total
0-6	839	21	860
7-15	1 097	43	1 141
16-18	451	39	489
19-24	3 657	61	3 718
25-34	6 129	36	6 166
35-44	2 151	21	2 172
44-54	672	84	756
55-64	151	343	494
65-74	37	342	379
75-w	11	119	130
Summa	15 195	1 109	16 304

Detta betyder att det (i förhållande till nuvarande regler) är i storleksordningen 16 300 anhöriginvandringar som kan komma att beröras av ett försörjningskrav.

Det saknas underlag för att noggrant bedöma hur många uppehållstillstånd som vid ett införande av försörjningskrav istället kan komma att avslås. Ett antagande vi gör är att anknytningspersonen i hög grad är beredd att göra uppoffringar för att få ta hit sin anhöriga, t.ex. genom att erbjuda denne/denna mat och logi i sin egen bostad. Ett rimligt antagande är också att det redan idag (utan ett formellt försörjningskrav) är en stor del av de anhöriga som blir "försörjda" av sina släktingar i Sverige.

Vi antar att det initialt kommer att vara få personer som avstår från att söka uppehållstillstånd pga. att ett försörjningskrav införs. Med tiden kommer dock kunskapen om att kravet finns (och beroende på hur försörjningskravet tillämpas) påverka antalet ansökningar.

En minskning av antalet beviljade uppehållstillstånd kommer självfallet också att uppstå till följd av att ansökningar om uppehållstillstånd avslås i de fall referenspersonen inte bedöms klara den ekonomiska belastningen av att försörja ytterligare personer.

I Anhörigkommitténs delbetänkande (SOU 2002:13) diskuteras i avsnittet 5.11.2 om försörjningskravets innebörd. Som exempel nämns en samboende anknytningsperson som vill återförenas med en vuxen anhörig. En nivå på disponibel inkomst på 13 000 kr (vid

en boendekostnad på 5 000 kr) skulle i detta fall innebära att ”de flesta” anknytningspersoner skulle kunna uppfylla försörjningskravet. Ingen närmare precisering ges kring andelen som bedöms kunna klara inkomstnivån.

En bedömning av hur många av uppehållstillstånden för anhöriginvandrare som kommer att avslås vid ett införande av försörjningskrav skall göras för tre olika alternativ. Alternativen varierar med avseende på referenspersonens medborgarskap. För beräkningen i detta avsnitt är den första av nedanstående alternativ applicerbart. De två övriga alternativen kommer att användas i beräkningar i de kommande avsnitten i denna rapport.

1. Enligt Anhörigkommitténs förslag kan referenspersonen vara svensk medborgare, tredjelandsmedborgare eller, i vissa fall, en EES- eller Schweizmedborgare
2. Enligt Utredningens förslag utgående ifrån Familjeåterföreningsdirektivet samt kommittédirektiven 2003:181 och 2004:171 kan referenspersonen vara tredjelandsmedborgare
3. Enligt Utredningens förslag utgående ifrån kommittédirektivet 2004:171 kan referenspersonen vara svensk medborgare eller, i vissa fall, en EES- eller Schweizmedborgare

Hur många uppehållstillstånd som kan komma att avslås antas variera för dessa tre grupper med referenspersoner. I sammanhanget kan konstateras att det första alternativet innehåller samtliga referenspersoner med avseende på medborgarskap. De två nästföljande alternativen är därför delmängder av det första.

Ett antagande vi gör är att grupperna med referenspersoner som är medborgare i Sverige, EES eller Schweiz genomsnittligt har en större ekonomisk förmåga än referenspersoner som är medborgare i tredjeland och därför i högre grad kommer att klara inkomstgränsen för ett försörjningskrav.

Enligt statistik från Socialstyrelsen (Socialtjänst 2004:8) framkommer att 2% av befolkningen inrikes födda var mottagare av försörjningsstöd 2003. Motsvarande andel hos gruppen utrikes födda var 11%. Vi har inget noggrannare underlag för att ur gruppen ”utrikes födda” skilja ut den grupp som önskar återförenas med anhöriga. Vi väljer därför att utgå ifrån dessa uppgifter för att skatta andelen som kan klara att försörja eventuella anhöriginvandrare. Innan den slutliga bedömningen sker skall dock en korrigerig göras. Uppgiften att 2 respektive 11 % mottagit försörjningsstöd tolkas som att

dessa inte klarar sin egen (familjens) försörjning. Om man utifrån dessa nivåer skall uppskatta andelen som inte klarar att försörja ytterligare en anhörig måste andelarna höjas. Vi saknar faktaunderlag för hur stora andelarna bör vara. Den slutliga bedömningen blir att det bör vara i storleksordningen dubbelt så många som inte klarar att försörja ytterligare personer än de som erhåller försörjningsstöd. Andelen av befolkningen inrikes födda som antas få avslag bedöms till 4% och motsvarande andel hos gruppen utrikes födda (tredjelandsmedborgare) bedöms till 20%.

Vi antar således att andelen beviljade uppehållstillstånd för anhöriginvandrare med referenspersoner som är medborgare i Sverige, EES eller Schweiz kommer att sjunka med 4% vid ett införande av försörjningskrav jämfört med alternativet att inget försörjningskrav införs. För anhöriginvandrare med referenspersoner som är medborgare i tredjeland förväntas motsvarande minskning bli 20%. Dessa båda uppgifter kommer att användas i de två nästföljande avsnitten (alternativ 2 och 3).

För att beräkna den förväntade minskningen för alternativ 1 ovan (där referenspersonen kan vara svensk medborgare, tredjelandsmedborgare eller, i vissa fall, en EES- eller Schweizmedborgare) behöver vi känna till hur stora de olika grupperna med referenspersoner är. En bedömning av detta har beskrivits tidigare, den återges ånyo nedan:

Tabell 2.1.11

Medborgarskap för anhöriginvandrades referenspersoner

Medborgarskap	Andel
Svenskt	25%
EU/EES & Schweiz	5%
Tredjeland	70%

Källa: Migrationsverket (OBS – grov skattning)

Den slutliga beräkningen av den förväntade andelen av anhörigtillstånden som kan komma att avslås i det fall där referenspersonen kan vara svensk medborgare, tredjelandsmedborgare eller, i vissa fall, en EES- eller Schweizmedborgare (dvs. enligt Anhörigkommitténs förslag) blir då enligt följande:

Referenspersoner med svenskt, EES eller schweiziskt medborgarskap utgör sammantaget 30% av samtliga (25 + 5). Ett vägt medel-

värde kan då beräknas enligt: $30\% * 4\% + 70\% * 20\% = 15,2\%$. Vi avrundar detta och utgår ifrån att minskningen, utifrån de riktlinjer som ges med Anhörigkommitténs förslag, blir 15%.

I tabellen nedan framgår vår bedömning av det förväntade antalet anhöriginvandrare om ett försörjningskrav införs jämfört med det förväntade antalet utan ett införande av försörjningskrav. Beräkningen avser endast de grupper av anhöriginvandrare som berörs av ett försörjningskrav inom ramen för Anhörigkommitténs riktlinjer.

Tabell 2.1.12

Förväntat antal uppehållstillstånd för berörda grupper med och utan försörjningskrav

Ålders- grupp	Utan för- sörjningskrav	Med för- sörjningskrav	Minskning
0-6	860	729	131
7-15	1 141	967	173
16-18	489	415	74
19-24	3 718	3 153	565
25-34	6 166	5 228	937
35-44	2 172	1 842	330
44-54	756	641	115
55-64	494	419	75
65-74	379	322	58
75-w	130	110	20
Summa	16 304	13 826	2 478

Slutligen skall en beräkning göras av den förväntade varaktiga (fr.o.m. år 4) nivån på den totala anhöriginvandringen om ett försörjningskrav införs. Vi utgår ifrån den tidigare presenterade beräkningen av den totala varaktiga nivån på anhöriginvandring i det fall inget försörjningskrav införs.

Tabell 2.1.13

Förväntad anhöriginvandring fr.o.m. år 4 efter införande av Anhörigkommitténs förslag med och utan försörjningskrav

Ålders- grupper	Nuvarande antal	Skillnad		Antal med försörj- ningskrav	Skillnad mot nuvarande antal
		Antal utan försörj- ningskrav	Antal med försörj- ningskrav		
0-6	4 736	4 742	6	4 611	-124
7-15	2 764	2 771	7	2 598	-166
16-18	1 013	1 012	-1	937	-76
19-24	3 567	3 566	-2	3 001	-567
25-34	6 116	6 130	15	5 193	-923
35-44	2 506	2 508	2	2 177	-329
45-54	816	878	62	763	-53
55-64	247	557	310	482	235
65-74	103	411	308	353	250
75-w	22	129	108	109	88
Totalt	21 889	22 704	815	20 226	-1 664

*Slutkommentar**Varaktig förändring*

Bedömningen blir slutligen att antalet anhöriginvandrare kommer att öka varaktigt med drygt 800 personer om Anhörigkommitténs förslag införs utan försörjningskrav. Ökningen ligger nästan helt i de äldre åldersgrupperna.

I det fall ett försörjningskrav införs är vår bedömning att antalet anhöriginvandrare kommer att minska varaktigt med ca 1 650 personer jämfört med dagens nivå. Minskningen är kraftigast i de ”mellersta” åldersgrupperna. Detta förklaras av att försörjningskravet, till antalet sett, främst kommer att beröra kategorin snabbanknytningsförhållanden. Individerna i denna kategori är företrädesvis i åldrarna 19–44 år. Den kraftiga ökningen av äldre personer slår igenom även i alternativet med försörjningskrav. Ökningen dämpas dock av att ett försörjningskrav införs.

Förändring de första åren

En betydligt kraftigare ökning kan förväntas för de tre första åren efter ett införande. Ett ackumulerat behov motsvarande 4 000 (1 333/år) personer bedöms finnas. Utöver denna ökning kommer

de tre första åren också att påverkas av de nya generösare reglerna och av att det idag finns fler invånare med utländsk bakgrund i Sverige – följaktligen finns det fler personer som önskar återförenas med sina anhöriga än före 1997. Totalt sett förväntas antalet tillkommande anhöriginvandrare under de tre första åren bli ca 2 150 årligen.

I det fall ett försörjningskrav införs har bedömts att antalet anhöriginvandrare kommer att minska varaktigt med drygt 1 650 personer jämfört med dagens nivå. I beräkningen av vad som kan förväntas för de tre första åren måste antalet som har ett ackumulerat behov av anhöriginvandring adderas till den föregående beräkningen. Sedan tidigare har antalet med ett ackumulerat behov beräknats till totalt 1 333 personer årligen. Av dessa antar vi i enlighet med tidigare bedömning att 15% kommer att nekas uppehållstillstånd pga. att de ej anses kunna försörja ytterligare anhöriga. Således förväntas minskningen de tre första åren efter ett införande av Anhörigkommitténs förslag stanna på nivån ca 530.

Tabell 2.1.14

Ålders- grupper	Minskning varaktigt med försörjningskrav	Till- kommande år 1 - 3	Reducering 15%	Slutlig bedömning år 1 - 3 med försörjningskrav
0-6	-124			-124
7-15	-166			-166
16-18	-76			-76
19-24	-567			-567
25-34	-923			-923
35-44	-329			-329
45-54	-53	126	106	54
55-64	235	515	437	672
65-74	250	514	436	686
75-w	88	179	152	240
Totalt	-1 664	1 333	1 131	-533

Minskningen berör främst de mellersta åldersgrupperna medan de äldre åldersgrupperna förväntas öka trots försörjningskravet eftersom de är överrepresenterade bland de som har ett ackumulerat behov.

2.2 EG-direktivet 2003/86/EG (Familjeåterföreningsdirektivet), kommittédirektiven 2003:181 och 2004:171

Referenspersonen är i detta alternativ en tredjelandsmedborgare (dvs. en person som inte är medborgare i en EES-stat eller i Schweiz) som är bosatt i Sverige med ett permanent uppehållstillstånd eller har beviljats ett permanent uppehållstillstånd för bosättning i Sverige och som önskar återförenas med en anhörig i Sverige. Den anhörige förutsätts nästan uteslutande vara tredjelandsmedborgare men kan också vara medborgare inom EES eller Schweiz.

Till kretsen referensperson kommer i framtiden också att höra tredjelandsmedborgare som har ställning som varaktigt bosatta i annan EU-stat och som fått uppehållstillstånd här för en längre tid än ett år (vanligen femåriga uppehållstillstånd). Den nyss nämnda kategorin behandlas i utredningens delbetänkande och beräknas enligt Ernst & Young uppgå till 500 personer årligen.

Anhörigkretsen som omfattas av förslagen är:

1. make, maka, registrerad partner eller sambo,
2. biologiska barn/adoptivbarn under 18 år, som är gemensamma till referenspersonen och maken, maken, registrerade partnern respektive sambon eller är biologiska barn/adoptivbarn under 18 år till någon av dessa,
3. förälder till referenspersonen eller maken, maken, registrerade partnern eller sambon,
4. vuxet, ogift myndigt barn till referenspersonen eller maken, maken, registrerade partnern eller sambon, eller
5. övriga anhöriga (t.ex. far- eller morföräldrar, syskon, kusiner, faster eller moster).

För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas en anhörig enligt utredningens förslag måste vissa villkor vara uppfyllda. För makar, registrerade partners, sambor och barn/adoptivbarn under 18 år skall dock i princip en villkorlös rätt till familjeåterförening finnas.

Det nyss sagda framgår redan av utredningens förslag i delbetänkandet såvitt avser familjeåterförening där både referenspersonen och den anhörige är tredjelandsmedborgare och uttrycks i lagförslaget så att dessa anhöriga inom kärnfamiljen "skall" ha rätt till uppehållstillstånd.

För föräldrar, vuxna, ogifta myndiga barn och övriga släktingar är tanken att ett beroendeförhållande (främst ekonomiskt men även känslomässigt) skall föreligga mellan referenspersonen och den an-

hörige. Uppehållstillstånd skall dock inte få beviljas t.ex. vid skenförhållanden, vid vilseledande eller om den anhörige utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Kravet på att ett beroendeförhållande skall föreligga mellan referenspersonen och den anhörige skall tillämpas striktare för ”övriga släktingar” än för de andra kategorierna.

Vår bedömning är att detta förslag innefattas i Anhörigkommitténs förslag. Anhörigkretsen är densamma medan kretsen referenspersoner är mer begränsad – i detta förslag kan referenspersonen endast vara tredjelandsmedborgare bosatt i Sverige.

Utan försörjningskrav

Utgångspunkten för bedömningen av hur många tillstånd som kan tänkas beviljas ytterligare med anledning av detta förslag är således att det är en delmängd av de 815 tillstånd som ”varaktigt” antas beviljas ytterligare med anledning av Anhörigkommitténs förslag. Skillnaden i förhållande till Anhörigkommitténs förslag är att kretsen referenspersoner i detta förslag är begränsad till tredjelandsmedborgare bosatta i Sverige. För att bedöma hur många uppehållstillstånd som kan komma att beviljas med anledning av detta förslag behövs uppgifter om hur stor del av anhöriginvandrarna som har tredjelandsmedborgare som referensperson. Detta har redan beskrivits och läsaren hänvisas till avsnitt 2.1 för en närmare genomgång.

Den grova uppskattningen ger vid handen att ca 70% av anhöriginvandrarna har en tredjelandsmedborgare som referensperson. Nästa fråga och bedömning avser huruvida denna delmängd med anhöriginvandrare avviker (med avseende på åldersfördelning och med avseende på vilka anhörigkategorier som ingår) från den grupp som beräknats avseende Anhörigkommitténs förslag.

För hela gruppen anhöriginvandrare (ca 23 000 beviljade uppehållstillstånd årligen) finns sannolikt påtagliga skillnader. Exempelvis kan tredjelandsmedborgare i högre grad antas önska ta hit äldre släktingar än svenska medborgare (som i högre grad redan har sin föräldrar i Sverige). Men bedömningen skall avse en betydligt mer begränsad grupp. Utgångspunkten är det tillskott av anhöriginvandrare som kan förutses med anledning av Anhörigkommitténs förslag, dvs. det som i föregående avsnitt bedömdes till:

Tabell 2.2.1

Anhörigkommitténs förslag

Aldersgrupper	Ökning varaktig
0-6	6
7-15	7
16-18	-1
19-24	-2
25-34	15
35-44	2
45-54	62
55-64	310
65-74	308
75-w	108
Totalt	815

Bedömningen i detta alternativ avser således en del av den grupp med 815 personer som sedan tidigare bedömts i huvudsak bestå av personer i de fyra äldsta åldersgrupperna. Vi antar att åldersfördelningen och anhörigkategorierna i allt väsentligt liknar de som gäller i alternativet med Anhörigkommitténs förslag.

Följaktligen fördelas antalet enligt vår tidigare beräkning (tabellen ovan) proportionerligt efter de andelar som avser respektive ”medborgarskapskrets” för referenspersonerna. I tabellen nedan har därför 70% av ökningen hänförs till de anhöriga som har referenspersoner som är tredjelandsmedborgare.

Tabell 2.2.2

**Förslag enligt familjeåterföreningsdirektivet,
kommittédirektiven 2003:181 och 2004:171**

Åldersgrupper	Ökning varaktigt
0-6	4
7-15	5
16-18	-1
19-24	-1
25-34	10
35-44	1
45-54	44
55-64	217
65-74	216
75-w	75
Totalt	570

Varaktigt förväntas således familjeåterföreningsdirektivet innebära en ökad anhöriginvandring motsvarande drygt 570 personer årligen.

En betydligt kraftigare ökning kan förväntas för de tre första åren efter ett införande. Ett ackumulerat behov motsvarande 4 000 (1 333/år) personer bedöms finnas totalt sett. I likhet med tidigare resonemang anser vi familjeåterföreningsdirektivets förslag vara en delmängd av Anhörigkommitténs förslag. Enligt bedömning från Migrationsverket utgör den grupp vi här skall beräkna ca 70% av samtliga. Sammantaget är bedömningen då att det ackumulerade behovet för anhöriginvandrare med referenspersoner från tredjeland är ca 2 800 (70% * 4 000) vilket motsvarar drygt 930 personer årligen under de tre första åren efter ett införande av detta förslag. Utöver denna ökning kommer de tre första åren också att påverkas av de nya generösare reglerna och av att det idag finns fler invånare med utländsk bakgrund i Sverige – följaktligen finns det fler personer som önskar återförenas med sina anhöriga än före 1997. Totalt sett förväntas antalet tillkommande anhöriginvandrare under de tre första åren bli ca 1 500 årligen.

Med försörjningskrav

Beräkningen skall avse att försörjningskrav ställs på referenspersonen eller den anhörige som villkor för att make, maka, registrerad partner eller sambo i ett nyetablerat förhållande, föräldrar, vuxet, ogift myndigt barn och övriga släktingar skall få uppehållstillstånd.

(Med nyetablerat förhållande avses dels att referenspersonen visserligen är gift, registrerad partner eller sambo med främst en tredjelandsmedborgare men ännu inte varaktigt sammanbott med respektive någon av dessa när uppehållstillstånd söks, dels att referenspersonen avser att ingå äktenskap, registrerat partnerskap eller samboförhållande med tredjelandsmedborgaren efter inresan till Sverige. I dessa fall skall maken/makan, registrerade partnern eller sambon initialt få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med möjlighet till förlängning).

Utredningen föreslår att försörjningskravet utformas på så sätt att referenspersonen eller den anhörige skall ha sådan ekonomisk förmåga så att den anhörige inte behöver ta i anspråk ekonomiskt bistånd från samhället framför allt för det grundläggande försörjningsbehovet och bostadskostnaden. (Försörjningskravet skall inte gälla i något fall om den anhörige är maka, make, registrerad partner eller sambo i ett etablerat förhållande eller är ett barn under 18 år. Något försörjningskrav skall heller inte gälla make, maka, sambo eller registrerad partner i nyetablerat förhållande om referenspersonen är flykting eller annan skyddsbehövande eller om referenspersonen är en underårig flykting eller annan skyddsbehövande som är utan medföljande vuxen inför återförening med föräldrarna).

Analogt med tidigare resonemang tolkas detta som en delmängd av Anhörigkommitténs förslag. I avsnitt 2.1 beräknas det maximala antalet som kan bli föremål för ett försörjningskrav. Därefter bedöms i samma avsnitt att 20% av ansökningarna om uppehållstillstånd (avseende personer med utländsk bakgrund) kommer att avslås pga. att referenspersonen inte bedöms kunna försörja fler.

På samma sätt som tidigare i detta avsnitt antar vi att det är 70% av anhöriginvandrarna som har tredjelandsmedborgare som referensperson. Det maximala antalet som i detta fall kan bli aktuellt för ett försörjningskrav är då ca 11 400 personer. Om ett försörjningskrav införs bedöms således antalet anhörigtillstånd minska med nästan 2 300 personer (20% av 11 400).

Tabell 2.2.3

Förväntat antal uppehållstillstånd för berörda grupper med och utan försörjningskrav

Ålders- grupp	Utan för- sörjningskrav	Med för- sörjningskrav	Minskning
0-6	602	481	120
7-15	798	639	160
16-18	343	274	69
19-24	2 602	2 082	520
25-34	4 316	3 453	863
35-44	1 520	1 216	304
44-54	529	423	106
55-64	346	277	69
65-74	265	212	53
75-w	91	73	18
	0	0	0
Summa	11 413	9 130	2 283

Sammantaget blir bedömningen av detta alternativ i förhållande till dagens nivå på anhöriginvandringen enligt nedan:

Tabell 2.2.4

Förväntad anhöriginvandring fr. o.m. år 4 enligt familjeåterföreningsdirektivets förslag med och utan försörjningskrav

Ålders- grupper	Nuvarande antal	Skillnad		Skillnad	
		Antal utan försörj- ningskrav	mot nuvarande antal	Antal med försörj- ningskrav	mot nuvarande antal
0-6	4 736	4 740	4	4 620	-116
7-15	2 764	2 769	5	2 609	-155
16-18	1 013	1 012	-1	944	-69
19-24	3 567	3 566	-1	3 046	-522
25-34	6 116	6 126	10	5 263	-853
35-44	2 506	2 507	1	2 203	-303
45-54	816	859	44	754	-62
55-64	247	464	217	395	148
65-74	103	319	216	266	163
75-w	22	97	75	79	57
Totalt	21 889	22 459	570	20 177	-1 712

Slutkommentar

Varaktig förändring

Varaktigt förväntas familjeåterföreningsdirektivet innebära en ökad anhöriginvandring motsvarande drygt 570 personer årligen om inget försörjningskrav införs. Ökningen ligger nästan helt i de äldre åldersgrupperna.

I det fall ett försörjningskrav införs är vår bedömning att antalet anhöriginvandrare kommer att minska med drygt 1 700 personer jämfört med dagens nivå. Minskningen är kraftigast i de ”mellersta” åldersgrupperna. Detta förklaras av att försörjningskravet, till antalet sett, främst kommer att beröra kategorin snabbanknytningsförhållanden. Individerna i denna kategori är företrädesvis i åldrarna 19–44 år. Den kraftiga ökningen av äldre personer slår igenom även i alternativet med försörjningskrav. Ökningen dämpas dock av att ett försörjningskrav införs.

Förändring de första åren

Totalt sett förväntas antalet tillkommande anhöriginvandrare under de tre första åren bli ca 1 500 årligen.

2.3 Kommittédirektivet 2004:171

Med referenspersonen avses i denna del av utredningen förslag främst svensk medborgare som bor i Sverige och i vissa fall medborgare inom EU/EES och i Schweiz.

Anhörigkretsen som omfattas av förslagen är:

1. make, maka, registrerad partner eller sambo,
2. biologiska barn/adoptivbarn under 18 år,
3. förälder,
4. vuxet, ogift myndigt barn, eller
5. övriga anhöriga (t.ex. far- eller morföräldrar, syskon, kusiner, fastrar eller mostrar).

För referenspersoner som är medborgare inom EU/EES och i Schweiz gäller att anhörigkretsen är begränsad till sambo och övriga anhöriga.

För att uppehållstillstånd skall kunna beviljas en anhörig enligt utredningens förslag måste vissa villkor vara uppfyllda. För makar,

registrerade partners, sambor och barn/adoptivbarn under 18 år skall dock i princip en villkorlös rätt till familjeåterförening finnas.

För föräldrar, vuxna, ogifta myndiga barn och övriga släktingar är tanken att ett beroendeförhållande (främst ekonomiskt men även känslomässigt) skall föreligga mellan referenspersonen och den anhörige. Uppehållstillstånd skall dock inte få beviljas t.ex. vid skenförhållanden, vid vilseledande eller om den anhörige utgör ett hot mot allmän ordning och säkerhet. Kravet på att ett beroendeförhållande skall föreligga mellan referenspersonen och den anhörige skall tillämpas striktare för ”övriga anhöriga” än för de andra kategorierna.

Ett tänkbart alternativ är också att inte införa något försörjningskrav alls för någon anhörigkategori.

Utredningen föreslår att en anhörigs uppehållstillstånd skall kunna återkallas under i stort sett samma förutsättningar som gäller enligt nuvarande regler. Återkallelse kan ske bl.a. om utlänningen lämnat vilseledande uppgifter inför ansökan om uppehållstillstånd eller denne anses utgöra ett hot mot allmän ordning eller säkerhet.

Vi tolkar även detta förslag som en delmängd av Anhörigkommitténs förslag. Anhörigkategorin är densamma medan kretsen referenspersoner är mer begränsad – i detta förslag kan referenspersonen endast vara svensk eller EU/EES eller Schweizmedborgare bosatt i Sverige.

Utan försörjningskrav

Utgångspunkten för bedömningen av hur många tillstånd som kan tänkas beviljas ytterligare med anledning av detta förslag är således att det är en delmängd av de 815 tillstånd som ”varaktigt” antas beviljas ytterligare med anledning av Anhörigkommitténs förslag. En skillnad i förhållande till Anhörigkommitténs förslag är att kretsen referenspersoner i detta förslag är begränsad till svensk medborgare eller EU/EES eller Schweizmedborgare bosatt i Sverige. En annan skillnad är att för referenspersoner från EU/EES eller Schweiz, är anhörigkretsen som omfattas begränsad till sambo och övriga anhöriga (kategori 5). Reduceringen av antalet anhöriginvandrare med anledning av detta är redan genomförd och läsaren hänvisas till rubriken ”*Begränsad anhörigkrets för referenspersoner från EU/EES eller Schweiz*” i avsnitt 2.1 för en närmare beskrivning.

Enligt den grova skattning som gjorts (och presenterats tidigare i avsnitt 2.1) är andelen av de tillkommande anhöriginvandrarna med anledning av Anhörigkommitténs förslag som har en svensk medborgare eller EU/EES eller schweizmedborgare som referensperson ca 30%. Analogt med beräkningarna i avsnitt 2.2 kan då den förväntade ökningen av antalet beviljade uppehållstillstånd beräknas till:

Tabell 2.3.1

Förslag enligt kommittédirektivet 2004:171

Aldersgrupper	Ökning varaktig
0-6	2
7-15	2
16-18	0
19-24	0
25-34	4
35-44	0
45-54	19
55-64	93
65-74	92
75-w	32
Totalt	244

En betydligt kraftigare ökning kan förväntas för de tre första åren efter ett införande. Ett ackumulerat behov motsvarande 4 000 (1 333/år) personer bedöms finnas totalt sett. I likhet med tidigare resonemang anser vi kommittédirektivet 2004:171 vara en delmängd av Anhörigkommitténs förslag. Enligt bedömning från Migrationsverket utgör den grupp vi här skall beräkna ca 30% av samtliga. Sammantaget är bedömningen då att det ackumulerade behovet för anhöriginvandrare med referenspersoner från Sverige, EU/EES och Schweiz är ca 1 200 ($30\% * 4\ 000$) vilket motsvarar ca 400 personer årligen under de tre första åren efter ett införande av detta förslag. Utöver denna ökning kommer de tre första åren också att påverkas av de nya generösare reglerna och av att det idag finns fler invånare med utländsk bakgrund i Sverige – följaktligen finns det fler personer som önskar återförenas med sina anhöriga än före 1997. Totalt sett förväntas antalet tillkommande anhöriginvandrare under de tre första åren bli ca 645 årligen.

Med försörjningskrav

Beräkningen skall avse att försörjningskrav ställs på referenspersonen eller den anhörige som villkor för att make, maka, registrerad partner eller sambo i ett nyetablerat förhållande, föräldrar, vuxet, ogift myndigt barn och övriga släktingar skall få uppehållstillstånd.

(Med nyetablerat förhållande avses dels att referenspersonen visserligen är gift, registrerad partner eller sambo med en tredjelandsmedborgare men ännu inte varaktigt sammanbott med respektive någon av dessa när uppehållstillstånd söks, dels att referenspersonen avser att ingå äktenskap, registrerat partnerskap eller samboförhållande med en tredjelandsmedborgaren efter inresan till Sverige. I dessa fall skall maken/makan, registrerade partnern eller sambon initialt få ett tidsbegränsat uppehållstillstånd med möjlighet till förlängning).

Utredningen föreslår att försörjningskravet utformas på så sätt att referenspersonen eller den anhörige skall ha sådan ekonomisk förmåga så att den anhörige inte behöver ta i anspråk ekonomiskt bistånd från samhället framför allt för det grundläggande försörjningsbehovet och bostadskostnaden. (Försörjningskravet skall inte gälla i något fall om den anhörige är maka, make, registrerad partner eller sambo i ett etablerat förhållande eller är ett barn under 18 år).

Analogt med tidigare resonemang tolkas detta som en delmängd av Anhörigkommitténs förslag. I avsnitt 2.1 beräknas det maximala antalet som kan bli föremål för ett försörjningskrav. Därefter bedöms i samma avsnitt att 4 % av ansökningarna om uppehållstillstånd kommer att avslås pga. att referenspersonen inte bedöms kunna försörja fler.

På samma sätt som tidigare i detta avsnitt antar vi att det är 30% av anhöriginvandrarna som har svenska-, EU/EES- eller schweizmedborgare som referensperson. Det maximala antalet som i detta fall kan bli aktuellt för ett försörjningskrav är då knappt 4 900 personer (Utan försörjningskrav i tabellen nedan).

Enligt tidigare bedömning räknas i nästa kolumn de 4% bort som antas inte kunna försörja ytterligare anhöriga.

Tabell 2.3.2

Förväntat antal uppehållstillstånd för berörda grupper med och utan försörjningskrav

Ålders- grupp	Utan för- sörjningskrav	Med för- sörjningskrav	Minskning
0-6	258	248	10
7-15	342	329	14
16-18	147	141	6
19-24	1 115	1 071	45
25-34	1 850	1 776	74
35-44	652	626	26
44-54	227	218	9
55-64	148	142	6
65-74	114	109	5
75-w	39	37	2
Summa	4 891	4 696	196

Om ett försörjningskrav införs minskar det förväntade antalet beviljade uppehållstillstånd med knappt 200 personer.

Sammantaget blir bedömningen av detta alternativ i förhållande till dagens nivå på anhöriginvandringen enligt nedan:

Tabell 2.3.3

Förväntad varaktig anhöriginvandring efter införande av Kommittédirektiv 2004:171 med och utan försörjningskrav

Ålders- grupper	Nuvarande antal	Antal utan försörj- ningskrav	Skillnad	Antal med försörj- ningskrav	Skillnad
			mot nuvarande antal		mot nuvarande antal
0-6	4 736	4 738	2	4 727	-8
7-15	2 764	2 766	2	2 752	-12
16-18	1 013	1 013	0	1 007	-6
19-24	3 567	3 567	0	3 522	-45
25-34	6 116	6 120	4	6 046	-70
35-44	2 506	2 506	0	2 480	-26
45-54	816	834	19	825	10
55-64	247	340	93	334	87
65-74	103	195	92	191	88
75-w	22	54	32	52	31
Totalt	21 889	22 134	244	21 938	49

Slutkommentar

Varaktig förändring

Varaktigt förväntas Kommittedirektivet 2004:171 innebära en ökad anhöriginvandring motsvarande närmare 250 personer årligen om inget försörjningskrav införs. Ökningen ligger nästan helt i de äldre åldersgrupperna.

I det fall ett försörjningskrav införs är vår bedömning att ökningen av antalet anhöriginvandrare kommer att stanna på ca 50 personer jämfört med dagens nivå. I ökningen inryms såväl en ökning för de äldre åldersgrupperna som en minskning i de ”mellersta” åldersgrupperna.

Förändring de första åren

Antalet tillkommande anhöriginvandrare under de tre första åren förväntas bli ca 645 årligen om inget försörjningskrav införs.

3 En offentligfinansiell kalkyl

3.1 Inledning

Vi ansluter oss till den bedömning som författarna till ”Ekonomiska konsekvenser av utökad anhöriginvandring”² tidigare presenterat kring invandringens effekter på lönestruktur, relativa faktorpriser och ekonomisk tillväxt. Bedömningen är att invandringens effekt på såväl lönestrukturen som relativa faktorpriser (kvoten mellan vinster och löner) och ekonomisk tillväxt är liten.

Beräkningen av de ekonomiska effekterna koncentreras därför till offentlig sektor.

Det får anses uppenbart att en offentligfinansiell kalkyl av detta slag kraftigt påverkas av åldersstrukturen hos gruppen invandrare. Liksom för infödda är det främst personer i arbetsför ålder som genererar ett offentligfinansiellt överskott. För äldre personer är det känt att kostnader för vård och omsorg ökar påtagligt med stigande ålder. För att fånga kostnadsaspekterna på ett godtagbart sätt har vi därför valt att genomgående söka kostnadsdata åldersgrupperat i tio åldersgrupper.

---

² SOU 2002:13, Bilaga 3

Beräkningarna avser genomgående, om inget annat anges, varaktiga effekter av en förändrad anhöriginvandring utan hänsyn till eventuella initiala merkostnader. Initiala merkostnader är däremot medräknade genom att beräkningarna av förväntat antal uppehållstillstånd har delats upp i dels varaktigt antal (fr.o.m. år 4), dels initialt antal (år 1–3). Detta får genomslag i de slutliga beräkningar som redovisas i rapportens kapitel 4.

3.2 Intäkter och kostnader inom offentlig sektor

Offentliga intäkter

I detta avsnitt utgår vi ifrån en generell modell som är utarbetad för gruppen anhöriginvandrare.

Faktorinkomster och transfereringar

För att få uppgifter kring offentliga intäkter har kontakter tagits med Statistiska Centralbyrån (SCB). På vårt uppdrag har SCB genomfört en specialbearbetning av data för att erhålla uppgifter om inkomst, skatt m.m. för utrikes födda som har familjeband som grund för bosättning i Sverige. Med familjeband menas:

- Medföljande familjemedlem
- Återförening av familj
- Familjebildning med person född utomlands
- Familjebildning med person född i Sverige
- Adoption

Vi utgår ifrån att denna utsökning bättre fångar målgruppen anhöriginvandrare än vad en sökning på samtliga utrikes födda gör.

Uppgifterna bygger på data från 2002 och presenteras åldersfördelat i följande två tabeller:

Tabell 3.2.1

Befolkningen 2002-12-31 som är utrikes födda och har familjeband i grund för bosättning. (Medelvärden per åldersgrupp)

	Antal	Faktorinkomst ¹⁾	Arbetsmarknads- försäkringar ²⁾	Pensioner och andra skatte- pliktiga bidrag	Övriga skatte- fria bidrag ³⁾	Skatt ⁴⁾
0-6	9 038	105	4	23	15	32
7-15	27 736	528	0	143	89	138
16-18	12 842	6 099	103	962	6 105	1 032
19-24	25 128	43 157	7 002	757	12 777	12 756
25-34	65 315	80 980	18 804	2 288	13 649	28 435
35-44	59 482	115 546	21 690	5 110	15 949	41 703
45-54	27 901	122 448	19 747	10 611	7 502	44 972
55-64	10 149	70 489	15 374	16 948	923	27 930
65-74	7 923	4 106	746	27 568	40	3 078
75	5 837	850	15	24 780	4	522
Samtliga	251 351	69 663	13 561	5 252	9 792	24 831

1. Summan av löneinkomst, företagariinkomst och inkomst av kapital
2. Sjukpenning, arbetsskadeersättning, föräldrapenning & arbetsmarknadsstöd
3. Barnbidrag, skattefri del av livränta, skattefri del av barnpension, särskilt pensionstillägg, studiebidrag, återbetalningspliktiga studielån, skattefri sjukpenning, skattefri frivillig pension, ersättning till värnpliktiga och erhållet bidragsförskott
4. Här ingår även under året betalda underhållsbidrag och återbetalda studielån

Källa: Statistiska Centralbyrån. Specialbearbetning av Inkopak 2002.

Tabell 3.2.2

Befolkningen 2002-12-31 som är utrikes födda och har familjeband i grund för bosättning (medelvärde per åldersgrupp)

	Antal	Bostadsbidrag	Disponibel inkomst
0-6	9 038	0	110
7-15	27 736	0	621
16-18	12 842	62	12 785
19-24	25 128	1 430	59 994
25-34	65 315	3 215	97 480
35-44	59 482	4 219	127 885
45-54	27 901	3 926	127 424
55-64	10 149	4 727	98 811
65-74	7 923	14 216	71 831
75	5 837	11 426	61 841
Samtliga	251 351	3 320	84 153

Faktorinkomsterna utgör underlag till befolkningens bidrag till skattesystemet. De sociala avgifterna antas utgöra 33%³ av faktorinkomsterna per åldersgrupp och beräknas då till:

Tabell 3.2.3

	Faktorinkomst	Sociala avgifter
0-6	105	35
7-15	528	174
16-18	6 099	2 013
19-24	43 157	14 242
25-34	80 980	26 723
35-44	115 546	38 130
45-54	122 448	40 408
55-64	70 489	23 261
65-74	4 106	1 355
75	850	281

Indirekta skatter

De indirekta skatter som anhöriginvandrare bidrar med är beroende av deras disponibla inkomster. Vi väljer att utgå ifrån den rapport om Ekonomiska konsekvenser av utökad anhöriginvandring som ingår i SOU 2002:13. I denna rapport beräknades invandrarbefolkningens bidrag till indirekta skatter uppgå till 27 000 kr per person och år. Beräkningen är gjord på uppgifter från år 1999. Vi räknar upp detta till 2002 års nivå genom att använda KPI. År 1999 var KPI=258,1 och 2002 var KPI=272,8, prisökningarna har således varit $272,8/258,1=5,7\%$ under dessa år. Invandrarbefolkningens bidrag till indirekta skatter 1999 uttryckt i 2002 års prinsnivå var $27\ 000 \cdot 1,057 = 28\ 539$ kr. Beräkningen bygger på att invandrarbefolkningens genomsnittliga disponibla inkomst var 95% av de inrikes föddas disponibla inkomst. Vi har med SCBs hjälp erhållit beräkningar för gruppen ”utrikes födda som har familjeband i grund för bosättning”.

³ Trots att det i praktiken är olika skattesatser på olika inkomstslag har vi här valt att genomsnittligt använda 33%.

Tabell 3.2.4

Genomsnittlig disponibel inkomst 2002

Utrikes födda med familjeband som skäl för bosättning	84 153
Infödda	123 797

För denna grupp (som vi anser bättre speglar gruppen anhörigin-vandrare) är andelen disponibel inkomst endast 68% av den infödda befolkningens disponibla inkomst.

Om vi utgår ifrån den tidigare beräkningen på 28 539 kr så kan den således räknas om enligt $28\,539 * 0,68/0,95 = 20\,428$ kr. Detta utgör således ett medelvärde. Vi väljer därefter att fördela detta medelvärde efter samma fördelning som vi erhållit från SCB beträffande fördelning av disponibel inkomst per åldersgrupp. Den slutliga fördelningen av bidraget till indirekta skatter framgår nedan:

Tabell 3.2.5

	Disponibel inkomst	Andel av grup- pens samlade genomsnittliga disponibla inkomst	Bidrag till indirekta skatter
0-6	110	0%	27
7-15	621	1%	151
16-18	12 785	15%	3 104
19-24	59 994	71%	14 564
25-34	97 480	116%	23 663
35-44	127 885	152%	31 044
45-54	127 424	151%	30 932
55-64	98 811	117%	23 986
65-74	71 831	85%	17 437
75	61 841	73%	15 012
Samtliga	84 153	100%	20 428

Statens kostnader

Högskoleutbildning

Enligt Högskoleverkets årsrapport 2003 var den genomsnittliga kostnaden per helårsstudent 61 000 kr år 2002. För att kunna använda detta underlag måste vi ta hänsyn till "högskolefrekvensen" hos vår målgrupp. Andelen studenter med utländsk bakgrund (utomlands födda) var 2003 enligt Högskoleverkets statistik 15%⁴. Vi antar att invandrades benägenhet att studera på universitet och högskola inte skiljer sig från gruppen utrikes födda i allmänhet.

Antalet heltidsstudenter uppgick enligt Högskoleverket 2003 totalt sett till 299 746. Andelen studenter som var utomlands födda var samma år 15%. Detta motsvarar 44 962 studenter med utländsk bakgrund. Totalantalet i riket som 2003 var utomlands födda var 789 391. Andelen högskolestudenter i denna befolkningsgrupp är således ca 6%. Vi utgår ifrån att nyttjandet av högskoleutbildning är koncentrerat till åldersgrupperna 19–44 år. I ett första steg tilldelar vi dessa åldersgrupper 6% av den kostnad som Högskoleverket beräknat: $6\% * 61\ 000 = 3\ 660$ kr. Den beräkning som Högskoleverket gjort avser kostnaden per helårsstuderande. Vi antar att genomsnittsstudenten studerar på ca 85% av heltid. Vi tilldelar därför var och en av åldersgrupperna i intervallet 19–44 år kostnaden 3 111 kr ($85\% * 3\ 660$).

Försörjningsstöd till äldre

Sedan 2003 finns den nya förmånen äldreförsörjningsstöd inom socialförsäkringssystemet. Förmånen är avsedd för personer bosatta i Sverige som fyllt 65 år och som inte får sina grundläggande försörjningsbehov tillgodosedda genom andra förmåner inom det allmänna pensionssystemet.

Förmånstagarna kan delas in i två grupper, de med pension och de utan pension. Totalt sett fick i genomsnitt 11 600 personer äldreförsörjningsstöd (ÄFS) 2004. De med pension (men så låg pension att de hamnar under gränsen för skälig levnadsnivå) var i medeltal 6 100 personer och de utan pension var i genomsnitt 5 500 personer. Medelbeloppet per person i den första gruppen år 2004 var 22 500 kr

---

⁴ Källa: Högskoleverkets hemsida, statistikdatabasen - nyckeltal

och i den andra gruppen 76 900 kr. Medelbeloppet för samtliga för-
månstagare var år 2004: 48 500 kr.

ÄFS kan således bli aktuellt för de anhöriginvandrare som dessa
beräkningar avser i det fall de fyllt 65 år, saknar förmögenhet eller
pensionsinkomster från sitt ursprungliga hemland för att komma
upp i en skälig levnadsnivå.

En stor andel av de tillkommande anhöriginvandrarna kommer
från tredjeländ och det kan därför antas att de i hög grad saknar till-
gångar eller pensionsinkomster från sitt ursprungliga hemland och
därför kommer att kunna erhålla ÄFS. Det saknas uppgifter kring
denna grupp som skulle kunna ge en noggrannare bedömning av
storleken på hur stor denna andel är. Vi väljer att anta att 85% av de
tillkommande anhöriginvandrarna i åldrarna 65 år och däröver kom-
mer att erhålla ÄFS enligt det genomsnittliga beloppet för den grupp
som saknar pension (76 900 kr). Det innebär, utslaget på samtliga i
de två äldsta åldersgrupperna, en genomsnittlig kostnad på 65 365 kr
per år och beviljat uppehållstillstånd.

Statliga kostnader för tandvård

I statens utgifter för tandvård ingår dels ersättning till landstingen
bl.a. för viss uppsökande verksamhet m.m. samt kostnader för tand-
vårdsförsäkringen. Sammantaget beräknades dessa kostnader till
ca 2 787 Mkr⁵ 2003. Detta avser endast tandvårdskostnader för
vuxna. Relaterat till den vuxna befolkningen 19–w år blir kostnaden
per person 402 kr/år. Det finns skäl att anta att den genomsnittliga
kostnaden inom den vuxna befolkningen ökar med stigande ålder.
Vi saknar däremot underlag för hur denna fördelning ser ut. Samtliga
åldersgrupper 20–w år tilldelas därför kostnaden 402 kr i årskostnad.

Kriminalvård

Kriminalvårdens kostnader uppgick 2003 till 5 214 Mkr enligt Krimi-
nalvårdsverkets årsstatistik. Vi beräknar kostnaden per medborgare.
De yngsta och den äldsta åldersgruppen frånräknas då dessa inte
antas ta kriminalvårdens resurser i anspråk. Kostnaden per medbor-
gare hamnar då på 801 kr. Även om det finns undersökningar som
pekar mot att invandrabefolkningen är överrepresenterad i brotts-

---

⁵ SOU 2001:36, sid 119

statistiken och därigenom sannolikt har en högre kostnad avseende kriminalvård så väljer vi att bortse ifrån detta. Detta motiveras dels av att det nyligen presenterats undersökningar som pekar på att invandrare missgynnas i rättssystemet dels av att detta i sammanhanget ändå är en marginell kostnad.

Hanteringskostnader Migrations- och Integrationsverket

Migrationsverket har genom egna ungefärliga beräkningar bedömt dagens hanteringskostnad till ca 2 000 kr per avgjort ärende avseende uppehållstillstånd för tre grupper. De tre grupperna är anhöriga, sökande enligt EES-avtalet samt sökande för besök. Av dessa är gruppen anhöriga flest till antalet och dessa ansökningar kräver även mer arbete per ansökan än ärenden för de två övriga grupperna. Vi väljer därför att räkna upp ärendekostnaden till 2 500 kr för gruppen anhöriginvandrare och ytterligare till 3 000 kr per beviljat ärende. I det fall ett försörjningskrav införs förväntas kostnaden öka med 50% till 4 500 kr. Detta till följd av den ekonomiska prövning som då tillkommer.

Vi har även haft kontakter med Integrationsverket. Arbetet inom Integrationsverket sker på ett mer övergripande plan än inom Migrationsverket. Integrationsverket har inga hanteringskostnader på individnivå och bedömer att en marginell ökning av invandringen inte kommer få någon tydlig påverkan på deras kostnader.

Kommunernas kostnader

För att få underlag till kommunernas kostnader för gruppen anhöriginvandrare har vi varit i kontakt med företrädare för främst Botkyrka kommun. Valet att kontakta Botkyrka är naturligt med tanke på att kommunen har en hög andel invandrare. I våra samtal med företrädare för kommunen har vi förstått att kommunen anser sig ha högre genomsnittliga kostnader för utlandsfödda än för infödda. Beträffande förskolebarn handlar detta exempelvis om att invandrarbarn i ökad grad behöver extra språkträning, i skolan har kommunen tillskapat ett flertal internationella klasser för elever med utländsk bakgrund, bland tonåringar som blir placerade eller som bli föremål för omedelbart omhändertagande av socialtjänsten är invandrare överrepresenterade. Även bland de äldre med utländsk bakgrund kan man, menar kom-

munens företrädare, se högre kostnader: handläggningstider för t.ex. bedömning av försörjningsstöd eller biståndsbedömning blir längre genom kulturella olikheter och språksvårigheter. Det saknas kostnadsuppföljningar för att bekräfta de merkostnader som nämns ovan. Kommunens företrädare har själva uppskattat merkostnaden till ca 20% per individ.

Att merkostnaden kan uppgå till 20% för gruppen invandrare kan synas mycket, det finns dock skäl, mot bakgrund av ovanstående resonemang, att anta att en merkostnad föreligger i Botkyrka. Vid sidan av percapitakostnaden är även nyttjandegraden viktig för att bedöma kostnaden. Om det kan visas att gruppen invandrare systematiskt har en högre eller lägre nyttjandegrad av olika kommunala tjänster än den samlade befolkningen så motiverar detta anpassningar av den genomsnittliga percapitakostnaden. Kommunens verksamhetsredovisning innehåller inte uppgifter om etnicitet och det finns således inga data för att påvisa avvikelser i nyttjandegrad. I diskussioner med företrädare för Botkyrka kommun har dock inte framkommit annat än att vår målgrupp nyttjar de kommunala tjänsterna i enlighet med den samlade befolkningen (undantaget är tonåringar inom socialtjänsten, vi väljer dock att bortse från detta med motiveringen att det i sammanhanget är av marginell betydelse).

Vi ifrågasätter inte bedömningen från Botkyrka om att det där finns en merkostnad för denna grupp. Samtidigt bedömer vi inte förhållandena i Botkyrka som representativa för kommuner i allmänhet med tanke på att det i Botkyrka finns en ovanligt hög andel invånare med utländsk bakgrund. Sammantaget väljer vi att inte göra något generellt påslag för befolkningen med utländsk bakgrund utan använder de genomsnittliga percapitakostnader som gäller för befolkningen i sin helhet. I de fall det är möjligt och bedöms relevant kommer dock hänsyn tas till invandrarbefolkningens/gruppen anhöriginvandras nyttjandegrad av olika tjänster.

Barnomsorg

Barnomsorgen består av följande delar: Förskola (inklusive familjedaghem) och Fritidsverksamhet. Kostnader för dessa verksamheter presenteras i tabellen nedan:

Tabell 3.2.6

2003	Kostnad per barn och år	
	0 - 5 år	6 -12 år
Förskola	66 613	
Fritids		11 953

Källa : Svenska Kommunförbundet, Vad kostar verksamheten i din kommun – 2003, tabell 7

Kostnadsfördelningen för fritids stämmer dock inte med den åldersgruppering vi valt att göra. Percapitakostnaden (11 953) för fritids-åldersgruppen 6–12 behöver justeras för att stämma med vår åldersgrupp 6–15 år. Vår åldersgrupp består av tio ettårsgrupper medan Kommunförbundets grupp består av sju ettårsgrupper. Om vi antar att varje åldersgrupp består av lika många individer så måste den ursprungliga kostnaden 11 953 fördelas på ytterligare 30% individer. Den slutliga fritidskostnaden per barn i åldern 6–15 år blir således $11\,953 / 1,3 = 9\,195$ kr.

Skola

I tabellen nedan framgår kostnader per elev för de olika skolverksamheter som kommunerna ansvarar för.

Tabell 3.2.7

2003	Kostnad per elev			
	6 år	7 - 15 år	16 -19 år	19 - w år
Förskoleklass	41 129			
Grundskola		64 106		
Musikskola (per inv 7-15 år)		1 725		
Gymnasieskola			83 577	
Komvux (per heltidsstuderande)				36 594

Källa : Svenska Kommunförbundet, Vad kostar verksamheten i din kommun – 2003, tabell 6

Kommunförbundets material behöver omarbetas för att passa för våra syften. Vi har valt följande åldersgrupper för barn och ungdom: 0–5, 6–15, 16–19. Kostnaden för Förskoleklass bör slås samman med Grundskolans kostnad för att stämma med vår åldersgrupp 6–15 år. I tabellen ovan avser uppgiften för grundskolan kostnad per elev för nio ”ettårsgrupper” (7–15 år). Förskoleklassen består av en ettårsgrupp. Den nya åldersgruppen består av tio ”ettårsgrupper”. Vi antar att antalet individer i varje årskull är lika stora i dessa åldrar. För att lägga på kostnaden för förskoleklass för 6-åringar till den samlade förskoleklass/grundskolekostnaden för 6–15 åringar görs följande beräkning: $(9 * 64\,106 + 1 * 41\,129) / 10$. Den samlade kostnaden för Förskoleklass/Grundskola per barn 6–15 år blir då 61 808.

Musikskolan

Beträffande kostnaden för musikskola tilldelar vi gruppen 6–15 åringar kostnaden 1 725 kr. Kostnaden är redan i Kommunförbundets material fördelad på samtliga i åldersgruppen.

Gymnasieskolan

När det gäller kostnaden för gymnasieskolan måste vi ta hänsyn till att skolformen inte är obligatorisk. Gymnasiefrekvensen för den aktuella åldersgruppen är 76%. Per individ som nyttjar gymnasieskolan kan då kostnaden beräknas till $83\,577 * 0,76 = 63\,519$ kr.

Komvux

I Kommunförbundets underlag framgår att kostnaden per helårsstudierande i Komvux 2003 var 36 594 kr⁶. För att kunna använda detta underlag måste vi ta hänsyn till nyttjandegraden. Andelen Komvuxelever med utländsk bakgrund (utomlands födda) var läsåret 2001/2002 enligt Skolverkets statistik 26%.

Antalet elever läsåret 2001/2002 som var utomlands födda uppgick enligt Skolverket till 75 200. Totalantalet i riket som 2003 var utomlands födda var 789 391. Andelen Komvuxelever i denna befolkningsgrupp är således ca 10%. Eftersom vi saknar underlag kring

---

⁶ Källa: Kommunförbundet, Vad kostar verksamheten i din kommun – 2003, tabell 6

hur nyttjandet av Komvux i denna grupp fördelar sig åldersmässigt tilldelar vi samtliga de åldersgrupper (20–54 år) som kan beröras av Komvux i ett första steg 10% av den kostnad som Kommunförbundet beräknat: $10\% * 36\,594 = 3\,659$. Kommunförbundet har beräknat kostnaden per helårsstuderande. Genom kontakter med personer som har erfarenhet från Komvux har vi bedömt att genomsnittsstudenten studerar på ca 85% av heltid. Vi tilldelar därför var och en av åldersgrupperna i intervallet 20–54 år kostnaden 3 110 kr ($85\% * 3\,659$).

Äldreomsorg

Kostnaden för äldreomsorgen per invånare 65 år–w år uppgår 2003 till 45 624 kr⁷. Vi tilldelar våra två äldsta åldersgrupper denna kostnad.

Individ- och familjeomsorg

Uppgifter finns både om kostnader per invånare för individ- och familjeomsorg (2 211 kr)⁸ samt för arbetsmarknadsåtgärder (290 kr). Vi lägger samman detta till en totalkostnad per invånare: 2 501 kr – vilken tilldelas samtliga åldersgrupper.

Handikappomsorg

Kostnaden för handikappomsorgen uppgick i genomsnitt till 4 181 kr⁹ per invånare i åldern 0–64 år. Beloppet är rensat för de delar som staten finansierar. I kommunförbundets material framgår att underlagen från kommunerna i denna del har vissa brister. Genom att vi inte kommit över något mer tillförlitligt material väljer vi att använda dessa uppgifter. Samtliga åldersgrupper utom de två äldsta påförs därför kostnaden 4 181 för handikappomsorg. Skälet till att de äldsta åldersgrupperna ej belastas är att denna typ av kostnader för äldre invånare hanteras inom äldreomsorgen.

---

⁷ Källa: Kommunförbundet, Vad kostar verksamheten i din kommun – 2003, tabell 8A

⁸ Källa: Kommunförbundet, Vad kostar verksamheten i din kommun – 2003, tabell 8A

⁹ Källa: Kommunförbundet, Vad kostar verksamheten i din kommun – 2003, tabell 8C

Övrig kommunal verksamhet

Vi väljer att bortse från kostnader för övrig kommunal verksamhet i vår kalkyl. Skälet är att flera av dessa verksamheters kostnader inte har någon direkt koppling till en marginellt ökad invandring. Detta får anses gälla t.ex. ”politisk verksamhet” och ”infrastruktur”. Andra verksamheter, såsom kultur och fritid, betingar endast obetydliga belopp och tas av detta skäl inte med.

Landstingens kostnader

För att beräkna landstingens kostnader för gruppen invandrare behövs kunskaper om främst kostnader för hälso- och sjukvård samt för den del av tandvården som finansieras av landstingen, d.v.s. barn- och ungdomstandvården. Vi bortser i detta sammanhang från landstingens övriga kostnader, t.ex. kostnader för regional utveckling.

Hälso- och sjukvård

Samhällsmedicin inom Stockholms läns landsting (SLL) förvaltar och utvecklar modeller för behovsbaserad geografisk resursfördelning inom landstinget. För att få underlag till resursfördelningen analyseras bland annat data om sjukvårdskonsumtion från patientregistret som samkörs med sociodemografiska uppgifter från SCB. Resultat av dessa analyser används sedan i beräkningar av sjukvårdskostnader för specifika grupper i befolkningen. Samhällsmedicin har mångårig erfarenhet av denna typ av arbete. I underlaget till 2005 års resursfördelning inom Stockholms läns landsting framgår följande:

Personer födda i annat land än Sverige har likartad konsumtion av slutenvård men något lägre konsumtion av psykiatrisk öppenvård. Personer födda i annat land än Sverige besöker primärvård mer än svenskfödda, förutom i åldersgruppen 18–24 år där de utlandsfödda har färre besök.

För att beräkna den slutliga kostnaden är det intressant att diskutera om vår målgrupps kostnader per individ uppvisar systematiska avvikelser i förhållande till den samlade befolkningen. På samma sätt som beskrivits i avsnittet om kommunernas kostnader kan man anta att det även inom hälso- och sjukvården finns kostnader som förlänger/fördyrar ”hanteringen”. Sannolikt åtgår mer tid vid en patientkontakt om språksvårigheter föreligger. I de fall tolkhjälp krävs är det

ett exempel på en kostnad som tillkommer specifikt för vår målgrupp. Det saknas dock faktamässiga underlag för detta och det kan antas att skillnaderna är av marginell betydelse.

Vi väljer således, främst med stöd i bedömningen från Samhällsmedicin inom SLL, att utgå ifrån att sjukvårdskostnaderna inte skiljer sig påtagligt mellan svenskfödda och personer födda i annat land.

Landstingsförbundet publicerar årligen uppgifter om kostnadsutvecklingen inom hälso- och sjukvården. I bilaga 2 och 3 framgår att nettokostnaden 2003 för hälso- och sjukvård (exklusive tandvård) uppgick till 133 313 Mkr. Detta motsvarar 14 853 kr per invånare. Beräkningar har genomförts för att fånga hur kostnaden per invånare fördelar sig på de olika åldersgrupper vi valt att använda i denna kalkyl (se bilaga 1).

Tabell 3.2.8 Beräknad kostnad (kr) för hälso- och sjukvård per invånare i olika åldersgrupper 2003:

0-5 år	13 476
6-15 år	5 800
16-19 år	8 207
20-24 år	8 212
25-34 år	10 186
35-44 år	10 861
45-54 år	13 252
55-64 år	18 580
65-74 år	27 961
75-w år	36 084
Totalt	14 853

Källa: Landstingsförbundet, Region Skåne samt egen beräkning, se bilaga 1

Beräkningen visar som väntat att kostnaderna är betydligt högre för de äldre åldersgrupperna.

Tandvård

Enligt Landstingsförbundet kostade tandvården 2003 4 354 Mkr (se bilaga 2 och 3). Utslaget per invånare i riket motsvarar detta 485 kr per invånare. Landstingens totala nettokostnader 4 354 Mkr har således fördelats på landets nästan 9 miljoner invånare. Landstingsförbundet använder denna beräkning för att komma fram till totala

kostnader för landstingens verksamhet per invånare. För våra syften behövs en precisering. Landstingens nettokostnader för tandvård består uteslutande av kostnader hänförliga till barn och ungdomar. Vi väljer därför att istället fördela de 4 354 Mkr på antalet invånare 0–18 år. Den samlade befolkningen i dessa åldrar uppgick den 1 november 2003 (enl. statistik hämtad från SCBs hemsida) 2 033 612 personer. Tandvårdskostnaden för 0–18 åringar kan härigenom beräknas till 2 141 kr. (4 353 Mkr / 2 033 612). Vi saknar ett faktaunderlag för att fördela kostnaden på de tre åldersgrupper vi valt (0–6, 7–15, 16–18). Alla dessa tre grupper tilldelas därför denna kostnad.

4 Totala intäkter och kostnader

Kalkylen nedan avser beräknade årliga intäkter och kostnader för en genomsnittlig anhöriginvandrare i respektive åldersgrupp. Tabellen är en sammanfattning och sammanställning av samtliga ovan redovisade beräkningar. I tabellens nedre del sker även en totalberäkning av de offentligfinansiella intäkterna – kostnaderna.

Typkalkylen på nästa sida avser beräkningar som utgår ifrån att inget försörjningskrav införs. I de beräkningar som kommer att utföras, och där utgångspunkten är att ett försörjningskrav införs, kommer den beräknade kostnaden för Migrationsverkets hanteringskostnad att höjas till 4 500 kr per beviljat uppehållstillstånd.

Tabell 4.1

Beräknade intäkter och kostnader per anhängigvandrare i olika åldersgrupper

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	3 042	3 232	11 033	29 280	45 270	54 282	45 989	42 175	112 138	104 992
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
Kom Vux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	91 954	90 583	91 582	47 283	65 248	74 934	69 033	67 437	188 224	189 200
Intäkter - Kostnader	-91 860	-90 120	-85 434	-5 722	13 574	35 943	47 279	7 740	-166 354	-173 386
Förväntat antal uppehållstillstånd	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total per åldersgrupp	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt offentligfinansierat över- / underskott	0									

Införandet av ett försörjningskrav innebär att anknytningspersonen skall kunna stå för vissa kostnader för den anhörige. (Eller i vissa fall att den anhöriga själv skall klara sin försörjning.) Detta gäller vissa levnadsomkostnader såsom mat och husrum. Försörjningsskyldighe-

ten är tänkt att gälla i två år eller längre i vissa alternativ. Effekterna av detta för anhöriginvandrare får antas små. En anhöriginvandrare som under sin första tid i Sverige blir försörjd kommer att bidra till de offentliga inkomsterna genom sin konsumtion (indirekta skatter). Samtidigt kommer anknytningspersonens konsumtion att minska i motsvarande grad då den personen avstår konsumtionsutrymme till sin eller sina anhöriga. Slutligen antas att kommunernas kostnader för försörjningsstöd blir betydligt lägre för gruppen tillkommande anhöriginvandrare om ett försörjningskrav införs. Sammantaget bedöms dock de sammantagna effekterna på nettokostnaden bli små och vi väljer därför att utgå ifrån en typkalkyl – som gäller för båda alternativen med och utan försörjningskrav. Det enda som skiljer är, som beskrivits ovan, Migrationsverkets hanteringskostnad som förväntas öka om ett försörjningskrav införs.

De samlade effekterna av ett försörjningskrav förväntas trots ovanstående resonemang bli märkbara. Ett införande förväntas minska främst antalet beviljade uppehållstillstånd. Detta har noggrannare beskrivits i avsnitt 2. I kalkylen påverkar detta således "Förväntat antal uppehållstillstånd" för de olika alternativen.

Således kommer typkalkylen att användas för att beräkna samhällets intäkter och kostnader för de tre olika alternativ som skall kostnadsberäknas. Varje alternativ innehåller dessutom två varianter: med eller utan försörjningskrav. Sammantaget görs därför sex beräkningar som var och en har en unik uppsättning med förväntat antal beviljade uppehållstillstånd.

De sex kalkylerna återges i sin helhet i bilagorna 4 a–f. I tabellen nedan sammanfattas det övergripande resultatet av de sex kalkylerna.

Även den förväntade årliga kostnaden de tre första åren efter ett införande av respektive förslag framgår. Kalkylen visar på ett årligt underskott på 172 Mkr de tre första åren efter ett införande av Anhörigkommitténs förslag utan försörjningskrav. Motsvarande beräkning med försörjningskrav innebär att det förväntade årliga underskottet minskar till 135 Mkr. Dessa två beräkningar framgår i bilaga 5 a–b och bygger på förväntat antal till följd av ett ackumulerat behov av anhöriginvandring. Förutsättningarna framgår närmare i kapitel 2. De resterande fyra beräkningarna avseende förväntade effekter under de tre första åren är beräknade i relation till Anhörigkommitténs förslag med respektive utan försörjningskrav. Familjeåterföreningsdirektivets förslag har bedömts vara en delmängd av Anhörigkommitténs förslag. I linje med detta har Familjeåterföreningsdirektivet, utan försörjningskrav, beräknats till 70% av beräk-

nat belopp för Anhörigkommitténs förslag. Resterande 30% avser således alternativet Kommittédirektiv 2004:171.

Tabell 4.2

Sammanställning totalt årligt offentligfinansiellt underskott

Alternativ	Underskott (Mkr)	
	Varaktigt	År 1 - 3
Anhörigkommitténs förslag, utan försörjningskrav	-65	-172
Anhörigkommitténs förslag, med försörjningskrav	-43	-135
Familjeåterföreningsdirektivet, utan försörjningskrav	-46	-120
Familjeåterföreningsdirektivet, med försörjningskrav	-25	-95
Kommittédirektivet 2004:171, utan försörjningskrav	-20	-52
Kommittédirektivet 2004:171, med försörjningskrav	-18	-41

En bedömning om vad som kan förväntas ske på 20 års sikt skall enligt uppdragsbeskrivningen lämnas. En simulering har genomförts som grund för denna beräkning. Beräkningen har avgränsats till Anhörigkommitténs förslag utan försörjningskrav. Hänsyn har dock tagits till den kraftiga ökning av antalet beviljade uppehållstillstånd som förväntas under de tre första åren till följd av ett ackumulerat behov. I simuleringsmodellen, se bilaga 6, har vi (med undantag för de tre första åren) antagit att det varaktiga antalet tillkommande anhöriginvandrare blir 815 enligt tidigare beräkning och åldersfördelning. I simuleringsmodellen flyttar vi upp redan bosatta anhöriginvandrare till nästa åldersgrupp med ökat antal år samt tillför årligen nya anhöriginvandrare.

Totalt sett bedöms enligt våra beräkningar 13 645 anhörigtillstånd beviljas ytterligare under en 20-årsperiod om Anhörigkommitténs förslag införs utan försörjningskrav. Vi använder därefter samma kalkyl som tidigare för att beräkna det offentligfinansiella underskottet. Underskottet beräknas under perioden 2006–2025 sammantaget uppgå till 1 485 Mkr. Beräkningen framgår i bilaga 7. I det fall ett försörjningskrav införs är det rimligt att anta att detta underskott minskar betydligt. Vi utgår ifrån att relationen mellan alternativen utan och med försörjningskrav avseende Anhörigkommitténs förslag enligt tabellen ovan kan användas för att uppskatta även storleksordningen efter 20 år. I tabellen ovan utgör underskottet i alternativet med försörjningskrav ca 66% av underskottet i alternativet utan försörjningskrav ($-43/-65 = 66\%$). Med detta som utgångspunkt kan det ackumulerade underskottet under perioden 2006–2025 för

Anhörigkommitténs förslag med försörjningskrav uppskattas till ca 980 Mkr.

5 Slutsatser

De genomförda beräkningarna innehåller en betydande osäkerhet. I flera fall saknas faktamässiga underlag för beräkningarna och erfarenhetsmässiga bedömningar har därför behövt göras. Genomgående har vi försökt att få hjälp och stöd med denna typ av bedömningar från sakkunniga, främst inom Migrationsverket.

Även om beräkningarna i många fall presenteras som ”exakta tal” måste uppgifterna om bedömt antal uppehållstillstånd och kostnader beräknade utifrån detta tas som grova riktvärden.

Eftersom de tre alternativ som berörs i denna rapport till stor del avser anhöriginvandrare i de övre åldersgrupperna är det inte förvånande att beräkningarna indikerar offentligfinansiella underskott.

Införandet av försörjningskrav förväntas minska antalet beviljade uppehållstillstånd. Minskningen förväntas dock till stor del i de ”produktiva” åldrarna vilket gör att det offentligfinansiella underskottet inte uppvisar några dramatiska minskningar när ett försörjningskrav införs.

Ett ackumulerat behov av anhöriginvandring förväntas finnas. Effekterna av detta bedöms bli påtagliga under de tre första åren efter ett införande av nya regler. Anhörigkommitténs förslag utan försörjningskrav innebär ett förväntat offentligfinansiellt underskott på drygt 170 Mkr årligen under tre år. Därefter minskar det årliga underskottet till ca 65 Mkr.

Tabellbilaga

Underbilaga 1

Beräkning av sjukvårdskostnad per invånare för olika åldersgrupper

Kalkylen bygger på ett officiellt material från Region Skåne. I kolumnen 2002 nedan framgår regionens kostnad per person för hälso- och sjukvård. Relationen mellan dessa åldersgruppers percapita-kostnad anses spegla fördelningen även på riksplanet. Detta är ett av skälen till att materialet även används som en komponent i beräkningarna av den nationella kostnadsutjämnningen mellan landstingen.

Landstingsförbundet har för 2003 beräknat den samlade kostnaden för hälso- och sjukvård (exkl tandvård) till 14 853 kr/invånare. I beräkningen från Region Skåne är motsvarande kostnad 11 077 kr /invånare. Vi har räknat upp "skåneberäkningen" med relationen 14 853 / 11 077 för att anpassa materialet till riksdata 2003. Slutligen har vi anpassat åldersklasserna till vår egen åldersgruppering. Det sistnämnda har främst skett genom att beräkna medelvärden för flera åldersgrupper i det mer finindelade "skånematerialet".

Kr/person vägt		
Ålder grp	2002	2003
00-04	10 050	13 476
05-09	4 298	5 763
10-14	4 388	5 883
15-19	6 121	8 207
20-24	6 124	8 212
25-29	7 430	9 963
30-34	7 763	10 409
35-39	7 992	10 716
40-44	8 208	11 005
45-49	9 260	12 417
50-54	10 507	14 088
55-59	12 424	16 660
60-64	15 290	20 501
65-69	18 454	24 744
70-74	23 253	31 179
75-79	26 794	35 927
80-84	28 658	38 426
85-89	28 032	37 587
90-w	24 161	32 396
Totalt	11 077	14 853

Uppräkn.faktor 1,340866

Slutlig beräkning av kostnad per invånare för de åldersgrupper vi valt att använda

0-5 år	13 476
6-15 år	5 800
16-19 år	8 207
20-24 år	8 212
25-34 år	10 186
35-44 år	10 861
45-54 år	13 252
55-64 år	18 580
65-74 år	27 961
75-w år	36 084
Totalt	14 853

Underbilaga 2

Landstingsförbundets rapport: Statistik om hälso- och sjukvård samt regional utveckling 2003

Tabell E2 Nettokostnad översikt 2003 (mkr)

Huvudman	Primärvård	Specialiserad somatisk vård	Specialiserad psykiatrisk vård	Övrig hälso- och sjukvård ¹⁾	Politisk verksamhet avseende hälso- och sjukvård ²⁾	Famvård	SUMMA HÄLSO- OCH Sjukvård EXKL. TAMVÅRD	REGIONAL UTVECKLING, TOTALT	Därv Trafik	Utansför verksamheten ³⁾	NETTO-KOSTNAD TOTALT
Stockholm ⁴⁾	5 825	18 256	3 802	2 216	127	675	30 227	5 352	4 761	-8	36 246
Uppsala	618	2 726	430	314	20	155	4 108	182	98	-86	4 359
Sörmland	669	2 336	361	198	29	129	3 592	207	104	31	3 959
Östergötland	1 087	3 457	481	535	48	196	5 608	287	158	129	6 220
Jönköping	1 011	2 640	463	387	80	207	4 582	240	100	11	5 040
Kronoberg	403	1 546	290	188	32	94	2 459	107	35	5	2 665
Kalmar	749	2 052	310	310	46	128	3 467	167	79	-3	3 759
Blekinge	420	1 448	272	188	14	86	2 342	90	29	16	2 534
Skåne	2 579	10 477	1 725	1 418	163	476	16 362	1 084	588	220	18 143
Hälsö	792	2 355	315	319	31	139	3 812	160	71	-5	4 107
Västra Götaland	3 776	12 816	2 359	2 143	142	823	21 235	1 757	733	173	23 988
Värmland	722	2 467	335	424	33	126	3 981	203	62	38	4 348
Örebro	705	2 469	441	488	36	172	4 139	220	93	-60	4 472
Västmanland	618	2 391	394	624	25	140	4 051	142	41	39	4 372
Dalarna	942	2 539	418	321	30	156	4 249	187	79	16	4 607
Gävleborg	1 107	2 380	338	257	63	137	4 145	234	102	136	4 652
Västernorrland	734	2 570	355	259	23	130	3 942	200	55	-5	4 267
Jämtland	460	1 089	163	232	25	71	1 969	152	48	29	2 220
Västerbotten	798	2 414	424	279	36	137	3 951	175	56	19	4 281
Norrbottn	896	2 460	325	434	43	151	4 158	157	39	6	4 472
Summa	24 909	80 888	14 001	11 534	1 046	4 328	132 379	11 302	7 331	702	148 711
Gotland	120	642	101	63	8	26	934				
Summa	25 029	81 530	14 102	11 597	1 054	4 354	133 313				

- 1) Här ryms omstruktureringskostnader för Kalmar, Blekinge, och Västmanland. Se vidare tabell 1.2.
- 2) Här ryms interna ränteintäkter och pensionsutbetalningar under konto 446.
- 3) I Stockholms läns landstings nettokostnader för trafik ingår färdtjänst.
- 4) Kostnaden för politisk verksamhet är inte helt jämförbar mellan landstingen.

Underbilaga 3

Landstingsförbundets rapport: Statistik om hälso- och sjukvård samt regional utveckling 2003

Tabell E3 Nettokostnad översikt 2003 (kr/inv)

Huvudman	Primärvård	Specialiserad somatisk vård	Specialiserad psykiatrisk vård	Övrig hälso- och sjukvård ¹⁾	Politisk verksamhet avseende hälso- och sjukvård ⁴⁾	Tandvård	SUMMA HÄLSO- OCH Sjukvård EXKL. Tandvård	REGIONAL UTVECKLING, TOTALT	Därav Trafik	Utansför verksamheten ²⁾	NETTO-KOSTNAD TOTALT
Stockholm ³⁾	3 130	9 810	2 043	1 191	69	363	16 243	2 876	2 558	-4	19 478
Uppsala	2 057	9 072	1 431	1 045	67	516	13 671	606	326	-286	14 506
Sörmland	2 567	8 971	1 387	760	111	495	13 797	793	398	121	15 206
Östergötland	2 619	8 332	1 159	1 289	116	472	13 516	692	380	311	14 991
Jönköping	3 077	8 033	1 409	1 178	245	630	13 941	731	303	34	15 336
Kronoberg	2 270	8 715	1 635	1 057	180	528	13 857	602	200	28	15 016
Kalmar	3 189	8 736	1 320	1 320	196	545	14 760	711	336	-13	16 004
Blekinge	2 801	9 658	1 816	1 254	93	575	15 623	602	191	107	16 907
Skåne	2 238	9 090	1 496	1 230	142	413	14 195	940	510	191	15 740
Halland	2 815	8 372	1 120	1 134	111	494	13 551	569	251	-17	14 598
Västra Götaland	2 492	8 459	1 557	1 415	94	543	14 017	1 160	484	114	15 834
Värmland	2 639	9 018	1 225	1 550	121	461	14 552	742	227	139	15 894
Örebro	2 574	9 014	1 609	1 782	132	628	15 111	803	340	-218	16 324
Västmanland	2 375	9 190	1 515	2 400	95	540	15 574	544	156	149	16 807
Dalarna	3 406	9 181	1 512	1 159	108	563	15 366	677	287	56	16 662
Gävleborg	3 998	8 596	1 220	930	229	494	14 973	845	367	491	16 802
Västernorrland	3 005	10 529	1 454	1 063	96	532	16 147	820	226	-19	17 480
Jämtland	3 605	8 530	1 277	1 819	193	558	15 423	1 187	378	223	17 391
Västerbotten	3 118	9 432	1 656	1 089	140	536	15 435	682	220	74	16 727
Norrbotten	3 543	9 728	1 285	1 716	170	597	16 443	621	154	24	17 685
Summa	2 793	9 070	1 570	1 293	117	485	14 844	1 267	822	79	16 675
Gotland	2 086	11 158	1 755	1 095	139	452	16 234				
Summa	2 789	9 083	1 571	1 292	117	485	14 853				

1) Här ryms omstrukturingskostnader för Kalmar, Blekinge, och Västmanland. Se vidare tabell 1.2.

2) Här ryms interna ränteintäkter och pensionsutbetalningar under konto 446.

3) I Stockholms läns landstings nettokostnader för trafik ingår färdtjänst.

4) Kostnaden för politisk verksamhet är inte helt jämförbar mellan landstingen.

Underbilaga 4-a

Beräknade intäkter och kostnader per anhänginvandrare i olika åldersgrupper

Anhörigkommitténs förslag, utan försörjningskrav

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
<i>Statens kostnader</i>										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Hanteringskostnad Integrationsverket										
Summa Statens kostnader	3 042	3 232	11 033	29 280	45 270	54 282	45 989	42 175	112 138	104 992
<i>Kommunernas kostnader</i>										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
Kom Vux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
<i>Landstingens kostnader</i>										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	91 954	90 583	91 582	47 283	65 248	74 934	69 033	67 437	188 224	189 200
Intäkter - Kostnader	-91 860	-90 120	-85 434	-5 722	13 574	35 943	47 279	7 740	-166 354	-173 386

Förväntat antal uppehållstillstånd   6   7   -1   -2   15   2   62   310   308   108

Total per åldersgrupp   -578 811   -624 691   99 019   9 421   196 953   56 631   2 944 797   2 399 899   -51 260 622   -18 667 420

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-65

Underbilaga 4-b

Beräknade intäkter och kostnader per anhöriginvandrare i olika åldersgrupper

Anhörigkommitténs förslag, med försörjningskrav

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	4 542	4 732	12 533	30 780	46 770	55 782	47 489	43 675	113 638	106 492
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
Kom Vux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	93 454	92 083	93 082	48 783	66 748	76 434	70 533	68 937	189 724	190 700
Intäkter - Kostnader	-93 360	-91 620	-86 934	-7 222	12 074	34 443	45 779	6 240	-167 854	-174 886

Förväntat antal uppehållstillstånd	-124	-166	-76	-567	-923	-329	-53	235	250	88
Total per åldersgrupp	11 610 901	15 250 025	6 567 053	4 092 591	-11 139 721	-11 316 815	-2 406 491	1 466 004	-42 046 941	-15 371 622

Totalt offentligfinansiellt underskott (Mkr)

-43

Underbilaga 4-c

Beräknade intäkter och kostnader per anhängiginvandrare i olika åldersgrupper

Familjeåterföreningsdirektivet, utan försörjningskrav

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	925	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	
Hanteringskostnad Migrationsverket	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	3 042	3 232	11 033	29 280	45 270	54 282	45 989	42 175	112 138	104 992
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
KomVux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	91 954	90 583	91 582	47 283	65 248	74 934	69 033	67 437	188 224	189 200
Intäkter - Kostnader	-91 860	-90 120	-85 434	-5 722	13 574	35 943	47 279	7 740	-166 354	-173 386

Förväntat antal uppehållstillstånd 4 5 -1 -1 10 1 44 217 216 75

Total per åldersgrupp -405 168 -437 284 69 313 6 595 137 867 39 642 2 061 358 1 679 929 -35 882 435 -13 067 194

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-46

Underbilaga 4-d

Beräknade intäkter och kostnader per anhöriginvandrare i olika åldersgrupper

Familjeåterföreningsdirektivet, med försörjningskrav

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	4 542	4 732	12 533	30 780	46 770	55 782	47 489	43 675	113 638	106 492
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
KomVux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	93 454	92 083	93 082	48 783	66 748	76 434	70 533	68 937	189 724	190 700
Intäkter - Kostnader	-93 360	-91 620	-86 934	-7 222	12 074	34 443	45 779	6 240	-167 854	-174 886

Förväntat antal uppehållstillstånd -116 -155 -69 -522 -853 -303 -62 148 163 57

Totalt per åldersgrupp 10 824 288 14 186 463 6 026 329 3 766 863 -10 298 995 -10 435 379 -2 846 807 922 570 -27 293 977 -9 995 891

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-25

Underbilaga 4-e

Beräknade intäkter och kostnader per anhänginvandrare i olika åldersgrupper

Kommittédirektivet 2004:171, utan försörjningskrav

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	3 042	3 232	11 033	29 280	45 270	54 282	45 989	42 175	112 138	104 992
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
Kom Vux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	91 954	90 583	91 582	47 283	65 248	74 934	69 033	67 437	188 224	189 200
Intäkter - Kostnader	-91 860	-90 120	-85 434	-5 722	13 574	35 943	47 279	7 740	-166 354	-173 386
Förväntat antal uppehållstillstånd	2	2	0	0	4	0	19	93	92	32
Total per åldersgrupp	-173 643	-187 407	29 706	2 826	59 086	16 989	883 439	719 970	-15 378 187	-5 600 226
Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)	-20									

Underbilaga 4-f

Beräknade intäkter och kostnader per anhöriginvandrare i olika åldersgrupper

Kommittédirektivet 2004:171, med försörjningskrav

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	4 542	4 732	12 533	30 780	46 770	55 782	47 489	43 675	113 638	106 492
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
KonVux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	93 454	92 083	93 082	48 783	66 748	76 434	70 533	68 937	189 724	190 700
Intäkter - Kostnader	-93 360	-91 620	-86 934	-7 222	12 074	34 443	45 779	6 240	-167 854	-174 886

Förväntat antal uppehållstillstånd -8 -12 -6 -45 -70 -26 10 87 88 31

Total per åldersgrupp 786 613 1 063 561 540 724 325 728 -840 726 -881 437 440 316 543 435 -14 752 964 -5 375 731

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-18

Underbilaga 5 a

Beräknade intäkter och kostnader per anhänginvandrare i olika åldersgrupper

Anhörigkommitténs förslag, utan försörjningskrav (år 1 - 3)

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	3 042	3 232	11 033	29 280	45 270	54 282	45 989	42 175	112 138	104 992
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
KomVux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	91 954	90 583	91 582	47 283	65 248	74 934	69 033	67 437	188 224	189 200
Intäkter - Kostnader	-91 860	-90 120	-85 434	-5 722	13 574	35 943	47 279	7 740	-166 354	-173 386

Förväntat antal uppehållstillstånd 6 7 -1 -2 15 2 188 825 822 287

Total per åldersgrupp -578 811 -624 691 99 019 9 421 196 953 56 631 8 878 684 6 388 056 -136 719 949 -49 679 548

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-172

Underbilaga 5 b

Beräknade intäkter och kostnader per anhängiginvandrare i olika åldersgrupper

Anhörigkommitténs förslag, med försörjningskrav (år 1 - 3)

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-84 år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Hanteringskostnad Migrationsverket	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500	4 500
Hanteringskostnad										
Summa Statens kostnader	4 542	4 732	12 533	30 780	46 770	55 782	47 489	43 675	113 638	106 492
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
Kom Vux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	93 454	92 083	93 082	48 783	66 748	76 434	70 533	68 937	189 724	190 700
Intäkter - Kostnader	-93 360	-91 620	-86 934	-7 222	12 074	34 443	45 779	6 240	-167 854	-174 886

Förväntat antal uppehållstillstånd -124 -166 -76 -567 -923 -329 54 672 686 240

Total per åldersgrupp 11 610 901 15 250 025 6 567 053 4 092 591 -11 139 721 -11 316 815 2 465 799 4 192 571 -115 169 901 -41 897 419

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-135

Underbilaga 6

Ackumulerat antal beviljade uppehållstillstånd 2006–2025										
Åldersgrupper	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0–6	6	12	13	20	23	25	27	29	30	32
7–15	7	14	21	29	36	42	49	55	61	66
16–18	-1	-1	0	1	3	5	7	9	11	13
19–24	-2	-3	-5	-6	-6	-6	-5	-4	-2	0
25–34	15	27	39	48	57	65	72	78	84	90
35–44	2	4	8	13	18	24	29	35	41	47
45–54	188	357	510	522	533	544	554	564	573	582
55–64	825	1587	2289	2421	2541	2651	2750	2840	2923	2998
65–74	822	1644	2460	2751	3026	3286	3531	3761	3977	4180
75–w	287	607	957	1151	1342	1529	1710	1886	2055	2218
TOTALT										

Ackumulerat antal beviljade uppehållstillstånd 2006–2025										
Åldersgrupper	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
0–6	33	12	13	20	23	25	27	29	30	32
7–15	71	14	21	29	36	42	49	55	61	66
16–18	15	-1	0	1	3	5	7	9	11	13
19–24	3	-3	-5	-6	-6	-6	-5	-4	-2	0
25–34	96	27	39	48	57	65	72	78	84	90
35–44	53	4	8	13	18	24	29	35	41	47
45–54	591	357	510	522	533	544	554	564	573	582
55–64	3066	1587	2289	2421	2541	2651	2750	2840	2923	2998
65–74	4370	1644	2460	2751	3026	3286	3531	3761	3977	4180
75–w	2374	607	957	1151	1342	1529	1710	1886	2055	2218
TOTALT										13645

Underbilaga 7

Beräknade intäkter och kostnader per anhänginvandrare i olika åldersgrupper

Anhörigkommittens förslag, utan försörjningskrav - Ackumulerat 2006 - 2025

Intäkter och kostnader	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-24 år	25-34 år	35-44 år	45-54 år	55-64 år	65-74 år	75-w år
Intäkter										
Direkta skatter	32	138	1 032	12 756	28 435	41 703	44 972	27 930	3 078	522
Socialförsäkringsavgifter	35	174	2 013	14 242	26 723	38 130	40 408	23 261	1 355	281
Indirekta skatter	27	151	3 104	14 564	23 663	31 044	30 932	23 986	17 437	15 012
Summa intäkter	94	463	6 149	41 562	78 821	110 877	116 312	75 177	21 870	15 815
Kostnader										
Statens kostnader										
Arbetsmarknadsförsäkringar	4	0	103	7 002	18 804	21 690	19 747	15 374	746	15
Pensioner & andra skattepl. bidrag	23	143	962	757	2 288	5 110	10 611	16 948	27 568	24 780
Bostadsbidrag	0	0	62	1 430	3 215	4 219	3 926	4 727	14 216	11 426
Övriga skattefria bidrag	15	89	6 105	12 777	13 649	15 949	7 502	923	40	4
Universitet / högskola				3 111	3 111	3 111				
Försörjningsstöd, äldre									65 365	65 365
Tandvårdsförsäkring vuxna				402	402	402	402	402	402	402
Kriminalvård			801	801	801	801	801	801	801	801
Harteringskostnad Migrationsverket	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Harteringskostnad										
Summa Statens kostnader	3 042	3 232	11 033	29 280	45 270	54 282	45 989	42 175	112 138	104 992
Kommunernas kostnader										
Förskola	66 613									
Fritidsverksamhet		9 195								
Grundskola		61 808								
Musikskola		1 725								
Gymnasieskola			63 519							
KomVux				3 110	3 110	3 110	3 110			
Äldreomsorg									45 624	45 624
Individ- & familjeomsorg	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501	2 501
Handikappomsorg	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181	4 181		
Summa Kommunernas kostnader	73 295	79 410	70 201	9 792	9 792	9 792	9 792	6 682	48 125	48 125
Landstingens kostnader										
Sjukvårdskostnad	13 476	5 800	8 207	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Tandvård (barn t.o.m. 18 år)	2 141	2 141	2 141							
Summa Landstingens kostnader	15 617	7 941	10 348	8 212	10 186	10 861	13 252	18 580	27 961	36 084
Summa kostnader	91 954	90 583	91 582	47 283	65 248	74 934	69 033	67 437	188 224	189 200
Intäkter - Kostnader	-91 860	-90 120	-85 434	-5 722	13 574	35 943	47 279	7 740	-166 354	-173 386

Förväntat antal uppehållstillstånd

37 100 27 29 143 104 659 3 472 5 605 3 469

Total per åldersgrupp

-3 382 281 -9 012 339 -2 321 252 -165 829 1 940 390 3 737 352 31 177 037 26 874 704 -932 358 211 -601 447 617

Totalt offentligfinansierat underskott (Mkr)

-1 485

Kostnadsberäkningar

Beräkningar hänförliga till kapitel 12

Beräkningar utan hänsyn till intäkter

Åldersintervall	Kostnader	Ökning i antal per år	Kostnad i tusen kr	Ökning i antal år 1-3	Kostnad i tusen kr
0-5	91.954	6	105.907	6	279.949
6-15	90.583	7		7	
16-19	91.582	0		0	
20-24	47.283	0		0	
25-34	65.248	15		15	
35-44	74.934	2		2	
45-54	69.033	62		188	
55-64	67.437	310		825	
65-74	188.224	308		822	
75-w	189.200	108		287	

Beräkningar hänförliga till kapitel 13

Ensamstående föräldrar som är sista länken

Åldersintervall	45-54	55-64	65-74	75-w
Intäkter-kostnader per år	47.279	7.740	-166.354	-173.389
Ökning i antal år (320)	29	125	125	41
Kostnadseffekt	-25.564.485			
Ökning i antal år 1-3 (640)	57	250	250	83
Kostnadseffekt	-51.349.635			

Föräldrapar som är sista länken

Åldersintervall	45-54	55-64	65-74	75-w
Intäkter-kostnader per år	47.279	7.740	-166.354	-173.389
Ökning i antal per år (470)	42	183	184	61
Kostnadseffekt	-37.783.544			
Ökning i antal år 1-3 (940)	84	367	367	122
Kostnadseffekt	-75.392.994			

Totalberäkningar utan hänsyn till intäkter

Åldersintervall	45-54	55-64	65-74	75-w
Kostnader per år	69.033	67.437	188.224	189.200
Ökning med 320 per år	29	125	125	41
Kostnad	41.716.782			
Ökning med 640 per år	57	250	250	83
Kostnad	-83.553.731			
Ökning med 470	42	183	184	61
Kostnad	-61.414.773			
Ökning med 940	84	367	367	122
Kostnad	-122.708.759			

Sammanställning

	Ensamstående	Par
Ökat antal	320/år	470/år
Ökat antal år 1–3	640/år	940/år
Kostnadseffekt	25 mnkr/år	40 mnkr/ år
Kostnadseffekt år 1–3	50mnkr/år	75 mnkr/år
Beräkning utan intäkter	40 mnkr/år	60 mnkr/år
Beräkning utan intäkter år 1–3	80 mnkr/år	120 mnkr/år

Statens offentliga utredningar 2005

Kronologisk förteckning

1. Radio och TV i allmänhetens tjänst. Riktlinjer för en ny tillståndsperiod. Ku.
2. Radio och TV i allmänhetens tjänst. Finansiering och skatter. Ku.
3. Sveriges tillträde till 1995 års Unidroit-konvention om stulna eller olagligt utförda kulturföremål. Ku.
4. Liberalisering, regler och marknader. + Bilagor. N.
5. Postmarknad i förändring. N.
6. Säkert inläst?
En granskning av rymningarna från Kumla, Hall, Norrtälje och Mariefred 2004. Ju.
7. Försvarsfastigheter – information till riksdagen och effektiv lokalförsörjning. Fi.
8. Behov av rörlig ledningsstödsresurs. Fö.
9. KRUT
Reformerat regelverk för handel med försvarsmateriel. UD.
10. Handla för bättre klimat.
Från införande till utförande. M.
11. Välfärdsverksamhet för sjömän. N.
12. Bokpriskommissionens slutrapport.
Det skall vara billigt att köpa böcker och tidskrifter. U.
13. Lördagsdistribution av dagstidningar. U.
14. Effektivare handläggning av anknytningsärenden. UD.
15. Familjeåterförening och fri rörlighet för tredjelandsmedborgare. UD.
16. Reformerat system för insättningsgarantin. Fi.
17. Vem får jaga och fiska?
Rätt till jakt och fiske i lappmarkerna och på renbetesfjällen. Jo.
18. Prospektansvar. Fi.
19. Beskattningen vid omstruktureringar enligt fusionsdirektivet. Fi.
20. Konsumentskydd vid modemkapning. Ju.
21. Vinstandelar. Fi.
22. Nya upphandlingsregler. Fi.
23. en BRASkatt? – beskattning av avfall som förbränns. Fi.
24. Arbetslivsinriktad rehabilitering.
Framtida organisation för Arbetslivstjänster och Samhall Resurs AB. N.
25. Gränslös utmaning – alkoholpolitik i ny tid. S.
26. Mobil med bil. Ett nytt synsätt på bilstöd och färdtjänst. + Bilaga, lättläst och Daisy. S.
27. Den svenska fiskerikontrollen – en utvärdering. Jo.
28. Dubbel bosättning för ökad rörlighet. Fi.
29. Storstad i rörelse.
Kunskapsöversikt över utvärderingar av storstadspolitikens lokala utvecklingsavtal. Ju.
30. Lagen om byggförsäkring.
En utvärdering. M.
31. Stödet till utbildningsvetenskaplig forskning. U.
32. Regeringens stabsmyndigheter. Fi.
33. Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden. M.
34. Socialtjänsten och den fria rörligheten. S.
35. Krav på kassaregister Effektivare utredning av ekobrott. Fi.
36. På väg mot ... En hållbar landsbygdsutveckling. Jo.
37. Tolkutbildning – nya former för nya krav. U.

38. Tillgång till elektronisk kommunikation i brottsutredningar m.m. Ju.
39. Skog till nytta för alla? N.
40. Rätten till mitt språk
Förstärkt minoritetsskydd. Ju.
41. Bortom Vi och Dom.
Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering. Ju.
42. Säker information. Förslag till informationssäkerhetspolitik. Fö.
43. Vårdnad – Boende – Umgänge
Barnets bästa, föräldrars ansvar.
Del A + B. Ju.
44. Smiley: Hygien och redlighet i livsmedelshandlingen. Jo.
45. Säkra förare på moped, snöskoter och terränghjulning. N.
46. Bättre arbetslivsinriktad rehabilitering.
En fusion mellan Arbetslivstjänster och Samhall Resurs AB. N.
47. Kärnavfall – barriärerna, biosfären och samhället. M.
48. Ett utvecklat resurstilldelningssystem för högskolans grundutbildning. U.
49. Unionsmedborgares rörlighet inom EU. UD.
50. Arbetskraftsinvandring till Sverige – befolkningsutveckling, arbetsmarknad i förändring, internationell utblick. N.
51. Bilen, Biffen, Bostaden. Hållbara laster – smartare konsumtion. Jo.
52. Avgiftsfinansierad livsmedels-, djurskydds- och foderkontroll – för en högre och jämnare kvalitet. Jo.
53. Beskattning när tillgångar värderas till verkligt värde. Fi.
54. Framtidens kriminalvård. Del 1+2. Ju.
55. Bättre inomhusmiljö. M.
56. Det blågula glashuset.
– strukturell diskriminering i Sverige. Ju.
57. Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? + Bilagedel. Fi.
58. Ny reglering av offentliga uppköps-erbjudanden. Ju.
59. Miljöbalken; miljö kvalitetsnormer, miljöorganisationerna i miljöprocessen och avgifter. M.
60. Efter flodvägen – det första halvåret. Fö.
61. Personuppgifter för samhällets behov. Fi.
62. Anpassning av radio- och TV-lagen till den digitala tekniken. U.
63. Tryggare leveranser. Fjärrvärme efter konkurs. N.
64. en BRASkatt! – beskattning av avfall som deponeras. Fi.
65. Registerkontroll av personal vid hem för vård eller boende som tar emot barn eller unga. S.
66. Makt att forma samhället och sitt eget liv – jämställdhetspolitiken mot nya mål. + Forskarrapporter.
+ Sammanfattning N.
67. Energideklarationer.
Metoder, utformning, register och expertkompetens. M.
68. Regionala stimulansåtgärder inom skatteområdet. Fi.
69. Sverige inifrån.
Röster om etnisk diskriminering. Ju.
70. Polisens behov av stöd i samband med terrorismbekämpning. Ju.
71. Informationssäkerhetspolitik.
Organisatoriska konsekvenser. Fö.
72. Alkolås – nyckel till nollvisionen. N.
73. Reformerad föräldraförsäkring.
Kärlek Omvårdnad Trygghet.
+ Bilagor. S.
74. Nytt djurhälsoregister – bättre nytta och ökad säkerhet. Jo.
75. Hundgöra – att göra hundar som gör nytta. Jo.
76. Fiskevårdens finansiering. Jo.
77. Får jag lov?
Om planering och byggande. Del 1+2. M.
78. Etikprövningslagstiftningen – vissa ändringsförslag. U.
79. Vem får jaga och fiska? Historia, folk-rätt och miljö. Jo.
80. Uppdragsarkeologi i tiden. U.
81. Källan till en chans. Nationell handlingsplan för den sociala barn- och ungdomsvården.
+ Särtryck: Mål och förslag.
+ Bilaga: Kunskapsöversikt. S.

82. Personer med tungt missbruk.
Stimulans till bättre vård och behandling. S.
83. Kärnavfall – kostnader och finansiering.
M.
84. En ny uppgifts- och ansvarsfördelning
mellan polis och åklagare. Ju.
85. Tillsyn på försäkringsområdet. Fi.
86. Ägaransvar vid trafikbrott. N.
87. Svårnavigerat? Premiepensionssparande
på rätt kurs. Fi.
88. Vräkning och hemlöshet – drabbar
också barn. S.
89. Bevakning av kollektivavtals efter-
levnad. N.
90. Abort i Sverige. S.
91. Agenda för mångkultur.
Programförklaring och kalendarium för
Mångkulturåret 2006. U.
92. Styrningen av insatsförsvaret. Fö.
93. Stärkt konkurrenskraft och
sysselsättning i en ny geografi
– en samlad förvaltning med politisk
styrning. N.
94. Kunskap för biologisk mångfald
– inventera mera eller återvinn
kunskapen? M.
95. Nyttiggörande av högskole-
uppfinningar. U.
96. En effektiv förvaltning för insats-
försvaret. Fö.
97. När en räcker. Mastdelning för miljön.
N.
98. Behörighet och ansvar inom djurens
hälso- och sjukvård. Jo.
99. Vissa företagsskattefrågor. Fi.
100. På den assistansberättigades uppdrag.
God kvalitet i personlig assistans –
ändamålsenlig användning av assistans-
ersättning. S.
101. Utan timplan – för målinriktat lärande.
U.
102. Utan timplan – forskning och ut-
värdering. U.
103. Anhörigåterförening. UD.

Statens offentliga utredningar 2005

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

Säkert inlåst?

En granskning av rymningarna från Kumla, Hall, Norrtälje och Mariefred 2004. [6]

Konsumentskydd vid modemkapning. [20]
Storstad i rörelse.

Kunskapsöversikt över utvärderingar av storstadspolitikens lokala utvecklingsavtal. [29]

Tillgång till elektronisk kommunikation i brottsutredningar m.m. [38]

Rätten till mitt språk
Förstärkt minoritetsskydd. [40]

Bortom Vi och Dom.
Teoretiska reflektioner om makt, integration och strukturell diskriminering. [41]

Vårdnad – Boende – Umgänge.
Barnets bästa, föräldrars ansvar.
Del A + B. [43]

Framtidens kriminalvård. Del 1+2. [54]

Det blågula glashuset.
– strukturell diskriminering i Sverige. [56]

Ny reglering av offentliga uppköps-
erbjudanden. [58]

Sverige inifrån.
Röster om etnisk diskriminering. [69]

Polisens behov av stöd i samband med
terrorismbekämpning. [70]

En ny uppgifts- och ansvarsfördelning
mellan polis och åklagare. [84]

Utrikesdepartementet

KRUT

Reformerat regelverk för handel med
försvarsmateriel. [9]

Effektivare handläggning av anknätnings-
ärenden. [14]

Familjeåterförening och fri rörlighet för
tredjelandsmedborgare. [15]

Unionsmedborgares rörlighet inom EU.
[49]

Anhörigåterförening. [103]

Försvarsdepartementet

Behov av rörlig ledningsstödsresurs. [8]

Säker information. Förslag till informations-
säkerhetspolitik. [42]

Efter flodvågen – det första halvåret. [60]

Informationssäkerhetspolitik.
Organisatoriska konsekvenser. [71]

Styrningen av insatsförsvaret. [92]

En effektiv förvaltning för insatsförsvaret.
[96]

Socialdepartementet

Gränslös utmaning – alkoholpolitik i ny tid.
[25]

Mobil med bil. Ett nytt synsätt på bilstöd
och färdtjänst. + Bilaga, lättläst och
Daisy. [26]

Socialtjänsten och den fria rörligheten. [34]

Registerkontroll av personal vid hem
för vård eller boende som tar emot barn
eller unga. [65]

Reformerad föräldraförsäkring.
Kärlek Omvårdnad Trygghet. + Bilagor.
[73]

Källan till en chans. Nationell
handlingsplan för den sociala barn-
och ungdomsvården.
+ Särtryck: Mål och förslag.
+ Bilaga: Kunskapsöversikt. [81]

Personer med tungt missbruk.
Stimulans till bättre vård och behandling. [82]
Vräkning och hemlöshet – drabbar också barn. [88]
Abort i Sverige. [90]
På den assistansberättigades uppdrag.
God kvalitet i personlig assistans – ändamålsenlig användning av assistansersättning. [100]

Finansdepartementet

Försvarsfastigheter – information till riksdagen och effektiv lokalförsörjning. [7]
Reformerat system för insättningsgarantin. [16]
Prospektansvar. [18]
Beskattningen vid omstruktureringar enligt fusionsdirektivet. [19]
Vinstandelar. [21]
Nya upphandlingsregler. [22]
en BRASkatt? – beskattning av avfall som förbränns. [23]
Dubbel bosättning för ökad rörlighet. [28]
Regeringens stabsmyndigheter. [32]
Krav på kassaregister Effektivare utredning av ekobrott. [35]
Beskattning när tillgångar värderas till verkligt värde. [53]
Enhetlig eller differentierad mervärdesskatt? + Bilagedel. [57]
Personuppgifter för samhällets behov. [61]
en BRASkatt! – beskattning av avfall som deponeras. [64]
Regionala stimulansåtgärder inom skatteområdet. [68]
Tillsyn på försäkringsområdet. [85]
Svårnavigerat? Premiepensionssparande på rätt kurs. [87]
Vissa företagsskattefrågor. [99]

Utbildnings- och kulturdepartementet

Radio och TV i allmänhetens tjänst.
Riktlinjer för en ny tillståndperiod. [1]
Radio och TV i allmänhetens tjänst.
Finansiering och skatter. [2]
Sveriges tillträde till 1995 års Unidroitkonvention om stulna eller olagligt utförda kulturföremål. [3]

Bokpriskommissionens slutrapport.
Det skall vara billigt att köpa böcker och tidskrifter. [12]
Lördagsdistribution av dagstidningar. [13]
Stödet till utbildningsvetenskaplig forskning. [31]
Tolkutbildning – nya former för nya krav. [37]
Ett utvecklat resurstilldelningssystem för högskolans grundutbildning. [48]
Anpassning av radio- och TV-lagen till den digitala tekniken. [62]
Etikprövningslagstiftningen – vissa ändringsförslag. [78]
Uppdragsarkeologi i tiden. [80]
Agenda för mångkultur.
Programförklaring och kalendarium för Mångkulturåret 2006. [91]
Nyttiggörande av högskoleuppfindingar. [95]
Utan timplan – för målinriktat lärande. [101]
Utan timplan – forskning och utvärdering. [102]

Jordbruksdepartementet

Vem får jaga och fiska?
Rätt till jakt och fiske i lappmarkerna och på renbetesfjällen. [17]
Den svenska fiskerikontrollen – en utvärdering. [27]
På väg mot ... En hållbar landsbygdsutveckling. [36]
Smiley: Hygien och redlighet i livsmedelshanteringen. [44]
Bilen, Biffen, Bostaden. Hållbara laster – smartare konsumtion. [51]
Avgiftsfinansierad livsmedels-, djurskydds- och foderkontroll – för en högre och jämnare kvalitet. [52]
Nytt djurhälsoregister – bättre nytta och ökad säkerhet. [74]
Hundgöra – att göra hundar som gör nytta. [75]
Fiskevårdens finansiering. [76]
Vem får jaga och fiska? Historia, folkrätt och miljö. [79]
Behörighet och ansvar inom djurens hälso- och sjukvård. [98]

Miljö- och samhällsbyggnadsdepartementet

Handla för bättre klimat.

Från införande till utförande. [10]

Lagen om byggförsäkring.

En utvärdering. [30]

Fjärrvärme och kraftvärme i framtiden. [33]

Kärnavfall – barriärerna, biosfären och samhället. [47]

Bättre inomhusmiljö. [55]

Miljöbalken; miljö kvalitetsnormer, miljöorganisationerna i miljöprocessen och avgifter. [59]

Tryggare leveranser. Fjärrvärme efter konkurs. [63]

Energideklarationer.

Metoder, utformning, register och expertkompetens. [67]

Får jag lov?

Om planering och byggande. Del 1+2. [77]

Kärnavfall – kostnader och finansiering. [83]

Kunskap för biologisk mångfald – inventera mera eller återvinn kunskapen? [94]

Näringsdepartementet

Liberalisering, regler och marknader. [4]

Postmarknad i förändring. [5]

Välfärdsverksamhet för sjömän. [11]

Arbetslivsinriktad rehabilitering.

Framtida organisation för Arbetslivstjänster och Samhall Resurs AB. [24]

Skog till nytta för alla? [39]

Säkra förare på moped, snöskoter och terränghjuling. [45]

Bättre arbetslivsinriktad rehabilitering. En fusion mellan Arbetslivstjänster och Samhall Resurs AB. [46]

Arbetskraftsinvandring till Sverige

– befolkningsutveckling, arbetsmarknad i förändring, internationell utblick. [50]

Makt att forma samhället och sitt eget

liv – jämställdhetspolitiken mot nya mål. + Forskarrapporter.

+ Sammanfattning. [66]

Alkolås – nyckel till nollvisionen. [72]

Ägaransvar vid trafikbrott. [86]

Bevakning av kollektivavtals efterlevnad. [89]

Stärkt konkurrenskraft och sysselsättning i en ny geografi – en samlad förvaltning med politisk styrning. [93]

När en räcker. Mastdelning för miljön. [97]